

భారతజాతికి నా హితవు

Cal-1066

వివేకా. భారత
91316

భారత జాతికి నా హితవు

స్వామి వివేకానంద

శ్రీ రామకృష్ణమఠము

మైలాపూరు

: : మద్రాసు-800 004

Published by

© The President

SRI RAMAKRISHNA MATH

16, Ramakrishna Math Road,

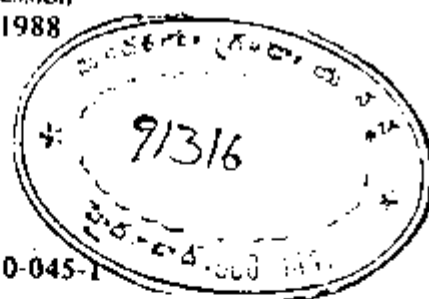
Madras - 600 004.

181-4931
cat-1066
১৪.২০৮

All Rights Reserved

Second Impression

II-SM 3C-3-1988

ISBN 81-7120-045-1

Printed in India at

Sri Ramakrishna Math Printing Press,

Mylapore, Madras-600 004.

మనవి

వరస్పర విరుద్ధమైన తత్వముతో, అగ్రాంతి స్ఫూరిత మైన నేటి వాతావరణములో యువ లోకమునకు విరుద్ధమైన విలువలను ప్రతిపాదించుటకు రామకృష్ణ మిషన్, అర్చనైత్య శాస్త్రము వారు (మాధూనతి, ఆర్మోరా, హిమాలయము) "Vivekananda His call to The Nation" అను రక్తాన్ని గ్రంథమును అతిస్వల్ప ధరకు ప్రచురించి యున్నారు. అంగ్ల భాషలోని శిక్షానువులైన యువతీయువకులు కొందరు అట్టిది తెలుగులో లేవోపుట యొకయో కొరతగా భావించి ఈ గ్రంథములో కొన్ని అంశములు అర్చనైత్యశాస్త్రము వారి అనుమతితో శ్రీ రామకృష్ణ సేవా సమితి, దావల్లి వారు 1973 లో తెలుగులో ప్రచురించిరి. ఈ గ్రంథము 1983 వే వేనెనర్పరించబడింది.

డా॥ కొద్దునల్లి పురుషోత్తం, ఎం.ఎ., పి.హెచ్.డి, గారు తెలుగుపేరిషు పరిచూచి సవరించి చెప్పినారు. వారికి మా తస్యవాదములు.

వివేకానందస్వామి జీవిత చరిత్ర కూడ అతి సంగ్రహముగా పరిచయము కొరకు చేర్చబడియున్నది.

శ్రీ B.S.R. అంజనేయులు గారు ఈమధ్య ముద్రాపకుల సందం తలపించినపుడు మేము ఈ గ్రంథమును ప్రచు

రింప నదినిండుచున్నట్లు పేర్కొన్న వెంటనే ఆమితానంద
ముతో అంగీకరించిరి. వారికి మా కృతజ్ఞతలు.

శాస్త్రర్య మానమగు యీ శత్రేణకర వాక్యములు యే
కొందరి యువ హృదయములనై నమా రగుల్కొల్పి వారికి,
వారివారా యితరు లనేకులకు శాంతిహృదయములు చేూర్చి
నచో మా యీ కృషి నపరీకృతమైనదని భావించుము.

విజయదశమి }
23-10-85 }

ప్రకాశకులు

వివేకానందుడు - మహాజన వాణి

ఈనాడు వివేకానందస్వామి పంజాబును అక్షర రూపమున చదివినప్పుడంత మాత్రముననే నా ఒకరు జందరియైతి. విద్యుదాహితము వలె ఆయన వచనాలు వచ్చుకురిచివేస్తాయి, అట్లాంటి ఆ దివ్యవాణివి, ఆయన మూలక విద్యుత్తు శోకలు ఎంతటి అమెభూతిని పొంది యుండిరో గదా.

—నోబెల్ బహుమతి గ్రహీత,

సుప్రసిద్ధ ప్రాంచి నవలా రచయిత — రోమారోలా.

వివేకానందస్వామి రచనలు నేను జ్ఞానంగా అధ్యయనం చేశాను నా దేశమంటే వాకు గల ప్రేమ, ఆయన రచనలను మననం చేసుకున్న ఫలితంగా సహస్రాధికంగా పెంపు చెందింది.

—కాశీనిక - మహాత్మా గాంధీ.

భారతదేశాన్నిగూర్చి తెలుసుకోవాలంటే వివేకానందుని అధ్యయనం చెయ్యండి. ఆయన విరామములో అంతా నిర్వాహాత్మకమేగాని, వ్యతిరేకరావనకు కాపురేయి.

—చిత్తకవి - రవీంద్రనాథ ఠాకూర్.

వివేకానందస్వామి నేడు పున్నరైతే వేషాయన పాదవర్షినిలో యుండేవాడిని. నేను అతికయసేమి చెప్పకున్నరైతే—అరుచిత భారతదేశము ఆయన వృత్తి

—సోనీ - ముఖాస్ చంద్రబోస్.

ఎక్కడి పాళ్ళాట్యం! ఎక్కడి ననాకన దర్శం.
మహాన్నతమైన ననాకన దర్శనందేకాన్ని పాళ్ళాట్యంలకు
అనర్గళంగా చాటిన యీ వివేకావంద యతివరేణ్యునికి
విఘ్నక శరమ్మంమై కృతాజ్ఞతాని వందనలు అర్పించ
కుండా యిందగంమా:

—మహావక్త - కురేంద్రనాథ బ్రహ్మ.

కాశ్యకమైన పిలువలుగాని, ఉన్నతమైన అదర్శ భావ
ములుగాని లేకపోవుటచే, మానసిక కల్లోలమునకు గురి
అయి అకాంక్షతో ఆల్లల్లాడుచున్న, ప్రస్తుత భారతీయ
యువజనులకు వివేకావంద వందేక ప్రథమ మాత్రమే నది
అయిన మార్గమును చిర్రేకింపగలను. వ్యక్తి వికాసమునకు
లేకపురోద్ఘాస్తికి అనువుగా భారతీయుల జీవన విధానమును
తీర్చిదిద్దలకు వివేకావందల దివ్య ప్రబోధములే
శరణ్యము.

నవభారత నిర్మాణంలో అగ్రగణ్యుడైన స్వామి వివేకా
వంద కన్న పీరుడైన మహాకవ్యవేత్త విదురబోధులున్న
భారతకావీని కట్టిపెట్టాలిని బాగ్యుక మొనర్చిన ఈ
వైతాళికుని దివ్యసందేశము యావత్ప్రపంచానికి శో
దార్యమే.

ఆయన నజీవ సందేశములోని కొన్ని మచ్చు
తునకలు :—

- “యో . యోగాదుగా గురైన విభ్రాంతి మండి బయట
వది. దీర్ఘ విద్రమండి పేల్చాంచి భారతదేశము పాటి
దేశములలో నముదిత స్థానము నలంకరింపవలది
యున్నది.....

ధారకదేశపు జాతీయ ధర్మములు త్యాగము, సేవ. ఈ మార్గములో దేశమును నిలపదులుము. మిగిలిన దంతయూ దానికదే వక్కనిదగలదు "

- "తనయందు తనకు నమ్మకము లేచివాడే నా స్థితి.... అత్య విశ్వాసముగల కొందరు వ్యక్తుల చరిత్రయే ప్రపంచ చరిత్ర. ఆ విశ్వాసము వ్యక్తిలోని దివ్యత్వమును వెలికితీయును."
- "ఒకే రావము గైకొనుము. నీ జీవితమును ఆ ఒక్క రావముగా తీర్చిదిద్దుము. దానినే తలచోయుము. దానినే తలగనుము. ఆ రావములోనే జీవింపుము.....కార్య సిద్ధికి ఇదియే మార్గము."
- "ఎంతో తనమ్ము చేసిన మీదట పరమపత్యము ఇది అని నేను అర్థము చేసికొంటిని—ప్రతి జీవియందును భగవంతుడున్నాడు. అంతకుమించి వేరే దైవము లేడు. ఎవరు జీవాధారకుడో అతడే విజయగా విరాధికుడు."
- "మృగమును మానవునిగా, మానవుని మరపునిగా ఉన్నత స్థితికి గొనిపోవు రావమే మతము."
- "మతములోని అనలు మర్మం అంతా అవరణములో ముప్పడిగావి, సిద్ధాంతములలో లేచి మంచిగా వుండుట, మంచిని చేయుట—ఇదియే మత పర్యవ్తము."
- ".....మన సేవప్రణామ ఉద్ధరించుట చాలా ముందహాస్యము. మన దళిత ప్రాంతకు మనం చేయ వలసిన సేవ - వారికి విద్య నేర్పుటయే. వారు కోల్పోయిన వ్యక్తిత్వమును వారిలో పెంపుతేయుటయే "

విషయ సూచిక

1. వివేకానంద సంగ్రహ జీవిత చరిత్ర ...	1
2. విశ్వాగమము, బలము ...	20
3. మానసిక శక్తులు ...	33
4. మానవుడు-తన కర్మము తానే కర్త ...	42
5. విద్య-సమాజము ...	63
6. మానవ సేవయే మాధవ సేవ ...	81
7. మతము, నైతిక శాస్త్రము ...	97
8. భారత దేశము - మన కన్నతల్లి ...	115
9. ఇతర ప్రబోధములు ...	147

1. వివేకానంద సంగ్రహ జీవిత చరిత్ర

వివేకానందస్వామి కలకత్తాలో 1863 జనవరి 12 వ తేదీ సోమవారమునాడు భువనేశ్వరీ దేవీని, విశ్వనాథదత్తులకు జన్మించెను. బాల్యమున అతడు సరోద్రనాథదత్త లేక సరేష్ అని పిలువబడెనువాడు. దత్తవంశము సంపన్నులై, దానధర్మములకు, విద్య, స్వాతంత్ర్యభావములకు పేరెన్నిక గాంచివది. వివేకానందుని తాతగారైన దుర్గాచరణదత్తు ప్రపంచముపైలోపి కుమారుడైన విశ్వనాథదత్తు జన్మించిన తర్వాత తన ఇరువది ఏడవయేట నన్య సింఛెను.

విశ్వనాథదత్తు కలకత్తా హైకోర్టులో న్యాయవాది. ఇంగ్లీషు, పర్షియను భాషలలో ప్రవీణుడు. బైబిలు, హిందూ, సంస్కృత గ్రంథములను మక్కువతో చదివెడివాడు. పేదలయందు ఆదరణయే గాక సాంఘిక, మత

విషయములందు విమర్శనాత్మక, అభ్యుదయ దృక్పథము కలవాడు.

భువనేశ్వరీదేవి రాజనీవిగల పూర్ణవ్యక్తి. స్త్రీసంతాన మున్నను, పుత్రునకై తన బంధు పులద్యారా కాశీలో వీరేశ్వర విశ్వేశ్వరులకు మొక్కుబడులు చెల్లించెను. కలలో శివుడు దర్శనమిచ్చి పుత్రుడుగా జన్మించునని చెప్పెను. తర్వాత సరేంద్రనాథుడు జన్మించెను.

శైశవమున నలేన్ అల్లరివాడు. వినోద ములతోను, ఆటలతోను కాలము గడిపెడివాడు. గొల్లి చెప్పించుండిన రామాయణ, భారత కథలు అతని మనస్సుపై చెరగని ముద్ర వేసెను. ధైర్యము, సాధుపులయందు ప్రేమ అతనిలో అకస్మాత్తుగా ప్రస్ఫుటమయ్యెడివి. ప్రతివిషయమును విమర్శించుచు, మేధాశక్తి, భావనాలక్షణములతో పెరిగి ఉత్సాహవంతుడైన యువకుడయ్యెను.

యువసరేంద్రుడు సౌందర్యము, ధైర్యము, అంగసౌష్ఠవము కలిగి వ్యాయామములోను, వేదాంతశాస్త్ర మందును, సంగీతమందును తన సహాధ్యాయులలో నిర్వివాదమైన నాయ

వరుగా నన్ను కెక్కెను. కళాశాలలో నేర్పిన
పాశ్చాత్య సిద్ధాంతములు, స్వాభావికముగా
వచ్చిన ప్రాచీన సంప్రదాయముల యంచలి
విశ్వాసము, సూక్ష్మబుద్ధిగో కూడిన హేతు
బద్ధమైన స్వభావము ఒకదానిగో నొకటి
పెనుగులాడుచుండెను. అనాడు మహోద్య
మముగా యున్న బ్రహ్మసమాజముగో కొంత
శాంతి లభించునని ప్రయత్నించెను. ప్రభ్యుత
మత నాయకులను కలుసుకొనెను. కాని 'దేవు
డున్నాడా?' అన్న తన ప్రశ్నకు సంతృప్తికర
మైన సమాధానము పొందలేకపోయెను.

ఈ సందిగ్ధస్థిలో తన కాలేజి ఆచార్యు
డైన విలియం హేస్టింగ్స్ వలన వినియుండుటచేతను,
తన బంధువైన రామచంద్రదత్త ప్రోత్సా
హమువలనను 1881లో దక్షిణేశ్వరముననున్న
శ్రీ రామకృష్ణపరమహంసను కలిసికొనెను.
“అయ్యా మీరు దేవుని చూచితిరా?” అని
తాను వేసిన ప్రశ్నకు “ఔను, నేను భగవం
తుని దర్శించితిని. నిన్నిప్పుడు, చూచుచున్న
దానికంటె విస్పష్టముగా దర్శించితి” నని రామ
కృష్ణులు స్వానుభవపూర్వకముగా చెప్పిన

సమాధానముచే అతని సంశయం నివృత్తి
యాయెను. శిష్యుని క్రమశిక్షణ ప్రారంభ
మయ్యెను.

గురు శిష్యులు ఒకరి నొకరు యెన్నో విధ
ముల పరీక్షించుకొనిరి. 1884 లో తండ్రి మర
ణముతో నరేంద్రనాథుని కుటుంబము యిక్క-
ట్టుల పాలాయెను. గురుదేవుని సలహాపై కాళీ
మాతను తన కుటుంబగుస్థితిని తొలగింపుమని
వేడుకొనుటకు ముమ్మారు యత్నించినను
“జ్ఞాన మిమ్మని, భక్తి నిమ్మని మాత్రమే”
ప్రార్థింపగల్గెను.

క్రమ క్రమముగా నరేంద్రనాథ్ గురు
దేవునకు శరణాగతుడయ్యెను. శ్రీ రామ
కృష్ణులు ఆతని సంశయమునుండి నిర్భయము
నకు, ఆవేదననుండి ఆధ్యాత్మికానందమునకును
గొనివచ్చెను. 1885 లో శ్రీ రామకృష్ణుల
కంఠమందలి వ్యాధినిమిత్తమై కలకత్తాలోని
కాళీపూరునకు గొనివచ్చిరి. తన యువశిష్యు
లను నరేంద్రుని నాయకత్వములోనికి గొని
వచ్చుటకు రామకృష్ణులు ఈ అవకాశమును
వినియోగించుకొనెను. రామ మహాసమాధి

చెందుటకు మూడు నాల్గు దినములకు పూర్వము శ్రీరామకృష్ణులు తన శక్తివంతయు నరేంద్రునకు ధారపోసి యిట్లనెను: "నేను నీ కిచ్చిన యీ శక్తిప్రభావమున నీచే అనేక అద్భుత కార్యములు నాధిగపబడును. ఆ తిర్వాగినే నీవు నీ భావమున కేగుదువు."

1886 సం॥ ఆగష్టు 16 న తేదీ శ్రీరామ కృష్ణులు నిర్యాణము చెందెను. నరేంద్రుని నాయకత్వమున యువశిష్యులతో భారానగరమున వాడుపడిన యొక కొంఠలో "శ్రీ రామ కృష్ణ సోదరి బృందము" అనుదానికి పురాణి వేయించెను. 1886 క్రిష్టమసు నాటికాత్రి వారు అంతిమమను గ్రామములో అగ్ని సమక్షమున సన్మానపడితి. తీసుకొనిరి. పర్ణివాహక తీర్థము వారించిరి అకర్షించెను. నరేంద్రుడు 1890 లో భారానగర మతమును, తన సోదరులను పూర్తిగా విడిచి, తన వ్యక్తిత్వము తెలియపరచుటకై మేరుమేరు పేర్లతో కాశీ, లక్నో, అగ్రా, బృందావనము, హత్రస్, ఋషీకేశము వెళ్ళెను. హత్రస్ వెళ్ళినపుడు అచ్చట రైల్వే ఉద్యోగిగా పనిచేయుచున్న

శరత్ చంద్రగుప్త తన ఉద్యోగము రాజీనామా చేసి, స్వామికి ప్రథమ శిష్యుడై అతని ననుగమించెను.

శ్రీ రామకృష్ణ నిర్యాణానంతరము యువ సన్యాసులకు శ్రీ శాందాదేవి ఆధ్యాత్మిక మార్గదర్శిగా నుండెను. ఆమె వద్దను, సోపర శిష్యుల వద్దను వెలవుగై కొని 1890 జూలైలో అతడు హిమాలయములలో ఏకాంతవాస మొనర్చుటకై బయలుదేరినను, ఉత్తరప్రదేశ్, రాజస్థాన్, గుజరాతు, మహారాష్ట్ర, మైసూరు కేరళ, మద్రాసు, హైదరాబాదు మొదలగు ప్రదేశములలోని చారిత్రాత్మక యాత్రాస్థానముల నన్నింటిని చూచెను. ఎక్కడ చూచినను ప్రాచీన భారత దేశవైభవము, ఈ గొప్ప సంస్కృతి మధ్యమున భారత జనసామాన్య దుర్భిరి దురవస్థ అతని మనోనేత్రముల ముందు ప్రత్యక్షమయ్యెను. అది దేశకీ ప్రముఖ వ్యక్తులను, సంస్థానాధీశులను కలిపికొనెను. వారిలో భేరిమహారాజు అతనికి ముఖ్య స్నేహితుడు, శిష్యుడు అయ్యెను.

పూనాలో బాలగంగాధర తిలక్ నకు అతి
థిగా నుండెను. అక్కడ నుండి త్రివేంద్రము
మీదుగా కన్యాకుమారి దర్శించెను. అప్పు
చారి ముందు హృదయావేదనతో సాష్టాంగ
పడి సముద్రమును ఈది దక్షిణమున నున్న
గుట్టపై ధ్యానముతో మునిగిపోయెను. భారత
దేశ ప్రాచీనస్థితి, ప్రస్తుతస్థితి, భవిష్యత్ స్థితి,
ఆ ధ్యానములో ఆయన కన్నుల ముందు నడచి
పోయెను. తాను పాశ్చాత్య దేశముల కేగి
భారత ప్రజలకై సహాయ మర్పింతునను ఒక
ముఖ్య నిర్ణయమును అప్పుడు గైకొనెను. ఈ
నిర్ణయముతో రామేశ్వరము, మధురమీదుగా
మద్రాసు చేరెను. మద్రాసులో అలసింగ
పెరుమాల్ నాయకత్వమున యువక బృంద
మొకటి ఆయన నాహ్వానించి పాశ్చాత్య దేశ
ముల కేగుటకు ధనము పోగుచేసెను. కాని
స్వామి దానిని నిరాకరించెను. శ్రీ రామ
కృష్ణుని ఆ దేశము, భారతదేశ అంగీకారము
లభించిన తర్వాతనే ఆమెరికా కేగు సన్నా
హములను అంగీకరించెను. హైదరాబాదులో
యున్నప్పుడు ఖేత్రరాజునకు కుమారుడు కల్లు

అచే ఆయన ఆహ్వానము ననుసరించి అక్కడ కేగెను. అక్కడనే మహారాజు సూచన ప్రకారము "వివేకానంద" నామమును ధరించెను. మహారాజు చేసిన యేర్పాట్ల ననుసరించి స్వామి 31 మే 1893 న బాంబాయిలో ఉపసక్తి అమరికాను బయలుదేరెను.

వివేకానందస్వామి వైనా, జపాను, కెనడా మొదలుగా జూలై మధ్యభాగమున చికాగో చేరుకొనెను. జపాను ప్రజల పారిశుధ్యము, వారి పారిశ్రామికాభివృద్ధిని గమనించి ఆశ్చర్యమొందెను. చికాగోయందు పాశ్చాత్యుల శృజనాశక్తినిచూచి తత్తరపడెను. అక్కడ సర్వమత మహాసభ నెట్టేబరు వరకు జరుగదనియు, అధికారపత్రము లేనినే సభకు రానీయరనియు తెలిసికొని నిస్పృహ చెందెను. అందుచే చికాగోకంటె ఖర్చు తక్కువగా యందు బోస్టనున కేగెను. రైలులో దైవవశమున కుమారి కాథరీన్ కారబానుతో పరిచయము కలిగెను. ఆమె మన స్వామికి హాస్యర్థ విశ్వవిద్యాలయములోని గ్రీకుకాళి అధ్యక్షుడయిన ప్రొఫెసర్ బాన్ హెన్రీయే

పరిచయమును కలిగించెను. ఆ ఆచార్యుడు వివేకానందస్వామిని లోకోత్తర ప్రతిభా విరాజితునిగ అర్థము చేసికొని, విశ్వమత మహాసభకు అధ్యక్షులను ఎన్నుకొను సమితికి అధ్యక్షుడుగానున్న డాక్టరు బట్టోసు అనునాయనకు లేఖను వ్రాసి స్వామి కిచ్చెను. మరికొన్ని పరిచయ పత్రములను కూడా వ్రాసి ఆయన స్వామి కిచ్చెను. ప్రయోజనమునకు భర్తృముకూడి స్వామికి అందించి ఆపరపూర్వకముగా ఆయన స్వామిని చి కాగో నగరిముచునుపింకొలిచ్చెను. డాక్టరు బట్టోసుకు వ్రాసిన పత్రములో రైలు పండితుడు స్వామిని గూర్చి ఇట్లు ప్రశంసించెను. "విద్యావేత్తలయిన మన ఆచార్యుల నందును ఒకచోట చేర్చినను, వారందరి కంటెను అధిక విద్యావంతుడు ఈ వ్యక్తి."

సర్వమత మహాసభ ప్రారంభమునకు రెండు రోజులు ముందు స్వామి చికాగోకు తిరిగి వచ్చెను. కాని నురదృష్టవశాత్తు చిరునామా కాగితాలను పొరవేసికొని ఆరాత్రి చలిబాధకు లోనై ఉపయము లేన నీ కష్టము నుండి యెవరు గట్టెక్కింతురా యని పెదక

నారంభించెను. నిష్ప్రయోజనమైన తిరుగుడుచే తప్పిపోయి దైవమునకు శరణుజొచ్చి నోడ్డు ప్రక్కన చనికలబడెను. అకస్మాత్తుగా తన యెదుటగల సుందర భవనమునుండి ఒక స్త్రీ బయటకు వచ్చి సహాయముజేయ నుత్సాహముతో రాలయ్యెను. ఆమెయే ఆ యింటి యిల్లాలైన జాన్తి దబ్బుల హేలు సతి.

1898 సెప్టెంబరు 11 వ తేదీన సర్వమత మహాసభ ప్రాగంభమయ్యెను. 7000 మంది మేధావులతో సభ క్రిక్కిరిసి యుండెను. మతము లన్నింటికి చెందిన ప్రతినిధులు వేదికపై ఆసీను లైరి. స్వామి అంతవెద్ద సభలో యెన్నడును ప్రసంగించలేదు. తన వంతు వచ్చినప్పుడు సుస్వరదేవికి ప్రణమిల్లి “అమెరికా సోదన సోదరీమణులారా” అని ఆరంభించెను. “రొడు నిమిషములు సభలో జయజయ ధ్వనులు చెల రేగును. “7000 మంది తమకు తెలియని దేవినో శారవించుటకై మునికాశ్శపై నిల చిరి.” మరునాటి వార్తాపత్రికలన్నియు సర్వ మత సభలోని అత్యుత్తమ వ్యక్తిగా స్వామిని వర్ణించినవి. మిగతా ప్రతినిధులందరూ వారి

వారి మతములను గూర్చి ఉపన్యసింపగా స్వామి
“అకాశమువలె విస్తారము, అంబుధివలె అగా
ధము” అయిన మతమును గూర్చి ఉపన్య
సించెను. ఆయన ఏకసూత్రము — విశ్వ
వ్యాపకత.

స్వామి ప్రతిష్ఠను ఉపయోగించుకొని ఒక
ఉపన్యాససంస్థ ఆయనను దేశమంతయు
త్రిప్పెను. వారి ప్రవర్తనకు గోతపుట్టి స్వామి
ఆ సంస్థలో తెగతెంపులు చేసికొనెను. శీల
వంతులైన విద్యార్థులకు ఉచిత ప్రసంగము
లిచ్చుచు న్యూయార్కులో వేదాంత సాస్త్రాటీవి
ఏర్పాటు చేసెను. ఇంగ్లండునకు విజయనంతమైన
రెండు పర్యటనలు చేసెను. సెవియర్ దంప
తులు, సోదరి నివేదిత యీ సమయముననే
శిష్యులైరి. న్యూయార్కులో మండగా జె. జె.
గుడ్విన్ అను సంక్షిప్త లేఖకుడు శిష్యుడయ్యెను.
స్వామి యుపన్యాసములు యథాతథముగా
లభించుటకు కారకుడు ఈ మహాశయుడే. ఈ
పర్యటనలలోనే మాక్సు ముల్లరు పండితుని,
జర్మను ప్రాచ్యపండితుడైన పాల్ డ్యూరన్ ను
కలిసికొనెను.

అన్ని మహాములకు మూలసిద్ధాంతమైన వేదాంతమును పాశ్చాత్య దేశములలో మూడు సంవత్సరములు ప్రచారముచేసి తన పునరాగతమునకై ఆశురత చెందుతున్న మాతృ దేశమునకు 1896 సంవత్సరాంతమున బయలుదేరినాడు. దాడిలో లోము, యిటలీలోని యితర ప్రదేశములను దర్శించెను. అతనితో గూడ సేవియరు దంపతులు, గుడ్విను వచ్చిరి.

స్వామి వచ్చుచున్నాడను వార్త భారత దేశమునకు ముందుగానే తెలియుటచే చిన్న, పెద్ద పట్టణములన్నింటిలోను ఆహ్వానసంఘము లేర్పాటుయ్యెను. కొలంబోనుండి అల్మోరా వరకు స్వామి ఉపన్యసించెను. మద్రాసులో ఐదు ఉపన్యాసము లిచ్చెను. ఈ ఉపన్యాసము లన్నింటి సారాంశము:- "బలహీనత, మాధాచారముల త్రోసివేత, భారతదేశ నిర్మాణము." భారత 'జాతీయ జీవనరాగశ్రుతి' మత మనియు, ఆ మతము విశ్వమున కంతటికి ఆధ్యాత్మిక ఏకత్వ మనియు బోధించెను. పాశ్చాత్యానుకరణమును, కుట్ర దురభిమానమును విమర్శించుటలో వెనుకాడలేదు.

తన జన్మస్థానమున కలకత్తాలో 1897 ఫిబ్రవరిలో మాటలాడుచు తన ఆచరణ, ఆలోచనలచే సాధింపబడిన మంచి ఏదైనా యున్నచో అది అంతయు తన గురుదేవునిచే అనియు, 'మరియు ఈబాని ఆభ్యుదయము చెందదలచినచో ఆయన పవిత్రనామముచెంతకే చేరవలయు' ననియు చెప్పెను.

1897 మే నెలలో గృహస్థ శిష్యులను, సన్యాస శిష్యులను బలరాంబోసు యింటివద్ద సమావేశ పరచి 'రామకృష్ణ మిషన్' ఏర్పరచి, తన ఆశయముల నాచరణలోనికి గొని విచ్చు యంత్రాంగమునకు ప్రారంభోత్సవము చేసెను. 1898 మే నెలలో కలకత్తాలో సంధించిన క్లెగు వ్యాధి నివారణకు సేవాకార్యక్రమము నేర్పరచి అదుపులోనికి తెచ్చెను.

పాశ్చాత్యశిష్యులు (ముఖ్యముగా నివేదిత) లో నైనిటాలు, ఆల్మోరా, కాశ్మీరు పవిత్ర అమరనాథు దర్శించెను. గోచీమాత్రమే ధరించి అమరనాథ్ గుహలో ప్రవేశించెను. ఇది మరపురాని అనుభూతి. తర్వాత క్షీరధవాని అమ్మవారి ఆలయమును దర్శించెను. ఇచ్చట

స్వామిజీకి తన ప్రవృత్తిలో మలుపు తెచ్చిన మరియొక అనుభూతి కలిగి అతడు జగజ్జననీ భావముతో నిండిపోయెను. 'జులై 18 వ కల కత్తా' చేరినప్పుడు అతడు బలహీనముగాను వెలవెలబారి అనేక దుగ్గురలతో గాఢపడెను. అయినను ఈ సమయముననే కలకత్తా 5 మైళ్ళ దూరమున కొంత భూమికొని మకము నిర్మించెను. 9-12-1898 నాడు వివేకానంద స్వారి స్వయముగా బేలూరు మకమునకు సంప్రదించు మొనర్చెను. 2-1-1899 నాటి నుండి శ్రీరామకృష్ణ సంస్థకు ఈ బేలూరు కేంద్రస్థానమై అలరారుచున్నది. స్వామి అదే కమ మేరకు శారదానందస్వామి అమెరికా నుండి తిరిగి వచ్చి బేలూరు మకమున శార్య దర్శిగా గాఢ్యత స్వీకరించెను. ఈ సమయము ననే 'జులై 18 వ' అను బెంగాలీ మాసపత్రిక ప్రారంభింపబడెను. మాయావతి (అల్మోరా)లో అద్వైతాశ్రమము ఏర్పరుపబడెను. మద్రాసులో నడుపబడుచున్న 'ప్రబుద్ధ భారతి' అను మాసపత్రిక, దాని సంపాదకుని మరణానంతరము అద్వైతాశ్రమమునకు మార్చబడెను.

సంతర శ్రమవలన స్వామి ఆరోగ్యము క్షీణ
గతి పట్టుటచే సోదర శిష్యులు కూడ కోరి
వందన 1899 జూన్ 20 వ తేది ఆయన
రెండవమారు సాశ్వత్యదేశముల కేగెను.
సోదరి వివేదిత, స్వామి తురీయానంద వెంట
నుండిరి. ఓడ ముద్రాసు, కొలంజో, పిజెన్,
మార్సెలిస్ మీదుగా లండన్ చేరెను. స్వామి
ఆరోగ్యము కొంత మెరుగయ్యెను.

లండన్ నుండి న్యూయార్కు చేరి హాస్పిట
లోమున లెగెట్టు దంపతుల సుందరగ్రామ
కళారమున కొన్ని మాసములుండి పశ్చిమతీర
ముంబి లాస్ ఏంజలిస్, ఓక్లాండ్, శాన్
ఫ్రాన్సిస్కో దర్శించి చికాగోకు జెట్రాయిట్కు
కొన్ని సార్లు వెళ్ళి వెంటనే తిరిగి వచ్చెను.

ఈ సమయమున స్వామి దృక్పథము గట్టి
పడెను. ప్రాకృత్యము దేశములు అశోకవ్య
సహాయముతో నుండి యుకరికొకప్పు తోప్పడి
తీరవలయును. పశ్చిమము బాహ్యప్రకృతిని,
ప్రాచ్యము అంతర ప్రకృతిని జయించుటకు
యత్నించినవి. ఇప్పుడు అవి చేయి చేయిలికి
వాటి వాటి ప్రత్యేక లక్షణములను దూపు

మావకనే ఒండొరుల శ్రేయమునకై గట్టిగా పనిచేయవలయును. ప్రాచ్యము నుండి వచ్చి మము, పశ్చిమమునుండి ప్రాచ్యము నేర్చుకొన వలసినదెంతో యున్నది. ఈ రెండు ఆదర్శము లను చక్కగా మేళవించి భవిష్యత్తు రూపాం దించబడవలయును. అప్పుడు తూర్పు లేదు, పడమర లేదు. ఉండునది ఒకే మానవజాతి.

ఈ కాలమున జరిగిన ముఖ్యవిషయము ఉత్తర కాలిఫోర్నియాలో శాంతి ఆశ్రమ మేర్పరచి దానిని యెరియానందస్వామి ఆధ్వర్యమున నుంచుట, శాన్ ఫ్రాన్సిస్కోలో వేదాంత సాసైటీ నేర్పాటు చేయుట. పిమ్మట అనేక నగరములలో ఉపన్యసించి ప్యాడిసు, హంగేరి, రుమేనియా, సెర్బియా, బల్గేరియా దర్శించి ఏధెన్ను, కైలో వెళ్ళెను. మనస్సులో ఏదో ఆందోళన కలిగి 1900 డిసెంబరు 9 న ఎవ్వరికి తెలియకుండా ఆకస్మాత్తుగా భారత దేశమునకు వచ్చెను. కెప్టెన్ సేవియర్ మరణమే ఆ ఆందోళనకు కారణము. తక్షణమే ఆయన మాయావతికి వెళ్ళి సేవియర్ సతిని

పీదార్పణము, అద్వైతాశ్రమ వారావరణము
ఆయనకు ఆనందము కల్పించుటచే రెండు
వారము లచ్చట యుండెను.

జేయూరు తిరిగి వచ్చిన తర్వాత తల్లి భవ
నేశ్వరిదేవితోకూడ అస్సామునందలి సంగర
బండ్, కామాఖ్య, పీల్లాంగు మొదలగు
యాత్రాస్థలములను దర్శించి, 1901 మే నెలలో
మరణమునకు తిరిగి వచ్చెను. మరణములో నున్న
ప్రభు ఆధ్యయనము, అధ్యాపనము, అధ్యా
త్మికబోధ మొదలగునవి చేయుచు నిశ్చింతగా
కాలము గడిపెను. ధర్మకర్తల సంఘమును
ఏర్పరచి, జేయూరు మఠములో సహా తన
పేరుతో యున్న ఆస్థానంతుల సోదర శిష్యులకు
సంక్రమింపజేసి సామాన్య విధుల నన్నింటి
నుండి విడిచివెడెను.

1901 లో బహను రమ్మని జాగ్రత్తవాంతులు
వచ్చినను తన జీవితాంతము సమీపించుచున్న
దని స్వామి గుర్తించుటచే వారి కోర్కెను
అంగీకరింపక బుద్ధగయ వరకు వెళ్ళి వచ్చెను.
వారి గౌరవార్థం యువకులు కొందరు స్వామి సందే

శముచే ఉత్తేజితులై పేదలకు, అనాథలకు సేవ చేయుటను చూచి స్వామి ఆనందించెను.

చివర చేసిన పనులన్నియు ఆయన ముందుగా తీర్మానించుకొనినవి. భావగర్భితములు, విశాల వృక్షచ్ఛాయలో చిన్న మొక్కలు ఎదిగిరావని ఆయన వ్యక్తపరచెను. 1902 జూలై 4 వ తేదీ ఉదయం 8-11 గం: వరకు ధ్యానము చేసెను. మధ్యాహ్నము ప్రేమానందస్వామితో వాహ్యభిక్షేగి వేదపాఠశాల స్థాపనను గూర్చి తన ఉద్దేశ్యము తెలిపెను. సాయంత్రము తన గదిలోని కేగి ఒక గంటకాలము ధ్యానము చేసి, తరువాత ప్రశాంతముగా పరుండి రెండు నిట్టూర్పులు విడిచి శాశ్వతముగా విశ్రాంతి గొనెను.

భౌతిక కాయమును వదిలినను ఆయన అమృతత్వమును ఆయన వ్రాసిన యీ క్రింది మాటలు జ్ఞప్తి చేయును.

“దీర్ఘమైన అంగీని తీసిపారవేసినట్లు నా శరీరము నుండి నేను బయట కేగుట మంచిదిగా నాకు కన్పింపవచ్చును. కాని నేను పని

నుండి విరమింపను. ఈ జగత్తు భగవంతుని కన్న వేరు గాదని తెలియువరకు అన్ని ప్రజేశములలోను మానవులను ఉజేజపరతును.”

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః

2. విశ్వాసము, బలము

తనయందు తనకు నమ్మకము లేనివాడు నాస్తికుడు. దేనియందు నమ్మకము లేనివాడు నాస్తికుడని ప్రాచీన మతములు పలికినవి. స్వశక్తి యందు విశ్వాసము లేనివాడు నాస్తికుడని నవీన మతము చెప్పుచున్నది.

ఆత్మవిశ్వాసముగల కొందరు వ్యక్తుల చరిత్రయే ప్రపంచ చరిత్ర. ఆ విశ్వాసము వ్యక్తిలోని దివ్యత్వమును వెలికి తీయును. మీరు దేనినైనను సాధించాలను. అఖండ శక్తిని ప్రదర్శించుటకు వలయు ప్రయత్నము చేయని సమయముననే మీకు అపజయము కలుగుచున్నది. ఒక వ్యక్తిగాని, జాతిగాని తనయందు తనకు విశ్వాస మెప్పుడు కోల్పోవునో అప్పుడే ఆ వ్యక్తిగాని జాతిగాని మరణించినట్లు భావింపవచ్చును.

విశ్వాసము, విశ్వాసము, మనలో మనకు
ఆత్మవిశ్వాసము భగవంతునిలో విశ్వాసము—
ఇదియే గొప్పదనమునకు మూలరహస్యము.
మీ ముప్పది మూడుకోట్ల పౌరాణిక దేవతల
లోను మీకు విశ్వాసమున్నప్పటికి, అంతేకాక
అప్పుడప్పుడు అన్యదేవీయులు మీ మధ్య
చొప్పించుచు వచ్చుచున్న దేవత లందరి
యందును మీకు నమ్మక మున్నప్పటికిని—
మీలో మీకు ఆత్మవిశ్వాసము లేనిచో మీకు
నిష్క్రమి లేదు.

ఆత్మకు సాధ్యము కానిది ఏదయిననూ
ఉన్నదని యెన్నటికి తలంచకుము. అట్లు ఊహిం
చుట గొప్ప పాపబాటు. పాపము అనునది
ఏదయినను ఉండినచో అది—నీవు దుర్బలుడ
వని, లేదా ఇతరులు దుర్బలులని—వచించుట.
ఇంతకు మించి పాపము మరొకటి లేదు.

మిమ్ములను మీ లే విధముగా కాదలంచు
కొందుకో అద్వైతకారముగా మీరు కాకలరు.
బలహీనులుగ మిమ్ము మీరు భావించు
కొన్నచో మీరు బలహీనులే అగుదురు.

9/316

యుతులుగా మిమ్ము మీరు తలచినచో మీరు బలవంతులే కాగలరు.

స్వతంత్రులుకందు. ఎవనినుండియు ఏమియును ఆశింపకుడు. ఒక్కసారి మీరు మీ జీవితములను సింహావలోకనముగావించి చూచినచో, ఏనాడును మీరు లభించియుండని అన్య సహాయమునకై వృధాగా మీరు శ్రమనందినట్లు తెలిసికోగలరు. ఇది నా సమ్మతము. మీరు లభించిన సహాయమంతయును మీలో నుండియే మీరు లభించినది.

“కాదు”, “నాచేత కాదు” అని యెన్నడునననద్దు. మీరు అసంతృప్తిమంతులు. మీ ప్రకృతిలో పోల్చినపుడు కాలము, ప్రదేశము సహితము సోదిలోనికేరాని అల్పవిషయములే. మీరు సర్వశక్తిమంతులు. ఏపనినయినను సరేప్రతి కార్యమును మీరు నెరవేర్చగలరు.

భగవంతుని బిడ్డలే మీరు. అమృతానంద భాగస్వాములైన మీరు పవిత్ర పరిపూర్ణ జీవనులు. భువిపై నవతరించిన దేవతాత్మలే మీరు. అట్టి మీరు పాపులా! మానవుని పాపియనుటయే అన్నిపాపములకు మించిన మహా

పాపము. మానవ ప్రకృతి మీది, మహా దూషణవాక్యమిది. ఓ సింహపద్మశులారా! లేచిరండు. మేకల మందమాదిరి బలహీనుల మను భ్రాంతిని మీరు పరిత్యజింపుడు. మీరు శాశ్వత పరమానందానుభవ రూపులయిన అమృతాత్ములు, స్వచ్ఛాకృతులు.

పోరాటములను, పొరశాట్లను ఎన్నడూ పట్టించుకొనవద్దు. ఆవు ఎన్నడయిన నశత్యము పట్కిన సంగతి నేను వినలేదు. కాని — బది ఆవు మాత్రమే అయినది కాని, మానవుడెన్నటి కిని కాజాలదు. అందుచే, ఈ అపజయములను వెనుకంజలను పట్టించుకోవద్దు. శతసహస్రభామీ ఆవర్ణములే అంటిపెట్టుకొని యుండుదు. మీ ప్రయత్నమున ఒక వేయిపర్యాయములు అపజయమందినను సరే, పట్టు విశువక ఎరరి యొక పర్యాయము ప్రయత్న మొనరింపుడు.

బలహీనతకు పరిష్కారము దానిని గురించి నత్యము చింతించుట కానేకాదు. బలమును గురించి భావించుట బలహీనతకు తగినమందు. మానవులలో ఇతఃపూర్వమే అంతర్నిహితముగ నున్న బలమును గూర్చి వారికి బోధింపుడు.

ఒక ఫిరంగి మాదిరిగా ఉపనిషత్తుల నుండి వెలువడి అజ్ఞానద్రవ్యరాశిపై ఫిరంగిగుండు మాదిరిగా పర్ణించి అజ్ఞానమును నాశించి మొనర్చుమాట — నిర్భయత్వము. మీరు జాగ్రత్తగా గమనించిన ఈ సత్యము బోధ పడును.

మీరు జాగ్రత్తగా గమనించినచో నేను ఉపనిషత్తులను మించి అవ్యమేదియు నుదహరింపలేదని గుర్తింపగలరు. ఆ ఉపనిషద్బోధ సలహాను నేను ప్రవచించిన ఒకే ఒక భావన - బలము అను భావమే. వేదవేదాంతములన్నిటి యందలి సారాంశమును ఆ ఒక్కమాటయందే ఇమిడియున్నది.

ఓ నా యువమిత్రులారా! మీరు బల వంతులై యుండును. ఇదే నేను మీ కొరంగు సలహా. బలహీనులుగా పడియుండి భగవద్గీతను పారాయణ మొనరించుటకన్నను, ఫ్లట్ బాల్ ఆటనాడి బలము సార్జించుటద్వారా స్వర్గము నకు మీరు మరింత చేరువ కాగలరు. ఈ మాటలు సాహసంతో పలికిన మాటలే. అయినప్పటికిని, నేను మిమ్ముల నింతగనో

ప్రేమించుచున్న కారణమున ఈ మాటలు చెప్పవలసి వచ్చినది. కోప మెచ్చట నున్నదో నాకు తెలియును. కొంత అనుభవమునుకూడ నే నార్జించియున్నాను. మీ దండలను, కండలను ఒకింత బలవర్తిరము గావించుకొన్నచో భగవద్గీతను మీరు మరింత చక్కగా అర్థము చేసికొనగలరు.

ప్రతి మనిషిని నేనొక ప్రశ్న వేయుదును. అది—“నీవు బలముగా నున్నావా? బలముగలవాడవని నీవు భావించుకొనుచున్నావా?” వీలననగా, బలము నొసంగబాలునది సత్యము మాత్రమేనని నాకు తెలియును... ఈ ప్రపంచ సుగ్ధతకు సరియైన మందు బలమే.

ఒక మహత్తర యథార్థమిది—

బలమే జీవము, బలహీనతయే మరణము.

బలమే సంతోషము, శాశ్వతము అమృతము అయిన జీవనము.

బలహీనతయే యెడతెగని ప్రయాణము, చుంఛము.

బలహీనతయే మరణము.

విజయము సాధించవలెనన్నచో మీరు అద్భుతమైన పట్టుదలను, అద్భుతమయిన సంకల్ప బలమును కల్గియుండాలి. పట్టుదలను కలిగిన వ్యక్తి “నే నీ సముద్రమునే ఆపోశన పట్టగలను, నా సంకల్పనూత్రమున కొండలు విరిగి ముక్కలై నా పాదములచేత పడ గలవు” అని ప్రకటించును. ఆ విధమయిన సంకల్పబలము ఆ విధమయిన శక్తిని కలిగి యుండుదు; కష్టపడి పనిచేయుదు. మీరు మీ గమ్యమును లేవ్విడిచి చేరగలరు.

మనుష్యులు, మనుష్యులు, వీరే అవసరమై యున్నారు. మిగిలినదంతయు సిద్ధముగా నమ కూరగలదు. కాని; బలమయిన, ఉత్సాహ పూరితమయిన, శక్తిమంతులైన, జీవశక్తితో నుట్టిపడుచుండెడి, విశ్వాసపరులైన యువకులు— ఆత్యంత నిజాయితీపరులైనవారు కావలసి యున్నారు. అట్టివారు ఒక్క వందమంది లభించిన చాలును, ఈ యావత్ప్రపంచమును గొప్ప మార్పు చెందగలదు.

ఈ దేశమున ఖేరీలు, తియారగుటలేదా యేమి తూర్యవాద్యములు, ధంకా పగారాలు

భారతదేశంలో లభించుటలేదా యేమి? ఈ వాద్యములనుండి జనించిన గంభీరఘోషణ నాదములను మన పిల్లలను విననిండు. ఆశంగి గుణాత్మక సంగీతిరూపములను బాల్యమాదిగా విని విని.....ఈ దేశమే స్త్రీమయముగా మారినది.

తెని కూర్చొని వృథాగా కాలక్షేపము గావించు అజ్ఞాన జీవనముకంటే మరణమే మంచిది. పరాజయమంది మనుగడ సాగించుట కన్నను రణరంగమున ప్రాణముల నర్పించుట శ్రేయస్కరము.

రండు. వీరోచితకార్యము నేపయిన నొనరింపుడు. సోదరా, నీవు మోక్షమునందనంత మాత్రమున నేమి మునిగిపోయినది? కొన్ని పర్యాయములు నీవు నరకదండనముల ననుభవించినను ఏమిలోటు? “పవిత్రతాపూర్ణులయి, మనసావాచా కర్మగా త్రికరణశుద్ధిగా తామొనరించు పరోపకార కార్య పరంపరల ద్వారా జగత్తునంతటిని సంతసింపజేయువారు, ఇతరులలోని సాశీల్యమును పరమాణువంతటి దానినయినను పర్వతమంతగా వృద్ధిచేసి

శ్లాఘించుటద్వారా తమ హృదయములను వికసింపజేసికొనువారును అగు మహాత్ములు కొందరున్నారు" అను శుభాషిత మనత్యమా?

ప్రతివాడును తన శక్తికొలదియు ఉత్కృష్టముగా శ్రమింపనిచే ఏ కార్యమయినను సాధ్యమగునా? "క్రియాపరతలత్రుడును, సింహసదృశ ధైర్యహృదయుడు అయిన మావపునే విజయలక్ష్మి వరించును!" వెనుకకు చూడవలసిన అవసరమే లేదు. ముందుకు సాగిపోమ్ము. అంటులేని శక్త్యుత్సాహములు, ఎనలేని ధైర్యము, మేరయెరుగని ఓరిమి మనకు అవసరము. అప్పుడు మాత్రమే ఘనకార్యములు సాధ్యపడును.

నిరాశ జెందవద్దు. సాగవలసిన బాట కష్టించుచుమీరిది సరికమాదిరిగా బహు కష్ట సాధ్యము అయినను అధైర్యపడవద్దు. తెండు! మేల్కొనుడు! మీ గమ్యమును చేరుకొందు!

పోదరా! ఏల విలపించెదవు? రోగముగాని, చావుగాని నీకు లేనేలేవు. ఏల విలపించెదవు పోదరా! దైన్యముగాని దురదృష్టముగాని నీకు లేనేలేవు. పోదరా! ఏల విలపింతువు? పరిణా

మముగాని మరణముగాని నీకు నిర్దేశింపబడలేదు. శుద్ధసత్త్వమే నీవు...నీ నిజప్రకృతిని ఎరింగి అట్లు ప్రవర్తింపుము.

జనసామాన్యము నిన్నేమయిన అననీ, నీ దృఢనిశ్చయమునే అంటిపెట్టుకొని యుండుము. ఆట్లయినచో కావలసినదంతయు తప్పక లభించును. యావత్ప్రపంచమును నీకు పాదాక్రాంత మగును. "ఈరనిలో విశ్వాసముంచుము" లేదా "అరనిలో నమ్మకముంచుము" అని కొందరందురు. కాని నేను మాత్రం "నీలో నీవు విశ్వాసముంచుకొనుము" అని అంటాను. అదీ సరయిన పద్ధతి. నీలో నీవు ఆత్మవిశ్వాసమును పెంపొందించుకో—శక్తి అంతయు నీలోనే యున్నది—అది గ్రహించి నీలోనున్న ఆ శక్తిని వెలికి తీసికొని రమ్ము. "ప్రతి పనిని, ఏ కార్యము నయినను నేను సాధించగలను" అని ప్రకటింపుము. "నీవు గనుక ఆత్మవిశ్వాసముతో దృఢముగా త్రోసిపుచ్చగల్గినచో పామువిషము సయి రము నిన్నేమియు చేయలేదు."

నేను వారణాసి క్షేత్రమున సంచరించు
సందర్భమున జరిగిన సంఘటన యిది:

ఒక ప్రక్కన పెద్ద నీటితటాకము, రెండవ
ప్రక్క ఒక ఎత్తయిన గోడ గల ప్రదేశము
గుండా నేను సాగిపోవుచుంటిని. ఆ రావున
వానర సంచారము మిక్కిలి యెక్కువ. కాశీ
లోని కోతులు ఆకృతిలో చాలా పెద్దవి. అపు
డప్పుడు చాటికి విపరీతమయిన ముక్కోపము
కూడ వస్తుంటుంది. చాటి స్వంతమయిన ఆ
మార్గముగుండా నన్ను సాగనీయరాదని అవి
నిశ్చయించుకొన్నాయి. పెడబొబ్బలలో అరచు
కొంటూ కేకలువేస్తూ వచ్చి, నేను మరి
ముందుకు సాగుతుంటేగా వచ్చి నా పాదములు
పట్టుకొన్నాయి. అవి నా చేతులకు రావడం
చూసి, నేను పరుగులు పెట్టసాగాను. నేను
ఎంత త్వరగా పరుగెడితే అంతకంటే ఎక్కువ
వేగంగా ఆ మర్కటములు నన్ను సమీపించి
కరవనారింభించెను. చాటి బారినుండి తప్పించు
కొనుట అసాధ్యమే అనిపించింది. కాని, అంత
లోనే ఒక అగంతకుడు నన్నుద్దేశించి యిట్లు
పలికెను: “మృగము నడుక్కో...” వెన్నెంటనే

నేను వెనుకకు తిరిగి ఆ వానరముల కెదురు నిలచాను. దానితో వెంటనే ఆ మర్కటము లాగిపోయి, చివరకు వెనుకకు పలాయనం గావించ మొదలిడినది. జీవితాని కంతటికి ఇది ఒక చక్కని గుణపాఠము—ఎంతటి భయం కర పరిస్థితివయినను సరే ఎదిరించి నిలు, ధైర్యముగా ఎదుర్కొని నిలు.

లేచి నిలబడి ధైర్యముగా పోరు నలుపుము. ఒక్క అడుగయినను వెనుకంజ వేయకు. అదీ ఉద్దేశ్యము. ఏమయినను రానిమ్ము, కానిమ్ము—పోరాడుము. గ్రహతారకలు గతులు తప్పనీ. జగత్తంతయు మనకెదురు నిలచిన నిలుచు గాక! మరణ మనగా కేవలము వస్త్రమును మార్చుట వంటిది మాత్రమే. దానిని నరకు చేయనేల! ఆ ప్రకారం నిర్భయముగా పోరాటం సాగించు. పిరికివాళ్ళుగా అగుటచే సాధించగల్గినదేమియును లేదు. ఒక అడుగు వెనుకకు వేసినందున విపత్తును తప్పించుకొన జాలవు. ప్రపంచములోని దేవుళ్ళందరకును మొరపెట్టుకొని యున్నావు గదా, అందుచే నీ దుఃఖమేమయినా కడలేరనదా!.....నీవు

విజయము సాధించిన విమ్మట నీకు సాయపడు
 ట్లకై దేవతలు అప్పుడు దిగివస్తారు. దాని
 వలన ఉపయోగమేమి! ఇదంతా ఒక సాచిక
 లాట, బనస మరణాలు లేని అనంతమయిన
 ఆత్మనే నీవు. అనంతమయిన ఆత్మస్వరూపుడ
 వయినందున బానిసగా జీవించుట నీకు తగని
 పని. లెమ్ము. మేల్కొనుము. ధైర్యముగా
 నిలచి పోరాడుము!

3. మానసిక శక్తులు

ఒకే భావమును కైకొనుము. నీ జీవితమును ఆ యొక్క భావముగా తీర్చిదిద్దుము. దానినే తలపోయుము. దానినే కలగనుము. ఆ భావము తోనే జీవించుము. నీ మెదడు, కండరములు, నరములు శరీరములోని ప్రతి భాగమును ఆ భావములోనే లీనము కానిమ్ము. కార్యసిద్ధికి దే మార్గము. మనము ధన్యులమై ఇతరులను ధన్యులను చేయదలచితిమేని మనము మరింత లోతుగా ఆలోచింపవలయును. లోతుగా జీవింపవలయును.

గొప్ప ప్రపంచ ప్రవృత్తలు, సాధుపుంగవులు, సత్యదర్శకులు అందరూ చేసిన దేమి? మానవజాతి జీవితమునంతయు వారు తమ జీవిత పరిమితిలోనే జీవించిరి. సామాన్య మానవులకు పరిపూర్ణత్వము బడయుటకు అవసర

మగు దీర్ఘకాలమును వారు త్వరలోనే చాటిరి. ఒక్క జన్మలోనే వారు తమను తాము పరిపూర్ణుల నొనర్చుకొనిరి. వారికి మరీ ఏ యితర ఆలోచన లేదు. ఒక్క యజ్ఞము కూడా వారు అన్యభావములకు చోటివ్వలేదు. ఆ విధముగా వారికి చేరవలసిన గమ్యము సన్నిహిత మయ్యెను. ఏకాగ్రత అనగా భావములను జీర్ణించుకొను శక్తిని వృద్ధిపరచుకొనుచు, కాలమును తగ్గించుకొనుటయే.

జ్ఞానసంపాదన కిది ఒకే ఒక పద్ధతి. కాన, ఏకాగ్రత క్రింది ఎంత ఎక్కువగా నుండునో అంత ఎక్కువగా విషయజ్ఞానము అర్జితమగును. చెప్పలు తుడుచువాడు కూడా ఎక్కువ ఏకాగ్రతతో పనిచేసినచో, మరింత చక్కగా పాలిషు చేయగలడు. ఏకాగ్రత గల వంటవాడు మరింత రుచిగా వంటచేయును. ధనార్జనలోగాని, దైవార్జనలోగాని లేక ఏ యితర కార్యాచరణలోగాని ఏకాగ్రత క్రింది ఎంత బలీయమగునో కార్యసిద్ధి అంత బాగుగా సమకూడును. ప్రకృతి ద్వారములు తెరచి కాంతి

ప్రవాహములో పెల్లుబికించు నట్టి పిలుపు ఈ వశాగ్రతజే.

మానసిక శక్తుల వశాగ్రతచే శాక జగత్తు నందలి విషయజ్ఞాన మంతను ఎట్లు సాధింప బడినది! జగత్తును ఎప్పుడు, ఎట్లు వ్రేటు వేయవలయునో, ఎట్లు భేదించవలయునో తెలిసినచో, అది దాని రహస్యములను బయట పెట్టుటకు సిద్ధముగా నున్నది. వ్రేటునకు శాపలసిన బలము, వీర్యము వశాగ్రతవలననే కలుగుచున్నవి. మానవుని బుద్ధిబలమునకు పరిమితియే లేదు. అది ఎంత ఎక్కువగా వశాగ్రత మొనర్చబడినచో అంతగా అధిక శక్తిని ఒకే విషయముపై మోపును. అదియే రహస్యము.

ఏ శక్తినిైనను మరలించవచ్చునే గాని సృష్టించలేము. మన వశమందున్న మహత్తర శక్తులను కైవశ మొనర్చు కొనుటను నేర్వవలయును. మనో నిగ్రహముచే చానిని పాశవిక మొనర్చక ఆధ్యాత్మికముగా మరల్చవలయును. నీతికి, మతమునకు పవిత్ర శీలమే పునాదిరాయి యని విస్మరింపరాదు.

ఒక్క యజ్ఞమైనను మన మనస్సులను నిగ్రహింపలేని మనము, ఒక విషయముపై నైనను మనస్సును నిలుపజాలని మనము, అన్యార్థారమేమియు లేక ఒక్క విషయముపై బుద్ధి నిలుపలేని మనము స్వతంత్రుల ముట్లగుదుము! ఐనను మనము స్వతంత్రుల మనియే చాటుకొందుము. ఆలోచింపుము! నిగ్రహము లేని మనస్సు మనలను క్రిందికి క్రిందికి లాగి చీల్చి చెండాడును. నిగ్రహింప బడిన మనస్సు మనలను సంరక్షించును; మనలను స్వతంత్రులను చేయగల్గును.

మనుష్యులకు, పశువులకు గల ముఖ్య భేదము ఏకాగ్రతలోని భేదము. ఏ పనిలో గలిగిన విజయమైనను దీని పర్యవసావమే. ఏకాగ్రతలోని భేదమే మనుష్యునకు మనుష్యునకు గల తేడాను నిర్ణయించుచున్నది. అధమ స్థితిలో నున్న మానవుని, ఉన్నతస్థితిలో నున్న మానవుని పోల్చిచూడుము. వారి ఏకాగ్రతలో గల భేదమే వారి మధ్య గల అంతరమునకు కారణము.

సామాన్య మానవుడు తన ఆలోచనా శక్తిని సూటికి తొంబది తొమ్మిదిపాళ్ళు వృధా చేయుచున్నాడు. అందుచే అతడు తరచుగా పొరబాట్లు చేయుచున్నాడు. సుశిక్షితుడైన మానవు డెప్పుడును తప్పు చేయడు.

ప్రపంచములో విరికిగుండె గల వారినుండి మన మానసిక శక్తి కార్యమేముందును? బొత్తిగా శూన్యము. మహాసముద్రమును చాట దలతు వేని నీకు వజ్ర సంకల్ప ముండి తీరవలయును. కొండలను పిండి చేయబాలు వంతగా శక్తి మంతుడవు కావలయును.

తలంపులు మంచివే కానిందు, చెడ్డవేని కానిందు, వానిలో ప్రతిదీ శక్తివంతమైనదే. అవి జగత్తువంతయు ముంచెత్తి వేయును. స్పందన శక్తివలె అవి శక్తిమంతములు. కార్య రూపము చాల్చువరకు ఆలోచన, ఆలోచనా రూపములోనే యుండిపోవును. ఉదాహరణకు మానవుడు చేతితో ఒక చెట్టు కొట్టి చైతన్యము కలిగించువరకు ఆ శక్తి అతని చేతి యందు అంతర్గతముగా నుండును.

మంచి, చెడు తలంపులకు మనము వారసులము. మనము పరిశుద్ధులమై మంచి తలంపులకు తగిన పనిముట్లుగా మారినచో అవి మనలో ప్రవేశించి భువనకార్యములను సాధించును: చెడు తలంపుల కవి తావివ్వవు.

మానవజాతి చరిత్రలో భగవదాదేశకులు దృఢవించుచున్నారని మీకు తెలియును. వారు ఉద్భవించిన తోడనే వారి ఉద్యమము నిర్ణయింపబడి ఏర్పడి యున్నది. విధానమంతయు నియామకమై యుండుటను, వారు దానినుండి ఇసుమంతయు చలింపకుండుటను నీవు గుర్తించియే యుండువు. వా రొక ఉద్యమమునకై ఉద్భవించుటచే వా రొక సందేశమును వెంట గొనివత్తురు. వారెప్పుడు మాటలాడినను, వారి ప్రతిమాట ఫలంగా గుండువలె సూటిగా తగులును. శక్తిప్రేరేపకముగాని మాటకు విలువ ఏమున్నది? నీవు ఏ భాషలో మాటలాడిన నేమి? వాక్యముల నెట్లు మార్చిన నేమి? ఛందోబద్ధమైన నేమి? లేక అలంకారిక మైన నేమి? నీవు మాటలాడిన భాష పదగుంభిత మైన నేమి? కాకున్న నేమి? నీకిచ్చుటకు సందేశ మేమైన

యున్నదా! లేదా! అనునదే సమస్య. ఇచ్చి పుచ్చుకొనుటయేగాని, వినుటగాదు.

నీ కిచ్చుట కేమైనా గలదా! అనునది మొదటి ప్రశ్న. నీకేరైన యున్నచో దాని నిమ్ము.

నీ నే మొనర్చినను నీ మనస్సును, సర్వ శక్తిని దానికై వినియోగించుము. నే నొక పారి ఒక గొప్ప సన్నాహిని దర్శించితివి. పూజా పునస్కారముల యందును, ధ్యానమునందును ఎంతశ్రద్ధ వహించునో, అంతశ్రద్ధతో ఆయన తన ఇత్తడి పాత్రలను బంగారు పాత్రల రీతిని నిగనిగలాడునట్లు తోమును. శ్రద్ధయన్న ఆ రీతిగా యుండవలెను. అట్టి శ్రద్ధను, ఏకాగ్రతను ప్రతి మానవుడు పొందగల్గినచో మానవ జాతి మనుగడ మహోన్నత మార్గమును బట్టి కలదు.

ఈ జీవితమును కొనసాగించుచునే మనము పవిత్రతను బడయుట యెట్లు! పవిత్రతను సముపార్జించుటకై మనమందరమూను అడవులలోని గుహలలోనికి పోవుదమా! అట్లు పోవుటవలన

మనకు ఏమి మేలు చేకూరగలదు? మన సే
గనుక మన అధీనమునందు లేని పక్షమున
మనము గుహలలోనికిపోయి ఏకాంతవాస
మొనర్చినను ప్రయోజన ముండదు. అచట
కూడ అదే మనస్సు మనలో అన్ని రకాల
అలజడులను సృష్టించును. అన్నిరకముల భూత
ములును మన మనసునందే యున్న కారణమున
మనము ఏకాంతమునకై గుహాంతర్భాగమున
కేగినను అచటికి హైతము ఆ భూతములే
ప్రత్యక్షమగును. మన మనసే గనుక మన
అధీనమం దున్నచో మనం ఎచ్చటకు వెళ్లి
నను, ఎక్కడున్నప్పటికిని అచ్చటనే ఏకాం
తము మనకు లభించును.

ఈ ప్రపంచము మనకగుపించెడి తీరు మన
మానసిక పరిస్థితి మీద ఆధారపడియుండును.
ఈ ప్రపంచము మన యెడల స్థిరమునని
మనము తలంచుచున్నామో, ఆ భావనను
రూపొందించునది మనయొక్క స్వకీయ మాన
సిక దృక్పథము మాత్రమే. వస్తువులను అంద
ముగా అగుపింపజేయునవీ మన భావనలే.

వస్తువులను అందవికారముగా కనుపింప
జేయునవీ మన భావనలే.

ఈ ప్రపంచమంతయు మన మనసునందే
ఇమిడి యున్నది. అందుచేత సమ్యక్ దృష్టిని
అలవరచుకొనండి.

“శ్రద్ధావాన్ లభతే జ్ఞానమ్.”

4. మానవుడు-తన కర్మకు తానే కర్త

మహామ్మదు ప్రవక్త మంచివాడయినందున గాని, బుద్ధుడు మహామనీషి అయినందున గాని- అందువలన నా కొరిగిన దేమి యున్నది? వారు మంచివారగుట నా యొక్క- మంచిలనమును గాని, చెడునుగాని ఏమైనా మార్పు కేసినదా? ఇంతకు ముందు కొంతకాలం క్రిందట ఎవరో ఒకరు మంచివారయినందున మనము మంచి వారగుట కాదు కావలసినది, మన స్వంత బాధ్యత మీదనే, మన స్వీయప్రయోజనము నాకాంక్షించి మనకు మనముగా మంచివార మయ్యెదము గాక!

ఇప్పుడు మనమున్న ప్రస్తుత స్థితికి మనమే బాధ్యులము. ఏమి కావలెనని మనము అభిలషించెదమో ఆ ప్రకారముగా మనలను మనము రూపుదిద్దుకొనగలము. ఆ సామర్థ్యము మన కున్నది. ఇప్పుడు మనమున్న వర్తమాన

స్థితికి మన పూర్వ కర్మలు కారణమైనచో అదే హేతువుననుసరించి, మనము ఆడించిన విధముగ మన భవిష్యత్తును ప్రస్తుత కర్మల ఫలితముగా మనము రూపొందించుకొన వచ్చును. అందుచే, మనము ఏ రీతున నడచు కొనవలయునో గుర్తుంచుకొని ప్రవర్తించ వలసి యున్నది.

విశ్వమంతటిలోను ఉత్తమోత్తమమయిన శరీరము ఈ మానవ దేహాపీ. మానవుడే సర్వోత్తమ దేవి. అన్ని జంతువుల కన్నను, దేవతలకంటెను మానవుడే ఉన్నతుడు. ఆతని కంటె అధికు లెవ్వరును లేరు.

ప్రకృతి నభిగమించుటకయి పోరు సలుపు చుండినంతకాలమును మానవుడు మానవుడే. ఆంతరికము, బాహ్యము నవి యీ ప్రకృతి రెండు తెరగులు.....వివిధ జాతుల చరిత్రను గనుక సునిశితముగా మనము చరికిరించి నచో—ప్రకృతి నెదిరించి పోరు సలుపు మానవుల సంఖ్య అధికముగనున్న సందర్భములలో జాతి యున్నది పండుకొన్నట్లును, అసంతృప్తము నందుటకై ఈ పోరాటము పనుసరించుట ఆగి

పోయినపుడు జాతి పరనము ఆరంభమయి నట్లును మనకు తెలియనగును. ప్రయోజన పాదులు ఈ పోరాటము నిరర్థకమని తృణీకరించిన తృణీకరించెదరు గాక, మన కది అనవసరము అనగా, ప్రతి జాతికిని బలము దాని ఆధ్యాత్మికత యందే నిబిడికృతమై యుండును. ఈ ఆధ్యాత్మికత క్షీణించి, భౌతిక పాదము పాదుకొన సారంభించిన యంతనే ఆ జాతి వినాశము ఆరంభమయినదన్నమాట.

మరింత శక్తిమంతులముగా మనలను మనము తీర్చిదిద్దుకొను నిమిత్తము మన మేలెంచిన ఒక గొప్ప వ్యాయామశాలయే ఈ ప్రపంచము.

ఆలోగ్యకరమయిన సాంఘిక పరిణామము లన్నియును అంతర్గతముగా పని చేయుచున్న ఆధ్యాత్మిక శక్తుల ప్రకటనమే. ఈ ఆధ్యాత్మిక శక్తులే గనుక బలీయముగా నుండి సక్రమముగా సర్దుబాటుయినచో దానికి అనువుగా సంఘము తనను తానే తీర్చిదిద్దుకొనును. ప్రతి వ్యక్తియు తనకు తానే స్వీయమోక్షమునకై పాలు పడవలెను. అంతకు మించి మరియొక దారి లేదు.

జాతుల విషయమున కూడ ఇదే న్యాయ మను
వర్తించును.....అన్ని వ్యవస్థలును అస-
మగ్రములే. పరిపూర్ణ సమగ్రవ్యవస్థ ఒక్క-
టియు లేనే లేదు. ఆ కారణమున వ్యవస్థల
యందలి లోపాలను వేలెత్తి చూపించుట
చాల సులభమయిన పని. ఒక వ్యవస్థ ఎట్టి
దయినప్పటికి ఆ వ్యవస్థయందు మనుగడ
సాగించుచున్న వ్యక్తిలోని అసమగ్రతల వధిగ
మించుటకు లోడ్పుడునట్టివాడే మానవాళి! నిజ
మయిన మహాపాపకారి. వ్యక్తులే గనుక
సముద్ధరింపబడినచో జాతీయు, ఆ జాతికి చెందిన
వ్యవస్థలును తప్పక సముద్ధరణమొంద గలవు.

సర్వసాధారణముగా మనుజులు తమ
దోషాలను సాటివారిపయిన నెట్టి వేయు
చుందురు. అట్లు ఇతరులపయిన నెట్టివేయుటకు
వీలుగాని పక్షమున ఆ నెపమును దైవము
మీదనో లేదా తాము సృష్టించిన విధివార
యను భూతముపై వనో నెట్టివేయుదురు. విధి
యనునది ఎక్కడుంది! విధి యనగా నెవరు!
ఎవరు చేసినకర్మ చా రమభవింపక తప్పదు.
మన విధిని చూపొందించుకొనునది మనమే.

అందుగూర్చి దూషణ భూషణములకు అన్యుల
కెవ్వరికిని సంబంధము లేదు. గాలి వీచు
చున్నది. తమ తేరచాపలనే త్రియంచుకొన్న
పడవలు ఆ గాలి వాటున తమ ప్రయాణం
సాగించి ముందుకు సాగిపోవును. కాని, తమ
తేరచాపలను ముడుచుకొని కూర్చున్న పడ
వలు ఆ గాలివలన లాభమునంద లేవు. మరి ఆ
దోషము గాలి దగునా!

“నేననుభవించుచున్న ఈ దుఃఖమంతయూ
నా కర్మఫలితమే. అందుచే దానిని తొలగిం
చుట కూడ నాచే మాత్రమే బరుగవలెను”
అనుచు పలుకుడు. నేను కట్టినదానిని నేనే
పడగొట్టగలను. ఇతరు లెవరో నిర్మించినదానిని
మాత్రము నేను నిర్మూలించజాలను. అందుచే-
లెందు, ధైర్యము వహింపుడు, బలవంతులు
కందు. బాధ్యత నంతటిని మీ భుజ
స్కంధములపై వేసికొనుడు. మీ భావికి మీరే
కారకులు అని తెలిసికొనుడు. మీకు కావలసిన
బలము, సహాయము అంతయును మీలోనే
యున్నవి.

మీ స్వీయ భవిష్యత్తును మీరే స్వయముగా నిర్మించుకొనుడు. గతించిపోయిన దానిని గతమే పూడ్చి పెట్టనిండు. అనంతమయిన భవిష్యత్తు మీ ముందున్నది. ప్రతి మాట, ప్రతి సంకల్పము, ప్రతి చేష్టయును కొంత సంచిత ఫలమును మీకై మూటగట్టి యుంచును. ఈ విషయమును నీ వెల్లప్పుడును గుర్తుంచుకొనవలయును. దుష్టసంకల్పములు, దుష్టచేష్టలును క్రూరవ్యాఖ్యముల మాదిరిగా నీ పయిన దూకి పడుటకు సిద్ధముగా కాచుకొని యున్నవనియు; సత్యసంకల్పములు, సత్కార్యములును శతసహస్ర దేవతాశక్తితో మిమ్ముకాపాడుటకయి అనవరతము సిద్ధముగా నున్నదనియు దృఢమయిన విశ్వాసముకల్గి ప్రవర్తించెదరు గాత.

“ఎందుకు, నీల ననుచు ప్రశ్నించుట కాదు” మన కర్తవ్యము—విధిని నిర్వహించుచు ప్రాణముల సర్పించుటయే.” ఉత్సాహశీలివై యుండు. ఘనతర కార్యనిర్వహణకై మనలను భగవంతుడు ఎంపిక చేసినాడనియు, మన మీ కార్యములను తప్పక నెరవేర్చగలమనియు విశ్వసించుము.

దురదృష్టవశమున, ఈ జీవితమున అత్యధిక సంఖ్యాకులైన మానవులు ఏ యాదర్శమును లేకనే అంధకారమునబడి కొట్టుమిట్టాడుచున్నారు. ఏదయినను ఒక ఆదర్శమును స్వీకరించిన మానవుడు వేయి తప్పుల నొనరించినచో, ఏ ఆదర్శమును లేనిమానవుడు యాభై వేల తప్పులు గావించునని నా నిశ్చయము.

ప్రకృతి నెదిరించి పోరాడుటకై మానవుడు ప్రయత్న మారంభించును. ఆ ప్రయత్నమునందత డనేక పొరబాట్లు చేయును. బాధల ననుభవించును. కాని, క్రమక్రమముగా ఆతడు ప్రకృతిని జయించును. తన స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించును. ఆతడు స్వతంత్రుడు కాగానే, ప్రకృతి యాతనికి దాసోఽహమ్మని జానినయగును.

ప్రకృతికి లోబడియుండుటయే స్వాతంత్ర్యము అనుదానిని నే నంగీకరింపను. అట్లనుటకు అర్థమేమో నాకు తెలియదు. మానవజాతి పురోభివృద్ధిచరిత్ర ననుసరించి ప్రకృతి

నెదిరించుటయే ఆ పునోభివృద్ధికి తోడ్పడి యున్నది.

మన జీవితాలు మంచివిగా నుండవలెను. మన జీవితములు పవిత్రముగా నుండవలెను. అట్లున్న నే ప్రపంచము మంచిగా నుండగలదు. ప్రపంచము మంచిగా నుండుట అనునది ఫలితము. దానికి కారణము మనము, కావున మనము మనలను పవిత్రులనుగా రూపొందించుకొందుము గాక, పరిపూర్ణులుగా రూపుదిద్దుకొందుముగాక.

కలహములవలనను, నేరాకోపణలవలనను ప్రయోజన మేమి? ఉన్న పరిస్థితిని మెరుగు పరచుటకు మనకది యెంతమాత్రమును సాయ పడదు. తనకు కలుగించిన చిన్న చిన్న పనులను నెరవేర్చుటకై సగుణుకొను స్వభావము గల మనిషి ప్రతివిషయానికి అసంతృప్తుడయి సగుణుకొనుచునే యుండును. ఎల్లప్పుడును సగుణుకొనుచు అసంతృప్తుడగుచుండెడి వాని జీవితము దైన్యమయముగనే గడచును. అట్టి వానికి అన్నింటను అపజయమే ఎదురగును.

తాను చేయవలసిన పనియందు త్రికరణ శుద్ధిగా నిమగ్నమయి, తన విధిని యథా ప్రకారముగా నిర్వహించుకొనిపోవువానికి వెలుగురేఖలతో సరియైన మార్గము గోచరించును. అట్టివానికి మరింత గురుతర బాధ్యతలు సంక్రమించుచుండును.

ప్రపంచమును యంత్రపు చక్రముల క్రింద బడి నలిగిపోవుచుండును వెరపుతో మారముగా పారిపోకండి. దానిలోపలనే నిలచి కర్మ రహస్యమును తెలియండి. సంసారము నందుండు చునే కర్మాచరణమును సవ్యముగా నొనర్చుట ద్వారా బంధవిముక్తిని బడయజాలుటను అవకాశమున్నది.

మనము తలపోయు ప్రతి భావనయు, మనము గావించు ప్రతి కార్యమును కొంత కాలము గడచిన పిమ్మట సూక్ష్మరూపమునంది బీజరూపముగా ఆ సూక్ష్మశరీరంలో సుషుప్తావస్థలో జీవించియుంటుంది, మరల కొంత కాల మయిన పిమ్మట అది బయల్పెడలి ఫలితములను చూపించును. ఈ ఫలితములే మానవ జీవిత వైఖరిని నియంత్రిత మొనరించుచుండును.

ఈవిధముగా మానవుడు తన జీవితమును తానే స్వయముగా రూపొందించుకొనుచున్నవాడగు చున్నాడు. తన జీవిత గతి! తానై ఏర్పరచు కొన్న నియమాలకు మాత్రమే మానవుడు బద్ధుడు. బాహ్యమయిన ఏ అన్యనియమాల కును అతడు బద్ధుడు కాదు.

నా అవర్ణము నంతటిని ఒక కొద్ది మాట లలో ప్రకటింపవచ్చును. అది—మానవాళి! దానియొక్క దివ్యత్వమును బోధించుట, జీవితమునందు ప్రతి చర్యలోను ఆ దివ్యత్వమును ప్రకటించుటయెట్లు అనునది బోధించుట.

పవిత్రత, ఓర్పు, పట్టుదల—వీని అన్నిటిని మించి ప్రేమ; విజయసాధనకు అత్యంతావశ్య కము లివి.

నిత్యవికాసమే జీవనము, సంకోచమే మర గము. తన వ్యక్తిగత సుఖసంతోషములకు మాత్రమే పాటుపడుచు పోమరిగా జీవించు స్వప్రయోజనపరునకు నరకమునందు సహితము స్థానం లేదు.

తనకు దైవమిచ్చిన విచక్షణాజ్ఞానమును వినియోగింపక గ్రుడ్డి నమ్మకములను బట్టికొన్న గ్రంథాలం

91316

ప్రేలాడు మనిషిని భగవంతుడు క్షమింపడు. అంతకంటె; భగవద్విశ్వాసము లేనివాడే అయి నప్పటికిని తన విచక్షణాజ్ఞానమునుపయోగించు వానినే భగవంతుడు క్షమించునని నా దృఢ నిశ్చయము. మంచి చెడ్డలను విచారించిరాలి. మన విచక్షణాజ్ఞానమును తప్పక వినియోగించాలి. ప్రతి దేశమునందున ప్రాచీన గ్రంథాలు తెలియజెప్పడి మహాపురుషుల విషయమునను, ప్రవక్తల విషయమునను గల వాస్తవమును హేతువాదము ఋజువు చేసినప్పుడు అట్టివారిని మనం విశ్వసించగలము. అట్టి ప్రవక్తలను మన మధ్యనే కనుగొన గల్గినపుడు వారిని మనము విశ్వసించగలము. ఆ ప్రవక్తలు విపరీత వ్యక్తు లేమియు కారని, కొన్ని సిద్ధాంతములకు దృష్టాంతములేయని అప్పుడు మనము గ్రహింప గలము.

లక్ష్మీసిద్ధికోరకయి నీవేల పాటుపడరాదు? అపజయములద్వారానే మనము మరింత జ్ఞాన వంతులచుగుచున్నాము. కాలము అంతు లేనిది. గోడను గమనించు. అది యెన్నడయినను అసత్యమూడి యుండెనా? అంతమాత్రమున

చానికి ఏ విశిష్టతయును సంక్రమించుటలేదు. ఎన్నటికిని గోడగానే అది మిగిలిపోవును. మానవు డబద్ధము పల్కియుండవచ్చును— అయినచో అ దోషమును సరిదిద్దుకొని అతడు భగవంతునిగా పరిణమింపగలడు. ఏదో ఒక కార్యమును నిర్వర్తించుట శ్రేయస్కరము. అది తప్ప అయినను నగుగాక. తెక్క చేయకు. ఏమియు చేయక నూరకే యుండుట కంటె అది యెంతో మేలు. అవు ఎన్నడును అసత్యమాడి యెరుగదు. శాని, అది యెప్పటి కిని ఆవుగనే మిగిలియుండును. ఏదియో ఒక కార్యము నొనర్చుము!

పవిత్ర భావనలనే నిరంతరము తలపోయుచు సదాసత్కర్మముల నాచరించుచు జీవనము సాగించుము. నీచమయిన సంస్కారములను అణచియుంచుట కిది యొక్కటే మార్గము. ఒకడు శుద్ధ అయోగ్యుడని యెన్నడును పలుక కుము. ఏలననగా—అతని ప్రస్తుత ప్రవర్తనము అతని అభ్యాసముల ఫలితమేగదా. ఆ అభ్యాసములను నూతన సదభ్యాసములచేత సరిదిద్దవచ్చును. పునరావృతములయిన అభ్యాసములే

శీలము, పునరావృతమైన అలవాట్ల మాత్రమే శీలమును సంస్కరింపజాలును . . . . . బ్రహ్మచర్య నిష్ఠాగరిష్ఠమయిన బుద్ధి అదృశ్యమయిన శక్తియుక్తులను, బ్రహ్మాండమయిన సంకల్ప బలమును కలిగియున్నది.

ఎడతెగని సాధనలద్వారా కష్టపరిస్థితిని మనము అధిగమించగలము. ఏదయినను ఒక పరిస్థితి మనకు సంబంధించుటకు మనకై మనము లోబడి అవకాశ మిచ్చిననే తప్ప ఆస్థితి మనకు సంభవింపజాలదు. ఈ సత్యమును మనం తప్పక తెలుసుకొనవలెను.

ఒక రోజును హిమాలయపర్వతములందు సంచరించుచున్నాను. ఎంతో ఎత్తుగా పొడవయిన కాలిబాట మా ముందు కాన్పించుచున్నది. నిరుపేద సన్యాసులము మేము. మమ్ములను మోసికొని తీసుకొనిపోవుటకు కూలీలను నియమించుకొన శక్తిలేని భారతమున కాలి నడకనే ప్రయాణ మంతయు గడువవలెను. మాలో ఒక వృద్ధుడుండెను. . .
 "ఈ మార్గమును గడచుటయెట్లు? నేనింక నెంత మాత్రమును అడుగులేసి అడుగు పెట్టజాలను.

కాలు కడివిన నా గుండె బ్రద్దలయిపోవును” అనుచు నాతడు వాపోయినాడు. అంతట నే నాతనిట్లు ధైర్యము చెప్పి ప్రోత్సహించితిని: “నీ కాళ్ళనయిపోక్క-సారి పడించి చూడు.” అపుడతడట్లే చేసెను. అంతట నే నిట్లు పల్కితిని: “నీ కాళ్ళక్రింద కనిపించుచున్న మార్గ మంతయు నీవు స్వయముగా నడచి వచ్చిన మాదిరిచే. అతి త్వరలోనే అది కూడ నీకాళ్ళ క్రింద నుండును.” దివ్యనక్షత్రాల మాదిరిగా మీరుచు దివ్యులయి యున్నారు. కనుక అత్యున్నత వస్తువులు కూడ మీ పాదముల క్రిందనే యుండును. అంతటి మహోన్నత వ్యక్తిత్వము మీది.

పిరికిచాదును, పనికిమాలిన కాపురుషుడును మాత్రమే “ఇది విధిచార” అని పలుకు వనుచు సంస్కృత సుభాషితము చాటు చున్నది. కాని, తాను దృఢముగా నిలచి “నా కర్మకు నేనే కర్తను” అని ప్రకటించు వాడే ధైర్యవంతుడు. ముసలితనము మీద బదుచున్నవారే విధిని గురించి మాట్లాడు

తాను. యువకులు సాధారణముగా జ్యోతిష్యము జోలికి పోరు.

ఒక మనిషి శీలమును నిర్ణయించుటకు ఆతఁడొనర్చిన ఘనకార్యములను పరిగణింపరాను. ప్రతి సవికారాలైన మూర్ఖునిను ఎప్పుడో ఒకప్పుడు మహావీరుడై వెలిగియుండినప్పుడు. సర్వసామాన్యమయిన పనులను నిర్వహించుచున్నప్పుడు వ్యక్తిని పరిశీలించుము. నిజానికి ఒక మహావ్యక్తి యొక్క వాస్తవ శీలమును తెలియపరచునది ఈ సాధారణ కృత్యములే. గొప్ప గొప్ప సందర్భములు అత్యంత సామాన్య మానవులకు సయుతము ఒక విధమగు ఘనత నాపాదించును. కాని, ఒక వ్యక్తి శీలము ఎల్లవేళలందునా-ఆతఁడెట్టి సరిస్థితిలో నున్నను ఒకే రీతిగా విశిష్టముగా నున్నచో అట్టివాడు మాత్రమే నిజముగా గొప్పవాడు.

ఏ విధమయిన ప్రతిఫలమును ఆప. పతి, మనము ప్రపంచమున కందించిన ప్రతి సదాభివృద్ధియును లోకమున పదిలపరచబడి, క్షింభిల శ్రేణిలో ఒకదానిని ఛేదించి, కర్మబంధమును సడలించి మనలను మరింత మరింత పవిత్రుల

నొసరించును. మర్త్యులలో అత్యంత పవిత్రులుగా మనము పరిగణించువరకును అవి మనలను మరింత పవిత్రులుగా నొసరించుచునే యుండును.

సీపు గనుక ఈర్ష్యా ద్వేషములను వెలిబుచ్చి నచో అవి యిబ్బడి ముబ్బడిగనయి వడ్డీలో నహా సీ మీదకే మరలివచ్చి నిన్ను పట్టి కుదుపును. ఏ శక్తియును వానిని ఆపజాలదు. దానికి అవకాశమును సీ మోక్కసారి యిచ్చి నచో ఫలితమనుభవించి తీరవలసినదే. దీనిని సీపు గుర్తుంచుకొన్నచో దుష్టకార్యముల నాచరింపకుండ అది నిన్ను నిరోధించును.

ప్రకృతిని ప్రతిఘటించి తిరుగుబడునది ప్రతిది యును వైరత్యవంతమే. అట్టి సందర్భములలో వైరత్యము ప్రస్ఫుటమగును. చిన్నచీమ నొక దానిని చంపుటకు ప్రయత్నించి చూడు. ఆ అల్పప్రాణి సయితము తన ప్రాణరక్షణకై వెన్వెంటనే ప్రతిక్రియను చూపించును. ఎక్కడెక్కడ పోరాటమున్నదో, ఎక్కడెక్కడ తిరుగుబాటు గలదో - అచ్చట జీవమున్నదని

గుర్తు. ఆయా తావులలో చైతన్యము ప్రకటిత మగుచున్నది.

ధనము నార్జించునది మానవుడే గదా! ఎక్కడైతను ధనము మానవుని కల్పించినదని వినియుంటివా! నీ తలపులకును చేతలకును గనుక సామరస్యము గల్గింపజాలినచో— మరల మరల నొక్క వక్కాణించుచున్నాను— నీ మాటలు, చేతలు, ఒకే విధముగ నుండిన యెడల, ధనము దానంతట నదియే మంచి నీశ్వప్రాయముగా నీ పాదముల చింతకు వచ్చి పడును.

ఈ విశ్వమునందు మంచికిగల మార్గము అత్యంత కష్టసాధ్యమయినది, కఠినమయినది. ఆ మార్గము నవలంబించి ఎందరో అపజయము పాలయినారన్నది ఏమంత వింత సంగతికాదు. ఎందరెందరో ఆ మార్గమున విజయము సాధించినారన్నదే వింతయిన విషయము. వేలాదిగా తప బాట్లు, పార బాట్లు చేయుట ద్వారానే చివరకు సచ్చిల స్థాపన దరుగవలసియున్నది.

ప్రతికార్యమును—అవహేళన, ప్రతిఘటన అటుపిమ్మట అంగీకారము అను ఈ మూడు

మజిలీలగుండాను సాగిరీరవలెను. తన కాలము కంటే ముందుకు చూపు సారించి అలోచించు ప్రతివ్యక్తియు అపార్థము చేసికొనబడును. తప్పదు. అందుచే ప్రతిఘటనయు, హింసయు ఆహ్వానింపదగినవే. నేను మాత్రము నిదానము గను, పవిత్రముగను నుండి భగవంతునిలో అపారవిశ్వాసమును కల్గియుండవలెను—ఈ ప్రతిఘటన, హింస అన్నియు అదృశ్యము కాగలవు.

ప్రతి ఆత్మయును వస్తుతః దివ్యమయినదే. ఆంతరికమును, బాహ్యమును ఆయివ ప్రకృతిని నియంత్రితము గావించుటద్వారా ఈ దివ్యత్వమును ప్రకటిత మొనరించుట లక్ష్యము. కర్మముద్వారానో, భక్తిమార్గముననో యోగ సాధనపలననో, వేదాంతజ్ఞానము మూలముననో—ఏదిలో ఏదయినా ఒక మార్గము నవలంబించియో, ఒకటికంటే ఎక్కువ మార్గముల ననుసరించియో, లేదా అన్ని మార్గములను అనుసరించియో—ఈ లక్ష్యమును సాధించి ముక్తుదశకు ముగ్గు. మతసర్వస్వమును ఇదియే. వాదములు, సిద్ధాంతములు, క్రియాకలాప

ములు, శాస్త్రగ్రంథములు, దేవాలయములు, విగ్రహరూపములు . . . . . యివి అన్నియును ఆనుషంగికములు మాత్రమే.

ఎవడికివాడు ప్రతివాడును తన మార్గమే సర్వోత్తమమని తలంచును. మంచిదే! కాని ఇది గుర్తుంచుకోండి—ఆ మార్గము మీకు మీ వరకు మంచిదే కావచ్చు. ఒకని కేతమాత్రమును జీర్ణము గాని ఆహారము మరియొకనికి అతిసులభముగా జీర్ణము కావచ్చును. ఒక పద్ధతి మీకు మంచిదయినందున అందరకూ అదే పద్ధతియని భావించవద్దు. పిడుగుకూ లియ్యానికి ఒక్కటే మంత్రము కాదు. విద్యా విహీనులు, సంస్కారరహితులు, ఆలోచనా శూన్యులు అయిన వారికి కూడ అందరికీ ఒకే పద్ధతి! అది మంచిది కాదు. మీ స్వంత బుద్ధి నుపయోగించి ఆలోచించండి. నిరీక్షిత వాదులుగా మారినను మారండి; భౌతిక వాదులుగ మారిన మారుడు—మీ స్వంత బుద్ధి నుపయోగించి హేతుమార్గము ననుసరించి మీరు ఏదారిని ఎన్నుకొనినను మంచిదే. మీ స్వబుద్ధి నుపయోగించుదు! ఈ మనిషి

అనుసరించు పద్ధతి తప్ప అని చెప్పుటకు మీ
 కేమి హక్కున్నది! ఆ విధానము మీకు సరి
 పడకపోవచ్చును గాక. అనగా, మీరే గనుక
 ఆ మార్గమును అనుసరించినచో మీరు దిగ
 జారి పతనము కావచ్చును. అంతమాత్రమున,
 ఎదుటివాడు కూడ అట్లే కావలెనని ఎక్కడను
 లేదు. అందుచే మీరే గనుక జ్ఞానమనునది
 యున్నచో, బలహీనుని అజ్ఞానిని ఎవనినయినా
 చూచినపుడు అతనిని తప్పపట్టవద్దు, మీకు
 చేతనయినచో అతనిస్థాయికి దిగివచ్చి సహాయం
 చెయ్యండి. అతను ఎదిగి తీరాలి. నేనతని తల
 లోకి ఒక అయిదు గంటల కాలములో అయిదు
 గంపల విజ్ఞానము కుక్కిపోయవచ్చును. కాని,
 అందువలన చేకూరెడి మంచి యేమున్నది!
 ఇంతకు ముందున్న పరిస్థితికన్న వానిస్థితి
 మరింత అధ్యాన్నమగును.

పోయి అందరకును ఈ సందేశము నుపదే
 శించుము, "లెండు మేల్కొనుడు. మరింక
 యెంతమాత్రము నిదురింపవద్దు, అన్ని కోరిక
 లను, అన్ని కష్టములను తొలగద్రోయుకత్తి
 మీలో ప్రతి ఒక్కరియందును గలదు. దీనిని

విశ్వసింపుడు. అట్లు విశ్వసింపుచో మీలోని ఆ శక్తి ప్రకటితమగును కాగలదు.".....ఆ అనంతశక్తి, అనంత విజ్ఞానము, అప్రతిహత మయిన ఉత్సాహము మీలోనున్నదని మీరు భావన చేయగల్గినచో, ఆ శక్తిని వెలికి తీసి ప్రకటింపగల్గినచో మీరు కూడా నావలెనే కావచ్చును.

5. విద్య - సమాజము

మానవునిలో ఇరవూర్వమే యున్న పరిపూర్ణత్వమును ప్రకటించుటయే విద్య.

విద్య యన నేమి? పుస్తకములు చదివి సంపాదించు గ్రంథపాండిత్యము విద్య యగునా? కాదు. బహుముఖ విజ్ఞానము విద్య యగునా? అదియును కాదు. సంకల్పముయొక్క ప్రవాహము, వ్యక్తీకరణలు ఏ శిక్షణమువలన సమ్యక్నియంత్రితములయి ఫలప్రదములగునో అట్టి శిక్షణయే విద్యయని పిలువబడును.

నా దృష్టిలో మనస్సు నేకాగ్ర మొనర్చుటయే విద్య. అంశేగాని వాస్తవములను ప్రోగు చేయుట విద్య యనిపించుకొనదు. నేనే గనుక నా విద్యాభ్యాసమును పునఃప్రారంభింపవలసి వచ్చినచో వాస్తవములను అభ్యసించుట యనునది యెన్నటికిని చేయను. దానిని

మారుగా, ఏకాగ్రతాతక్తిని సంగరాహిత్యమును పెంపొందించుకొందును. అట్లు పరిపూర్ణముగ, సమగ్రముగా మలచుకొనిన బుద్ధియను పరిశరముతో నా యిష్టము వచ్చిన విధముగ వాస్తవములను ప్రోగుచేసికొగలను.

జీవనపోరాటము నెదుర్కొనుటకయి జనసామాన్యమును సంసిద్ధులను గావింపనిది; శీల సంపచ్చక్తిని, లోలోపకారగుణమును, సింహ సదృశధైర్యసాహసములను వెలికి తీయనిదియు నయినచో—అట్టి విద్య విద్య అనిపించుకొనవగునా? మనిషిని తన కాశ్యపయి తాను నిలబడగల్గునట్లు చేయునదియే నిజమయిన విద్య.

ఊరకే నీ బుర్రలోనికి యెక్కింపబడి, అచ్చట యెందుకూ పనికిరాకుండ మ్రగ్గిపోవుచు నీ జీవితకాలమంతయు జీర్ణము కాకుండ నిలచిపోయిన సమాచారము విద్య యని అనిపించుకొనదు. జీవనిర్మాణప్రదములై, మనిషిని మనిషిగా రూపుదిద్దజాలినవై, శీలనిర్మాణాత్మకములైన భావములను జీర్ణము గావించుకొనుటయే మనకు కావలెను. కేవలం ఒక్క అయిదు భావములను గనుక నీవు జీర్ణింపజేసికొని,

చానితో నీ జీవితమును నీ కీలమును నింప గల్గినచో ఒక గ్రంథాలయమందలి పుస్తకముల నన్నింటిని కంఠ స్తము గావించినచాని కంటెను నీవు ఎక్కువ విద్యావంతుడవగుదువు.

విజ్ఞాన మనునది మానవునిలో స్వతస్సిద్ధము గానే ఉండి యున్నది. ఏ జ్ఞానమును బయట నుండి చచ్చి నీలోనికి ప్రవేశింపదు. అంతయును లోపనే యున్నది.....స్మాటన్ మహా శయ్యకు గురుత్వాకర్షణము నావిష్కరించి నాడని చరిత్రా ఉంటుంది. అంతవరకును ఆ గురుత్వాకర్షణము ఏమూలనో అతనికోసమయి వేచి కూర్చోని యుండెనా యేమి? అది యాతని మనసుననే యుండి యుండెను. తగిన సమయము రేటప్పించినది. చానితో నారే డా గురుత్వాకర్షణను కనుగొనుట జరిగెను. ఇంత వరకు ఈ ప్రపంచము గ్రహించిన విజ్ఞాన మంతయును మనస్సునుండే వెలువడినది. ఈ విశ్వమయొక్క అంతటినీ గ్రంథాలయము నీ స్వంత బుర్రలోనే యుంది. బాహ్యప్రపంచం కేవలం సూచనమాత్రమే; నీ స్వంత మన

స్వస్థును అధ్యయన మొనర్చునట్లు గావించు సందర్భము మాత్రమే.

నాయకత్వము వహించి అజ్ఞాపించుటకే ప్రతివాడును ఇచ్చగించునేకాని, విధేయుడై అజ్ఞాపాలనముగావించుట కెవ్వడును యిష్ట పడదు. ఈ దుస్థితి కంతటికి మూలకారణము ప్రాచీనకాలపు బ్రహ్మచర్య వ్యవస్థ ఈ నాడు అడుగంటిపోవుటయే. విధేయుడవై అజ్ఞాపాలన మొనర్చుటను ముందు నేర్చుకో. అజ్ఞాధికారము తానంతటదియే లభింపగలదు. ఎల్లప్పుడును ఒక సేవకుని మాదిరిగా ప్రవర్తించుట నేర్చుకో అప్పుడే నీవు నాయకుడవగుట కర్హుడవు.

విద్య, విద్య, విద్య మాత్రమే. విరోధా లోని అనేక పట్టణములగుండా సంచరించుచు వానిలో వేదప్రచలకు సయితము సమకూరిన పౌకర్యములను, విద్యను పరికించిన నా మన స్సుకు మన దేశమందలి బీదప్రచల అవస్థ గుర్తుకు వచ్చినది. నా కనులు అశ్రుపూరితము లయినవి. ఈ తేడాకంతకు కారణమేమి? ఈ విభేదానికంతకు కారణము విద్యయే యని నాకు సమాధానము స్ఫురించివది.

మనకు కావలసినది ఈ శ్రద్ధయే. దురదృష్టవశమున మన భారతదేశమునుండి ఈ శ్రద్ధ యనునది దాదాపు పూర్తిగా అంతర్ధానమయిపోయినది. ఈనాటి మన దుస్థితికి ఇదియే కారణము. ఒకమనిషికి వేరొక మనిషికి—మనిషికి మనిషికి గల తేడాకు కారణము ఈ శ్రద్ధయే తప్ప అన్యమేదియును గాదు. ఒక వ్యక్తిని గొప్పవానిగా జేయునదియు, వేరొకనిని అల్పునిగా నొనరించునదియు ఈ శ్రద్ధయే సుమా.

ఏ విషయమునయినను తీవ్రముగా కైకొనకపోవుట, ప్రతి విషయమును వేళాకోళముగావించుట అను జబ్బు మనజాతి రక్తములోనికి నొచ్చుకుపోవుచున్నది. ఈ భయంకర వ్యాధిని నివారించుకొనండి. దరిజేరకుండ తరిమికొట్టండి, బలవంతులయు, శ్రద్ధాభువులై మెలగండి— మిగిలినదంతయు దానిక జే అనునరించి వచ్చును.

మన దేశమునందలి బడుగుప్రజలకు మనము చేయవలసిన సేవ అంతయును—వారికి విద్య నొసంగుటయే, అనగా వారి స్వంత వ్యక్తిత్వ

మును పెంపొందించుట.....వారికి ఆలోచనలను అందజేయుండి. వారికి కావలసినదడియే. మీరు ఆ విధముగా చేసినందుకు ఫలితముగా మిగిలినదంతా అనుసరించి రాగలడు.

రసాయనిక గుంభారముల నొకచోట చేర్చుటయే మనపని. ఆ రసాయనిక పదార్థముల మధ్య చర్య జరిగి స్ఫటికీకరణము సంభవించుట ప్రకృతిశాస్త్రన్యాయము ననుసరించి అంతయు జరిగిపోవును.....పర్యవేషము గనుక ప్రవక్తగారిచెంతకు రానిపక్షమున, ప్రవక్తయే పర్యవేషము చెంతకు పోవలసియున్నది. పేద పిల్లవాడు విద్య నార్జించుటకై రాలేని పరిస్థితిలో వానివద్దకే పోయి విద్యనందింపవలెను.

కీలమును నిర్మించునది, మానసిక బలమును పెంపొందించునది, బుద్ధిని వికసింపజేయునది, తనకాళ్ళపై తాను నిలబడునట్లుగా మానవుని తీర్చిదిద్దునది అగు విద్య మనకు కావలయును.

తర తరాలు బలవంతముగా నిరోధింపబడుచు వచ్చుచున్న సంకల్పశక్తి చేని ఫలితముగా చాచావు నాశన మొనర్చబడినదో, మారిన భావములు వచ్చుట మాట యటించి

దేని ప్రభావముచే ఉన్న చాల ఆలోచనలే ఒకదాని వెంటడి మహాకటిగా అవ్యుత్పన్నమై పోవుచున్నవో.....నెమ్మది నెమ్మదిగా ఏదయితే మానవుని ఒక యంత్రముగా మార్చివేయుచున్నదో—అట్టిది విద్య యగునా? నా యభిప్రాయంలో యంత్రము మాదిరి మారి మంచిగా నుండుటకన్న, స్వతంత్రముగా స్వంత తెలివితేటల నుపయోగించి తప్పదారిబట్టినను మంచిదే.

ఆత్మవిశ్వాసము, శ్రేష్ఠ దృఢముగ నాటుకొని యుండవలెను. మార్గదర్శకమూత్రముగా బ్రహ్మచర్యము వెలుగొందుచుండవలెను. అట్లుండి, వేదాంతముతో మిళితమయిన పాశ్చాత్య విజ్ఞానశాస్త్రమే మనకు కావలసి యున్నది. ....మానవుని లోపలనే విజ్ఞాన మంతయు గలదని వేదాంతము చాటి చెప్పును. పసిబాలునియందు సహితము ఇదే సత్యము. లోపల నున్న ఆ విజ్ఞానమును బాగ్యుల మొనర్చుట మాత్రమే అవసరమయి యున్నది. అట్లు బాగ్యులము గావించుటే గురువుయొక్క పని.....కాని మూలము మాత్రము

మరేమే. అన్నం వంటిది మరేము; మిగిలినవి కూరలవంటివి. శేవలము కూరలను మాత్రమే తినుటవలన అజీర్ణము కలుగును. శేవలము అన్నమే తినినను ఫలితము అజీర్ణమే.

శేవలము అస్థులిత బ్రహ్మచర్యనిష్ఠ నవలంబించినంత మాత్రముననే విజ్ఞానము నంతటిని అతి స్వల్పకాలములో సముపార్జింపవచ్చునను ఈ సత్యమును గమనించితివా? బ్రహ్మచర్యము వలన ఒక్క పర్యాయము వినినగాని, తెలిసికొనినగాని ఆ విషయమును మరువకుండ జ్ఞాపక ముంచుకొనగల్గును. ప్రస్తుతము మన దేశమున ప్రతిదీ సర్వనాశనమగుచుండుటకు కారణము ఈ బ్రహ్మచర్యనిష్ఠ పాటింపబడక పోవుటయే.

నా అభిప్రాయము ప్రకారము గురు గృహ నివాసమే విద్య. గురువు జీవితముతో శిష్యునకు వ్యక్తిగతమైన సన్నిహిత పరిచయ ముండవలెను. గురువుయొక్క వ్యక్తిగత జీవనము కనుల ముందు కాన్పింపనిదే విద్య యనునది లేదు. మీ విశ్వవిద్యాలయముల విషయమే గమనింపుడు. గత యేబది యేండ్లుగా కొన

సాగుచు వచ్చుచున్న మీ విశ్వవిద్యాలయములు ఏమి త్రవ్వి తలకెత్తినవి? ఈ మాటలు క్రీ. శ. 1897 సం॥ న మద్రాసు నగరమున పలుకబడినవి స్వంత ఆలోచనా ధోరణి గల ఒక్క వ్యక్తి నయినను అవి తయారుచేయు బాలకపోయినవి; కేవలము పరీక్షా కేంద్రములు గనే అవి మిగిలిపోయినవి. సమస్త హితార్థమై త్యాగము గావింపవలెనను భావము మన దేశముం దింకను పెంపొందలేదు.

ప్రాచీన సమాజమునకు గాని, ఆధునిక సమాజమునకు గాని — సమాజమునకు సత్య మెన్నడును గౌరవమర్యాదల నొసంగదు. సమాజమే సత్యమునకు గౌరవ మర్యాదల నొసంగవలెను. అట్లు గానిచో ఆ సమాజము నాశనము కావలెను. సత్యముపై ఆధారపడి సమాజము రసను చూపు దిద్దుకోవాలి. అంతేగాని, సమాజమునకు అనువయినట్లుగా సత్యము సర్దుబాటు కాకూడదు. .... ఆయున్నత సత్యములు ఏ సమాజమున వయితే అనుష్ఠాన రూపముగా ఆచరింపబడుచుండునో అట్టి సమాజమే సర్వోన్నత సమాజము. ఇది నా అభి

ప్రాయము. అత్యున్నత సత్యములను ఆచరించుటకు సమాజమున ఏలుగానిచో, ఆ సమాజమును అందుకు సరిపడునట్లు చక్కదిద్దుము. ఇది యెంత శీఘ్రముగా జరిగినంత శ్రేయస్కరము.

నీకు చేతవయినంతవరకు జనసామాన్యము యొక్క బంధనములను ఛేదించుము—వారికి స్వేచ్ఛనొసంగుమనుచు నేను ప్రబోధించెదను..... సమాజశ్రేయస్సుకై, స్వస్థుఖాళి లావనంతటిని నీవు త్యాగమొనర్పగల్గినచో నీవు బుద్ధుడవే కాగలవు—అన్ని బంధముల నుండి విముక్తుడవు కాగలవు.

ప్రతి వ్యక్తికి, ప్రతిజాతికి ఘనత నాపాదించుటకు మూడు విషయములు ముఖ్యముగా అవసరము. అవి:—

1) సౌజన్యమునకు గల శక్తుల యొక్క దృఢ విశ్వాసము.

2) అసూయ, అనుమానములు లేకుండుట.

3) తాము మంచిగా నుండి ఇతరులకు మంచి గావింప ప్రయత్నించువారికి సాయపడుట.

మీ ఆదర్శమే గనుక భౌతికమయిన దైనచో మీరును అట్లే కాగలరు. ఇటు చూడుడు! మీ ఆదర్శము ఆత్మ, ఆత్మ యొక్కటే నిలచియుండును, మిగిలిన దేదియు బ్రతికి బట్టకట్టి నిలువజాలదు. ఆ పరమాత్మకు వలెనే మేమును శాశ్వతులమై యుందుము.

హైందవుడు తాను ప్రతి పనిని మరదృష్టితోనే యొనరించును. త్రాగుట, తినుట, నిద్రించుట, నడచుట, వివాహ మొనరించు కొనుట.....చివరకుదొంగతనముగావించుట సహితము మరదృష్టితోనే గావించును... ప్రపంచకొరకై ప్రతిజాతికిని ఒక కర్తవ్యముండును. ఎంతకాలముపాటుయితే ఆ కర్తవ్యమునకు విఘాతము కలుగదో అంతకాలము పాటును ఎన్ని కష్ట సష్టములు వచ్చినను సరే ఆ జాతి చైతన్యవంతమయి జీవించి యుండును. కాని, ఆ కర్తవ్యమే గనుక నాశనమయినచో ఆ జాతి వినాశమందును..

శీల భ్రష్టతయే జాతి నాశనమునకు ప్రథమ సూచనమని చరిత్రలో నీవు గమనింపలేదా!

ఆ సూచన పొడసూపగనే ఆ బారి వినాక
నము కనుచూపు మేరలో నున్నట్లే.

జంతువులకంటె నేడు మనము ఏమంత
ఎక్కువ నీతిమంతులమయి లేము. సాంఘిక
శిక్షాస్ఫూర్తులకు భయపడి మాత్రమే మనము
నీతిగా మెలగుచున్నాము. “నీవు దొంగ
తనము గావించినప్పటికి నీ కే శిక్షా పడదు”
అని గనుక సమాజ మీనాడు ప్రకటించినచో,
ఇతరుల ఆస్తులను దోచుకొనుటకయి మనము
పరుగులు తీయుచుము. మనలను నైతికప్రవర్త
నులుగా నుంచునది పోలీసువాడు మాత్రమే.
సాంఘిక కట్టుబాట్లే మనలను నీతిమంతులనుగా
నొనరించుచున్నవి. ఈ విషయమున జంతువుల
కంటె మనం ఏమంత మెరుగుగా లేము.

సర్వసాధారణముగా నాయకులు శీల
వంతులుకాని కారణముచేత పలుకకముల
మత శాఖలలో చాలవరకు యుగళముపాటు
మాత్రమే మన గల్గుచున్నవి. అవి బుద్ధుడ
ప్రాయములే. పరిపూర్ణప్రేమ, ప్రతిక్రియా
భావ రహితమయిన ఉదార హృదయము—
ఇవియే శీలమును నిర్మించును. నాయకునిలో

శీలమే గనుక లేకపోయినచో అనుయాయులు విధేయులయి భక్తి విశ్వాసములతో అనుసరింపకు. నాయకునిలో గల పరిపూర్ణ పవిత్రత వలననే నాయకునియందు విశ్వాసము, విధేయత అనుయాయులలో పెంపొందగలవు. ఒక భావమును క్షణకొనుము, దానికే పూర్తిగా అంకితమై పోమ్ము, ఓరిమితో పాటుపడుము — ఆ శాకిరణములు నీకు పాడసూపగలవు.

“మీ మతం సమాజమున కేమి మేల్కొల్పినది” అనుచు తరచు మనలను ప్రశ్నించుచుండును. సత్యం విషయంలో సమాజము ఒక కాలబద్ధమైనది. ఇది అసంగతము. విశాసాన్యుభముగా మనము సాగించుచున్న ప్రయాణములో సమాజము ఒక మజిలీ మాత్రమే...
...ఒక శిశువు ఎల్లకాలము పసిపిల్లవానిగనే యుండుట కెట్లు సాధ్యముకాదో అదే విధముగా సమాజముకూడ ఒకే స్థితియందు శాశ్వతముగా నుండిపోకలదు. పరిపూర్ణమానవశిశువేనాటికిని నుండజాలదు. ఈ రెండుమాటలును—పరిపూర్ణమానవుడు, శిశువు అనునవి—చరస్పర విరుద్ధములు. ఆ కారణమున పరి

పూర్ణ సమాజ మనునది యేనాటికి నుండదు. తప్పనిసరిగా ప్రాథమికస్థాయి నుండి మానవుడు ఎదిగి తీరాలి. ఆ ట్లర దెదిగి తీరును.....నా గురుజేవు లిట్లు చెప్పెడివారు: “నిన్ను నీవు వల వికసింపజేసికోవు! వికసించిన పద్మము చెంతకు తుమ్మెదలు వా నంతట అవే వచ్చి చేరును.”

ఇతరులలోని దోషములను గుర్తించకుము. దోషము అనగా అజ్ఞానము, బలహీనత. మీరు బలహీనులనుచు జనులకు చాటిచెప్పట వలన ప్రయోజనమేమి? విమర్శన, విధ్వంసన ఎంతమాత్రము ప్రయోజనకరం కావు. మన మంతకంటె ఉదాత్తమయిన వానిని జనుల కొసంగవలెను. వారి జన్మహక్కు అయిన వారి మహోజ్జ్వల ప్రకృతిని వారికి తెలియజెప్ప వలెను.

నేను చెప్పనది “సంస్కరించు” అనికాదు. “పురోగమించు” అని నేను చెబుతాను. సంస్కరించవలసినంత అధ్యాన్న స్థితిలో ఏది యును లేదు. పరిస్థితుల కనుగుణముగా సర్దుకొనిపోవుటయే జీవిత రహస్యము. జీవనమును

విశాసమాన మొనర్చునది ఇదియే. తనను
అణగదొక్కుటకయి ప్రయత్నించుచున్న
శాహ్మిక క్తులకు వ్యతిరేకముగా ఎదిరించి
నిల్చుటకు ఆత్మ గావించు ప్రయత్న ఫలితమే
సద్బలము. సద్బలముని పోగలవాడే ఎక్కువ
కాలము అత్యంత సుఖప్రదముగా జీవింపగలడు.
ఈ విషయమును నేను ప్రబోధింపనప్పటికి
సమాజము మారుచున్నది; మారక తప్పదు.

ప్రేమ, నిజాయితీ, ఓరిమి—ఇవి తప్ప
ఇతరమేమియు అవసరం లేదు. జీవ మనగా
ఎదుగుచలయే - నిశాసమే - వ్యాకోచమే —
ప్రేమయే. అందుచే ప్రేమ అంతయు జీవమే.
స్వార్థపరత్వమంతయు మృత్యువే — జీవిత
ధర్మము ఇదే. ఇప్పుడుగాని, ఇక ముందుగాని,
ఎప్పుడయినను ఇది సత్యమే. ఇతరులకు మంచిని
చేయుట, మేలొనరించుటే జీవము.

ఇతరులకు మంచి చేయకుండుటే మరణము.
ప్రేమించువాడు మాత్రమే జీవించువాడు.
ప్రేమ లేనివాడు చచ్చినవానితో సమానమే.
కనుక నా బిడ్డలారా! ఈ లోకమున మీరు

చూచుచున్న మానవమృగములలో తొంద్రై శాతము చచ్చినవారే.

ఒకవంక నవీన భారతదేశ మిట్లు పలుకుచున్నది— “పాశ్చాత్య ఆదర్శములను, వేష భాషలను, ఆహారవిహారములను, అలవాట్లను అనుసరించినచో మాత్రమే మనము కూడ పాశ్చాత్యుల మాదిరిగా బలవంతులము, శక్తి మంతులము కాగలము.” మరియొక వంక ప్రాచీన భారతవర్ష మిట్లు పలుకుచున్నది— “బుద్ధిహీనులారా! అనుకరణము ద్వారా పరాయివారి భావములు మీ స్వంతమెన్నటికిని కాజాలవు. స్వయముగా నార్జింపనిదే ఏదియును మీ స్వంతము కాజాలదు. సింహపు చర్మమును పైన కప్పకొనినంత మాత్రముచేత గాడిద సింహము కాజాలునా!”

ఒకవంక నవ్యభారతమిట్లు చాటుచున్నది— “పాశ్చాత్యదేశము లొనర్చుచున్న దంతయును తప్పక మంచిదే. లేనిచో పాశ్చాత్యులు ఇంతటి గొప్పవారెట్లు కాగలరు?” మరియొక వంక ప్రాచీన భారతదేశ మిట్లు ప్రకటించుచున్నది— “ఈ మొరపు చమత్కర చీవముగా

ప్రకాశించుచున్నది. నిజమే కాని, ఆ చమత్కర-
క్షణమాత్రమే. అది మీ కన్నులను మిరుమిల్లు-
గొల్పుచున్నది జాగ్రత్త సుమా!"

పైకి పకపక మని వినిపించు పెద్ద నవ్వు
వంటిదేపశ్చిమ దేశములందలి సాంఘిక జీవితము.
ఆ పై పొరక్రింద అంతయూ లోదనమే, దుఃఖమే.
పెక్కి పెక్కి యేడ్పుటలో నది అంతమగు-
చున్నది. ఆ వేడుక, సంతోషము, ఆనందము,
ఉత్సాహము అంతయును పైపై ననే. కాని,
వాస్తవమున కది విషాదవేదనాభరితము.

కాని, యిచ్చట భారత దేశమునలో - పైకి
బాహ్యముగా వ్యాకులము, విషాదము గాన్పిం-
చును. కాని లోప మాత్రము ఆనందము,
ఉత్సాహము, నిశ్చింత.

ఉపనిషత్కాలమున - అతి ప్రాచీన కాలము
ననే మనము ప్రపంచమున కొక సవాలు చేసి
యున్నాము. "అమృతత్వము నందగల్గునది
సంతతి మత్పత్తిచేయుటవలనగాని, సంపద
నార్జించుటవలనగాని సమకూడదు. త్యాగము
ద్వారా మాత్రమే అమృతత్వము పంద-
గలము." ఈ సవాలును స్వీకరించి జాతి వెంటి

జాతి యీ ప్రపంచ సమస్యలను సాధించుట కయి పాటుపడినవి. అయితే కోరికల సీడప్పుట ద్వారా సుఖము చేకూరునను భావముతో నవి పాటుపడినవి. గతమున అవి అన్నియును పరాజయముల పాలేయైనవి. అధికార సంపదల కొరకైన దాహము గొనివచ్చిన దుఃఖ భారము క్రిందబడి పాతజాతులన్నియు నలిగి నశించినవి. నూతనముగా నావిర్భవించిన జాతులు కూడ, కుంటి నడకలు నడచుచు కుప్పకూలి పడుటకు సిద్ధముగా నున్నవి. శాశ్వతముగా నిలచియుండునది శాంతియా—సంఘర్షణమా అన్న ప్రశ్న యింకను . తేలవలసి యున్నది. అట్లే ఏది శాశ్వతము—

ఓరిమియా—అసహిష్ణుతయా?

సాజన్యమా—దౌర్జన్యమా?

బుద్ధిబలమా—దేహబలమా?

ఆధ్యాత్మికతయా—భౌతిక పరత్వమా?

అనునది తేలవలసి యున్నది. ఎన్నో యుగాల క్రిందటనే ఈ సమస్యను మేము పరిష్కరించి యున్నాము. ప్రాపంచికతకు దూరముగా నుండుట—త్యాగమే—మా పరిష్కారము.

6. మానవసేవయే మాధవసేవ

నేను నా జీవితములో నేర్చుకొనిన అత్యుత్తమ పాఠ మేమనగా - సాధ్యమునందు చూపవలసినంత శ్రద్ధను సాధించు సాధనము నందును చూపవలయు ననియే... ఆ ఒకే సిద్ధాంతము నుండి నే ననేక పాఠముల నెల్లప్పుడు నేర్చుకొనుచున్నాను. కార్యసిద్ధికి కీలకమంతయు దానియందే - అనగా సాధ్యమునకు చూపవలసినంత శ్రద్ధ సాధనముల పట్ల కూడ చూపుటయందే కలదని నా నిశ్చయము.

ఇతరులయొడ మన కర్తవ్యము, వారికి ఉపకార మొనర్చుటే. అనగా ప్రపంచమునకు సాయపడుట. అసలు మనము ప్రపంచమునకేల సాయపడవలయును? ప్రపంచమునకు సాయపడుటనగా నిజముగా మనకు మనము సహాయపడుటయే... ఉన్నత ప్రదేశము నందు నిలబడి

చేతిలో ఐదు పైసలు పట్టుకొని "బిచ్చగాడా! ఇదుగో" అని దర్పముగా పలుకవద్దు. దానికి మారుగా బిచ్చగాడు అచట నిలచి నందులకు అతనిపట్ల కృతజ్ఞతను చూపుము. అతని! దానమిచ్చుటచేత నీవు నీకే ఉపకారము చేసికొన గల్గుచున్నావు. ధన్యుడగునది ఇచ్చువాడు కాని, పుచ్చుకొనువాడు కాదు. ఆ బిచ్చగాని మూలమున నీలో కనికర ముపొంగి నది. ఆ విధముగా నీవు విసముడవు, పవిత్రుడవు, పరిపూర్ణుడవు అగుచున్నావు. ఇట్టి అపకాశము నీకు లభింపజేసినందులకు ఆ బిచ్చగానికి కృతజ్ఞుడవై యుండుము.

ఉద్రేక రహితుడు, ప్రశాంతచిత్తుడు, దయామయుడు, ప్రేమస్వభావుడు సత్కర్తవ్యముల నాచరించి తనకు తానెంతగానో ఉపకార మొనర్చుకొనుచున్నాడు.

ఘనకార్యములను సాధించుటకు, నడలిపోని పట్టుదల ఎంతోకాలము అవసరము. కొందరు ఘన కార్యములను సాధించలేకపోయిరని మనము బాధపడ నవసరములేదు. కష్టములు కలిగినప్పుడు, ఘోర విపత్తులు ఎదురైనప్పుడు

తమలోనున్న స్వార్థ పితృచములు గట్టిగా పోరాడుచున్నప్పుడు ఆధ్యాత్మికాగ్ని వారిని బయటకు తరుముచున్నప్పుడు అనేకులు పతన మగుట సహజమే!

చెరువు చేయుటచేత, ఇతరులకే గాక, మనకు గూడ మనము హాని చేసికొను చున్నాము. మంచి చేయుటచేత మనకును, ఇతరులకును, మంచి చేకూరుచున్నది. కర్మ యోగము ప్రకారము జరిగిన పని, దాని ఫలితము నది యిచ్చితమను. దానిని నశింప చేయలేము. ప్రకృతిలో ఏ శక్తియు కర్మఫలితము నాపజాలదు. నేనొక చెడుపని చేసినచో, దాని వలన నేను బాధ అనుభవింపక తప్పదు. ఈ జగత్తులో ఏ శక్తియు దానిని నిలుపలేదు. అదే విధముగా నేనొక మంచిపని చేసినచో ఈ జగత్తులో దాని ఫలితముల నది యివ్వకుండ ఏ శక్తియు మాన్పలేదు.

సకల శ్రేయమునకు, సమస్త నీతివర్తనమునకు సంకేతపదము “సేను” గాదు, “సేవు”. స్వర్గమున్నదో లేదో నరకమున్నదో లేదో ఎవరికి కావలయును? ఆత్మ యున్న సేమి?

లేకున్న నేమి! మూర్ఖు లేని దొకటి ఉన్నదో
 లేదో ఎవరికి లెక్క! ప్రపంచము మన కట్టె
 దుట నున్నది, అది దుఃఖమయము. బుద్ధులేవుని
 వలె దానిలోనికి ప్రవేశించి దుఃఖ నివారణకై
 నిన్ను నీవు అంతమొనర్చుకొనుము. ఆ ప్రయ
 త్నములోనే మరణింపుము. నీవు ఆ స్థితుడవో,
 నా స్థితుడవో! వేదాంతివో! కర్మకుతువో!
 కైస్తవుడవో! మహమ్మదీయుడవో! ఎవరైన
 నేమి! అది అంతయు మరచిపొమ్ము, నీవు
 మొట్టమొదట నేర్వవలసిన పాఠమిది - లోక
 ములోని దుఃఖనివారణమునకై నిన్ను నీవు
 సమర్పించుకొనుము.

“భగవంతుని గూర్చిన వివిధ సిద్ధాంతము
 లను తెలిసికొనవలయునను చింత నాకులేదు”
 అని చెప్పిన ప్రవక్త బుద్ధుడొక్కడే! “ఆత్మను
 గూర్చిన అనేక నిగూఢ సిద్ధాంతములను
 చర్చించినందువలన కలుగు ప్రయోజనమేమి!
 మంచి చేయుము, మంచిగా నుండుము. ఇదే
 మీకు మోక్ష మొసగును. ఇదే సత్యమును
 మీచే దర్శింపజేయును” భగవంతునిగాని, కీర్తిని
 గాని కోరక, నిష్కామముగా పని చేయువాడే

చక్కగా పనిచేయువాడు. ఆ విధముగా చేయగలడని, అతడు బుద్ధుడగుచున్నాడు. ప్రపంచమును మార్చివేయగల శక్తి అతని నుండి ఉత్పన్నమగును.

మనలను గురించియే తలచేయుచుండుట స్వార్థమగును. అది గొప్ప సాపము, “నేను ముందు భుజింటును, ఇతరులకన్న మిన్నగా భనము నార్జింటును, అన్నియును నాకే కావలయును” అని తలచువాడును; “ఇతరుల కన్న ముందు నాకు ముక్తి లభించును. వారికంటె ముందు నేను స్వర్గమునకు పోవుదును” అని తలంచువాడును స్వార్థపరులు. స్వార్థరహితుడీ విధముగా చెప్పును: “నేను చివర వరకు నుండును. స్వర్గము నా కక్కర లేదు. నా పోదరులకు సాయపడగలనేని, నేను సరకమునకైనను పోదును.” మతము చేయు పరీక్ష ఇట్టి నిస్వార్థతయే. ఇట్టి నిస్వార్థత యెక్కువగా కలవాడే అధిక ఆధ్యాత్మిక జీవనుడు. అతడే భగవంతుని కుక్కువ చేరువ కాగలడు.

నీ పెద్దరికిని సాయము చేయకాలవు. నీవ మాత్రమే చేయగలవు. అవకాశమున్నచో

జేవుని బిడ్డలను సేవింపుము. జేవునే సేవింపుము. లేవ సంతానములో ఏ ఒకరినైన సేవించు అధికారమును, భగవంతుడు నీకు ప్రసాదించినచో నిజముగా నీవు ధన్యుడవే. నిన్ను గూర్చి నీవు గొప్పగా నెంచుకొనకుము. ఇతరులకు లేని సేవాభాగ్యము నీకు గల్గుటచేత నీవు ధన్యుడవైతివి. ఈ సేవనే ఆరాధనముగా చేసికొమ్ము.

భగవత్కార్యమును చేయు ప్రత్యేక అవకాశము మనకు లభించుట మన భాగ్యము. అంత మాత్రమున అది ఆయనకు సహాయము చేయుటకాదు. “సహాయము” అను మాటను నీ మనస్సునుండి పెరికివేయుము. నీవు సహాయము చేయకాలవు. అది దైవదూషణమైన మాట. నీవిక్కడున్నది గూడ భగవదీచ్ఛవలసనే కదా! భగవంతునకు సహాయము చేయుదు ననుకొనుచున్నావా! నీవు చేయగల్గినది, చేయవలసినది భగవంతుని అర్పించుట మాత్రమే. ఒక కుక్కకు నీవు ఒక కరడు అన్నమును పెట్టినపుడు ఆ కుక్కను భగవంతునిగా భావించి సేవించుము. ఆ కుక్కలో భగవంతు

దున్నాడు. అన్నియు ఆ భగవానుడే. అతడే అన్నింట నున్నాడు.

ఎంతో తపస్సు చేసిన మీదట, పరమ సత్యము ఇది అని నేను అర్థము చేసికొంటిని - ప్రతిజీవియందు భగవంతుడున్నాడు. అంతకు మించి వేరు దైవము లేదు. ఎవరు జీవారాధకుడో అతడే నిజమయిన దైవారాధకుడు.

ఈ ప్రపంచ సరకములో, ఏ ఒక్కని హృదయములో ఏ కొంచెమైన శాంతి సౌఖ్యములు, ఒక్క రోజైనను కల్పించిన దో అది 'సర్వ-ర్ష' అనిపించుకొనును. జీవితమంతయు యాతనలు పడిన తర్వాత నే నీ రహస్యమును గుర్తించితిని. మిగిలిన దంతయు కేవలము బూటకము.

పట్ట పగటివలె నేను స్పష్టముగా చూచుచున్న భావ మేమనగా 'దుఃస్థితి' యనునది అజ్ఞానముచే కలిగినదిగాని మరిదేనిచేతను గాదు. జగత్తునకు వెలుగు నిచ్చు వారెవరు? పూర్వకాలములో త్యాగము శాసనముగా నిలిచినది. ముందు యుగములకును అదే శాసనము. ఈ భూమిపై పుట్టిన అత్యంత సాహ

సోపేతులు, ఉత్తములు అయినవారు పర
హితార్థము, పరసుఖార్థము, తమ్ము తాము
బలిచేసుకొన్నవారే. శాశ్వతమైన ప్రేమ,
కరుణ గల బుద్ధ భగవానులు వందలకొలది
కావలసి యున్నారు.

మన శక్తిని కోపాటోపములతో ధుమ ధుమ
లాడుచు అనవసరముగా వ్యర్థము చేయుటకు
బదులు ప్రశాంత మనస్సుతో పురుషకార
మొనర్చుట మేలు. ఎవరికేది అర్హమో దానిని
అతనికి చేరకుండ ఈ జగత్తులో ఏ శక్తియు
ఆపలేదని నేను సంపూర్ణముగా విశ్వసించును.
గతించిన కాలము నిస్సందేహముగా గొప్పదే.
కాని భవిష్యత్తు అంతకంటె శోభాయమాన
ముగా నుండునని నేను త్రికరణ శుద్ధిగా నమ్ము
చున్నాను.

మనుష్యులు ఇప్పటికే అవివేకమను మొసలి
కోరలలో ఎట్లు చిక్కుకొనియున్నారో పరి
కింపుడు!! ఆయోధ్య, హృదయ విచారకమైన
వారి అర్తనాదముల నాలకింపుడు. ఓ ధీరు
లారా! లెండు! సంకల్పచే కట్టబడిన ఆ దీను
లను విడిపింపుడు. ఆ అనాథల దుఃఖమును

మాన్యుడు, అజ్ఞానాంధకార కూపములోపడి కొట్టుకొనుచున్న వారిని వెలుగులోనికి చేర్చుడు. కార్యరంగమున ముందడుగు వేయుడు "అభీ! (నిర్భయులు గండు)" అనుచు భేరినినాదముతో వేదాంతము ఎట్లు నినదించుచు ప్రకటించుచున్నదో పరికింపుడు.

ఇతరులలో గల దివ్యత్వమును ప్రకటించుటకు తగిన రీతిని సహాయము చేయుట మన దివ్యత్వమును ప్రకటించుటకు గల ఏకైక మార్గము. ప్రకృతిలో అసమానత యుండి నప్పటికిని, అందరకు సమాన అవకాశములు ఉండితీరవలయును. అట్లుగాక కొందరికి ఎక్కువగాను కొందరికి తక్కువగాను ఉన్నచో - దుర్బలులకు బలవంతులు కన్న ఎక్కువ అవకాశమిచ్చి తీరవలయును. మరొక విధముగా చెప్పినచో-సంఘములో చిరకాలముగా అట్టడుగున పడియున్న వారి కిప్పుడు అధికముగా విద్య నేర్పవలసియున్నది. ఎట్లన బ్రాహ్మణ బాలునకు ఒక అధ్యాపకుడే చాలినచో చందాల బాలునకు పదిమంది అవసరము. వారి కొరకై అధ్యాపకుల వదనముగా చేకూర్చు

వలయును. భారత మేమన ప్రకృతి చారిత్రిక పుట్టుకతోనే బుద్ధిమతలకు నొసంగలేదు. అట్టి పతిత మానవ కోటియే నేడు నీవు వాస్తవముగా ఆరాధింపవలసిన దైవస్వరూపులు.

పవిత్రముగా నుండుట, ఒరులకు మంచి చేయుట, యిదే పూజలన్నింటి సారాంశము. బీదలలోను, బలహీనులలోను, రోగులలోను దేవుని చూచుచు వారిని సేవించువాడు యథార్థముగా పరమేశ్వరుని పరమభక్తుడు. ప్రతిమలలోనే గాంచు వాని ఆరాధన ప్రారంభ స్థితిలోనిదే.

దైవ విశ్వాసరహితుడే కానిండు, ఆధ్యాత్మిక విద్యాహీనుడే కానిండు: చర్చికిగాని, గుడికిగాని పోని కేవల ప్రావంచిక జీవనుడే కానిండు, మరెట్టివాడైనను అత్యున్నత స్థితిని అందగలడని బుద్ధుని జీవితము ప్రణాళింపబడుచున్నది... యజ్ఞములను ఆపుటకు పశువునకు ప్రతిగాతన జీవితమునే బలియిచ్చుటకు సంసిద్ధుడైన సాజన్యమూర్తి అతడొకడే. ఒకసారి అతడొక రాజు నిట్లు కోరెను. “నీవు స్వర్గమునకు పోవుటకు యజ్ఞము చేసి మేకపిల్లను బలి

నిచ్చుచున్నావు గదా! అంతన్న మిన్నయగు మనుష్యునే బలియిచ్చివచో స్వర్గాధిక లోకమునే చేరుకొందువుగదా! కావున నన్నే బలియిమ్ము.” ఈ మాటల కారాజు అశ్చర్యచకితుడయ్యెను. అతనికి జ్ఞానోదయము కల్గినది.

పుణ్యపురుషులు ఇతరుల కొరకే జీవింతురు. జ్ఞానియగువాడు ఇతరులకొరకు తనసహితనే బలియగును. మీకు ఉపకారము చేయుటచేతనే నాకు మేలు కలుచున్నది. అన్యథా గతిలేదు; లేనేలేదు.

పల్లెనుండి పల్లెకు పయనించుచు సకల మానవాళి! ఉపకరింపుము. విశాల విశ్వమునకు ఉపకారము చేయుము. ఇతరులకు ముక్తి సాధించుటకై నీవు వరకమునకై ననుపొమ్ము... మరణము తప్పనప్పుడు మంచిపనికై మరణించుట మంచిది గదా!

ప్రపంచ చరిత్రను ఆమూలాగ్రము చూచి నచో గొప్పవారు గొప్ప ర్యాగములను చేసి నట్లును, సామాన్య ప్రజ లా ర్యాగ ఫలితములను అనుభవించుచున్నట్లును కనుగొందువు. స్వకీయముక్తికే నీ సర్వమును ర్యాగముచేయ

దలచెదవేని అది నిష్ప్రయోజనము. విశ్వ
క్రేయమునకై నీ స్వీయముక్తిని గూడ విడ
నాడుదువా? అప్పుడు నీవు భగవంతుడివే.
దానిని గూర్చి ఆలోచింపుము.

ప్రపంచము పిరికి పంపలకు గాదు. పారి
పోవుటకై ప్రయత్నింపకుము. జయాపజయము
లకు ఎదురు చూడకుము. నిస్వార్థ నిర్ణయ
ముతో పాత్రు కూర్చుకొని పని చేయుము.
జయించుటకై ఉద్భవించినవాడు దృఢ సంక
ల్పము కలిగి పట్టుబిడువక పనిచేయును. జీవిత
రణరంగ మధ్యమున కాలము గడుపుము.
నిద్రించునప్పుడుగాని, గుహలో నున్నప్పుడు
గాని ఎవడైనను ప్రశాంతముగానే యుండ
గలడు. కర్మమను సుడిగుండములోనికి దూకి
నిలదొక్కుకొని కేంద్రస్థానమునకు చేరగలుగ
వలయును. నీకు ఆ ఆధారము చిక్కినచో,
నిన్నెవరు కడిలింపలేరు.

పవిత్ర భావోత్సాహ ప్రేతులైనవారును,
అచంచలభగవద్విశ్వాసముచే పరిరక్షితులును,
సింహపరాక్రమ గుర్రపులునైన లక్షమంది
స్త్రీ పురుషులు, బీదలందును, పతితులందును,

పీడితులందును గల అనురాపముతో ఈ భూమి నాలుగు చెరగులు సంచరించుచు ముక్తి సిద్ధాంతమును, సహాయ సిద్ధాంతమును సాంఘికోన్నత సిద్ధాంతమును, సమతా సిద్ధాంతమును ప్రబోధింతురుగాక!

నాయనా! నా మాటలయందు నీకేమాత్రమైన గౌరవము గలదేని, నేను నీ కిచ్చు మొదటి సలహా యిది. నీ గడి తలుపులను, కిటికీలను అన్నింటిని తెరచివేయుము, నీ నివాస ప్రాంతములో బీద ప్రజల నేకులు నీచ స్థితిలోను, దురవస్థలోను కొట్టుకొనుచున్నారు. నీవు వారి చింతకేగి ఉత్సాహముతోను, సామర్థ్యముతోను వారికి సేవ చేయుము, రోగపీడితులకు మందులు సరఫరాచేసి శ్రద్ధతో సేవింపుము. ఇకలిచే అలమటించువారి కింత అన్నము పెట్టుము. విద్యావిహీనులకు నీ శక్తివంచనలేక విద్య గరపుము. నీ సోదరులను ఈ విధముగా సేవింప మొదలు పెట్టితివేని, నా చిట్టితండ్రి! నా మాట వినుము - నీకు శాంతి, దుఃఖోపశమనము తప్పక కల్గిరినును.

ఆరంభదశలో ఎట్లు సేవించవలెనో, ఎట్లు విధేయత చూపవలెనో, ఆత్మనిగ్రహము నెట్లు అభ్యాసముచేసికొనవలయునో తెలిసి ఎట్లు చేయవలయునని ఆజ్ఞాపించు సాహస మెవరి కున్నది? శౌర్యశక్తియనగా స్వార్థ త్యాగము గాని, స్వార్థప్రతిపాదన కాదుగదా! ఇతరుల ఉద్దేశ్యములను, నడవడిని నియమించుటకు ముందు, తాను ఆజ్ఞానిర్వహణలో ముందంజ వేసి ప్రాణమునైన అర్పించుటకు సంసిద్ధుడు గావలయును. మొట్టమొదట తన్ను తాను బలి చేసికొనవలయును.

భయమే మృత్యువు. నీవు భయమునకు అతీతుడవు గావలయును. కావున, ఈ దోజ నుండి నీవు నిర్భయుడవుగా నుండుము. నీ విముక్తి! పరహితమునకు నీ ప్రాణము లర్పించుటకు ఈ యజ్ఞమంటే ఉద్యమింపుము. కండరములతో గూడిన నీ శరీరమును ఎముకల గూడును మోసికొనిపోవుటవలన ప్రయోజన మేమున్నది!

ధనికులను సమ్మవద్దు. వారు తేవచ్చవములు. వారియందు నాకు సమ్మకము లేదు.

శాంతస్వభావులు, వినయోపేతులు, విశ్వాస
చాత్రులైన మీ యందే నాకు ఆశ యున్నది.
భగవంతుని యందు విశ్వాసముంచుడు. వ్యవ
హార జ్ఞానము కాదు. అందులో ఏమియులేదు.
అనాధలకై విలపించుచు, సహాయమునకై
అర్థింపుడు, అదివచ్చి తీరును. నేను ఈ దేశ
ములో చలి చేతను, ఆకలి చేతను నశింప
వచ్చును. కాని యువకులగు మీకు ఈ నా
సానుతాపమును బీదలకొరకును, అజ్ఞానుల
కొరకును, పతితుల కొరకును సంక్రమింపజేయు
చున్నాను. నానాటికి అట్టుడుగున పడి క్రంగి
కుమిలిపోవుచున్న ఈ ముప్పదికోట్ల ప్రజల
నుద్ధరించుటకై మీరు యావజ్జీవితమును,
అంకిత మొనర్తుమని ప్రమాణము చేయుడు.

ఈ ప్రపంచ చరిత్ర ఆఖండ విశ్వాసో
పేతులగు ఆర్థుల వ్యక్తుల చరిత్ర. అది గంభీ
రము, పవిత్రమును అగు ఆర్థుల కీలవంతుల
చరిత్ర. మనకు మూడు విషయములు అత్యా
వశ్యకములు. అనుతాపము చెందుటకు హృద
యము; ఆలోచించుటకు మెదడు, పని చేయు
టకు చెయ్యి. నిన్నొక శక్తి ఉత్పాదక యంత్ర

ముగా రయారు చేసికొనుము. ప్రపంచము
సర్వ మొదట విచార పడుము... అసూయా
ద్వేషములతో నీ మనస్సు వెనుదిరుగు
చున్నదా! అని నిన్ను నీవు ప్రశ్నించుకొనుము.
ప్రపంచముపై కుమ్మరింపబడుచున్న మహా
క్రోధ ద్వేషానలముచే సర్వార్థములు
నశించుచున్నవి. నీవు పవిత్రుడవై శక్తిమం
తుడవై నచో నీవు, నీ వొక్కడనే యావ
త్ప్రపంచమునకు సరిసమానుడ వయ్యెదవు
సుమా!

పరహితమునకై ఈ జీవితము రాలిపోవు
నట్టి దినము వచ్చునా! ఈ ప్రపంచము బొమ్మ
లాటగాదు. తమగుండె నెత్తురులో ఇతరులకై
రాచబాటలను నిర్మించువారే మహాత్ములు.
తన శరీరమును క్రిందపరచి దానిపై ఒకడు
వంతెన నిర్మించును. ఆ వంతెనపై నడచి
వేలాది ప్రజలు నదిని దాటుదురు. అనంత
కాలమునుండి యిదేవిధముగా జరుగుచున్నది.
అట్లే యగుగాక!! అట్లే యగుగాక!

ఓం రత్ సత్.

—

7. మతము, నైతిక శాస్త్రము

ఋగమును మానవునిగా,
మానవుని మాధవునిగా

ఉన్నతస్థితికి

గొనిపోవు భావమే—మతము.

జైవమునకు

మానవునకు నిర్వచనం ఇది—

కేంద్రం ఒకచోట నిర్దేశింపబడి, పరిధి
యొచ్చటనూ లేని ఒక అనంతమయిన
వృత్తము మానవుడు.

పరిధి యొచ్చటనూ లేకుండి,
సర్వత్ర కేంద్రమును కలిగియున్న ఒక
అనంత వృత్తము భగవంతుడు.

నిస్వార్థత, స్వార్థపరత అనువానిని మనహా
యిస్తే మరి దేనిలోనూ జైవానికి, దయ్యానికి
భేదం లేదు. జైవానికి ఎంత తెలుసో దయ్యా

నికీ అంత తెలుసు; దైవానికి ఎంత శక్తి ఉందో అంత శక్తి దయ్యానికి వుంది. దయ్యంలో పవిత్రత మాత్రమే లేదు. పవిత్రత అనేది లేకపోవడమే దానిని దయ్యంగా చేసింది.

ఇదే భావమును అధునిక ప్రపంచానికి అవ్వయించి చూడండి. పవిత్రతా రహితంగా ఉండే విశేష విజ్ఞానంగాని, అధిక శక్తిగాని మానవులను దయ్యాలుగా చేస్తుంది.

మన పురోభివృద్ధికి దారితీసేదే సుగుణము; మన పతనానికి దారితీసేదే దుష్గుణము. మృగ త్వము, మానవత్వము, దైవత్వము—అనే ఈ మూడు గుణాలూ మనిషిలో ఉన్నాయి. నీలో ఉన్న దివ్యత్వాన్ని పెంపొందించుటకు దారి తీసేది సుగుణము; నీలోని మృగత్వాన్ని వృద్ధి చేయుటకు దారి తీసేది దుష్గుణము. నీ లోని పాశవిక ప్రవృత్తిని నిర్మూలించి నీవు మానవుడవు కావాలి. అంటు—ప్రేమశీలివి, దానశీలివి కావాలి. ఆ స్థితిని కూడా నీవు అధిక మించి పోవాలి. కేవలసందముగా, సచ్చిదా వందమూర్తిగా కావాలి. దహించని అగ్ని లాగా అద్భుతమయిన ప్రేమ రూపమే నీవు

కావాలి. అయితే సామాన్య మానవ ప్రేమలో ఉండే బలహీనత లేని, విషాదభావమేలేని ప్రేమ రూపంగా నీవు కావాలి.

స్వార్థరాహిత్యమే భగవంతుడు

బంగారు రాజభవనంలో సింహాసనం మీద అధివసించినప్పటికీ ఒకడు పూర్తిగా నిస్వార్థ పరుడయి యుండవచ్చును. అట్టివాడు భగవద్దగత జీవనుడే అగుచున్నాడు.

మరియొకడు పూరిగుడిసెలో నివసించుచు, చికిపాతలు కట్టుకొనిన అకించనుడే కావచ్చును. కాని వాడు స్వార్థపరుడయి యున్నచో అట్టివాడు గాఢసంపారమగున్నడయి యున్నాడు.

నీవు ఆధ్యాత్మికపరుడవగుచున్నావు అనడానికి మొట్టమొదటి సూచన నీవు ఆనంద రాయకంగా ఉండటమే. ఒక మనిషి విషాదాత్మకంగా వ్యాకులపడుతూ కన్నిస్తే దానికి కారణం అజీర్ణరోగం కావచ్చునేమోగాని పారమార్థికత మాత్రం కారణం కాదు...
.....దుఃఖము కలుగుటకు కారణం పాపమేగాని మరొకటి కాదు. విషాద మేఘము లావరించిన ముఖములతో మీ కేమి

పని! అట్లుండటం దారుణం. విషాదమేఘములు
నీ ముఖాన్ని ఆవరించుకొన్న రోజున నీ వా
ముఖంతో బయటకు రాకుండా, నీ గదిలోనే
తలుపులు మూసుకొని కూర్చో. నీలోని వ్యాకు
లత అనే వ్యాధిని బయటి ప్రపంచానికి కూడా
అంటించడానికి నీకేమి చాక్కు ఉన్నది!

ప్రవక్తలయొక్క మహిమాన్విత శక్తి
యెచట గలదో ప్రపంచ చరిత్రనుండి మీరు
తెలిసికొనలేదా! ఆ శక్తి యొక్కడుండి! బుద్ధి
వైభవంలోనా! వారిలో ఎవ్వరయినమా
వేదాంతమునుగూర్చిగాని, అత్యంత గహన
మయిన తర్కశాస్త్రము గురించిగాని ఉద్ధృంభ
మును ప్రాసీయుండిరా! లేదు. వారిలో ఒక్కరు
కూడా అట్టి రచన చేసియుండలేదు. వారు
చాలా వింతగా మాట్లాడేవారు. క్రీస్తు మాది
రిగా ఆవేదన చెందితివా నీవు ఒక క్రీస్తు వయ్యె
దవు; బుద్ధునివలె ఆవేదన చెందితివా నీవును
ఒక బుద్ధుడి వపులావు. అనురాపమే శివనము.
బలము, వీర్యమును, పరితాపమే గనుక. లేని
నాడు బుద్ధివైభవ మెంత యున్నను భగ
వంతుని చేరుటకు సాధ్యం కాదు.

ఒక్క మాటలో చెప్పవలెనన్నచో—

మానవుని ప్రత్యేకస్వరూపమును తెలిసి
కొనుటయే వేదాంతముయొక్క ఆసర్పము.
నీ సోదర మానవుని రూపంలో ప్రత్యక్షముగా
వ్యక్తమగుచున్న దైవమునే నీవు ఆరాధింప
లేకున్నచో, ఇక అవ్యక్త దైవమును నీ వెట్లు
ఆరాధింపగలవు—ఇదియే వేదాంత సంక్షేపము.

నిజముగా నీవు పవిత్రుడవే అయినచో నీవు
అపవిత్రతను ఎట్లు చూడగలవు! ఏల ననగా,
లోపలనున్న దేదియో అదియేగదా బయటను
ఉన్నది. మనలోపలనే గనుక అపవిత్రత లేకు
న్నచో, బయటనున్న అపవిత్రతను మనం
చూడలేము. వేదాంతము యొక్క అనుసర
ణీయ విధానములలో ఈ వాస్తవం ఒకటి. ఈ
అంశమును మన జీవితాలలో అనుసరించడానికి
మనం ప్రయత్నింపగలమని నేను ఆశిస్తాను.

నీలోగల దివ్యత్వమే భగవంతు డున్నా
డనుటకు ఋజువు. నీవే ఒక ప్రవక్తవు కాని
పక్షమున, భగవంతుని గూర్చిన సత్యమే
యెన్నడును లేనిదగును. నీవే దైవప్రభుత్వంబాలి
పక్షమున దేవుడింతకు ముందు లేవాడని

91316

అగును; ఇక ముందు కూడ లేకుండాపోవును. ఈ ఆదర్శమే ఆచరణీయమని వేదాంతము చాటి చెప్పుచున్నది. మనలోని ప్రతి ఒక్కఁడు ఒక ప్రవక్త కావాలి. నీ వెప్పుడో ఆ విధముగా ప్రవక్తవే అయి ఉన్నావు. ఆ విషయం నీవు తెలుసుకోవలసి ఉంది—అంతే. ఆత్మకు సాధ్యం కాని దంటూ ఏదయినా ఉందని ఎన్నడూ భావించవద్దు. అట్లు తలంచుట గొప్ప అపచారము. నీవు బలహీనుడవని లేదా ఇతరులు బలహీనులని—ఇట్లు దుర్బలతను ఉచ్చరించుటయే పాపము. పాప మనునది ఏదయిననూ ఉన్నచో బలహీనులమని పలుకుటే పాపము.

పరమార్థ కానిది ఏదీ లేదని వేదాంతము ఘోషించుచున్నది.

సజీవమగు చైతన్యము నీ యందే యున్నాడు. దానిని తేలిసికొనలేక మీరు చైతన్యము కోసమై చర్చీలను, గుడులను కట్టించుచు వెర్రి మొర్రి అభూతకల్పన లన్నింటిని విశ్వసించుచున్నారు. మానవ శరీరములో గల మానవాత్మయే మన మర్చించవలసిన ఏకైక చైతన్యము. సమస్త

జంతు దేహములును దేవాలయములే అనుటయు నిజమే. అయినప్పటికీ, ఆలయాలలో రాజమహల్ మాదిరిగా మానవ దేహము అత్యుత్తమ దేవాలయమై అలరారుచున్నది. మానవ శరీరరూపంలో ఉన్న దేవాలయంలో నేను పూజ చేయలేనిచో ఇంకే యితర దేవాలయాలూ ప్రయోజనకరములు కావు.

మతములోని అసలు మర్మం అంతా ఆచరణములో నున్నదిగాని, సిద్ధాంతములలోలేదు. మంచిగా నుండుట, మంచిని చేయుట—ఇదే మత సర్వస్వము.

“ప్రభూ! ప్రభూ!” అనుచు ఆక్రందించువాడు కాదు స్వర్గమును చేరునది;

తండ్రి (భగవంతుని) సంకల్పము నాచరించువాడే స్వర్గమును చేరును.”

ఆధ్యాత్మికముగా గాని, మానసికంగా గాని, లేక శారీరకముగా గాని—

బలహీనతను కల్గించు దానిని దేనినైననూ సరే నీ కాలివేళ్ళతో కూడా స్పృశించకు. మానవునిలో గల సహజ స్వాభావిక బలము యొక్క ప్రకటనయే మతము. సర్వలాకారపు

తీగచుట్టలో స్థితి శక్తి అణగియున్న మాదిరిగా, ఈ చిన్న శరీరంలో అనంతమయిన శక్తి నిక్షిప్తమయి ఉంది. ఈ తీగచుట్ట తనంతగా విస్తరించుచున్నది.

మానవుని యొక్క లేక మతిముయొక్క, నాగరికత లేక పురోభివృద్ధియొక్క చరిత్ర ఇదియే.

మానవునకు శాంతి సౌఖ్యము కలుగజేయుట మతిముయొక్క ప్రాథమిక లక్ష్యము. తరువాత రాగల జన్మమున సుఖము చేకూరగలవని దానికోసమై ప్రస్తుతం ఈ జన్మలో కష్టాలు, అనుభవించడం ఏమంత తెలివయిన పనికాదు. ఇక్కడే, ఇప్పుడే మానవుడు సుఖపడాలి. అట్టి సుఖమును చేకూర్చుకొనిన మతమే మానవజాతి పాలిట నిజమయిన మతము.

ఎప్పుడయిననుసరే, ఏ మతము విజయవంతమయినను, అది అర్థిక ప్రయోజనమును కలిగియుండినదై తీరాలి. అదే మోస్తరు మత శాఖలు వేనవేలుగా అధికారంకోసం పోరాటం సాగిస్తూంటాయి. కాని, నిజముగా మన్న

అర్థిక సమస్యను పరిష్కరింపగల మతాలు మాత్రమే విజయం సాధిస్తాయి. మనిషిని నడిపించేది అతని కడుపులోని ఆకలియే. మానవుడు సంచరించునపుడు ముందు దారి చూపించేది కడుపులోని ఆకలి మాత్రమే. ఆకలి తీరిన పిమ్మట ఆలోచనలకు అవకాశం లభిస్తుంది. ఈ సంగతి నీవు గమనించలేదా! ఆలోచనే ముందు దారి తీయాలి అంటే, ఆ పరిస్థితి రావడానికి చాలా కాలం పడుతుంది.

ఎప్పుడయితే పసివాని కలల మాదిరి ఉపాలు నీలో లేకుండా పోతాయో, ఉన్న దున్నట్లు వాస్తవ స్థితిని నీవు గ్రహిస్తావో అప్పుడు నీ ఆలోచన ముందు నడుస్తుంది. ఇది ఆరంభం అయేసరికి నీవీ లోకాన్ని విడచి పోతావు.

రసాయన శాస్త్రము మొదలయిన విజ్ఞాన శాస్త్రములు ఏ విధంగా అయితే భౌతిక ప్రపంచ సత్యములను గురించి వివరించునో, అదేవిధముగా, మతం అనేది ఆధ్యాత్మిక ప్రపంచ సత్యములను గురించి తెలుపును. రసాయన శాస్త్రం నేర్చుకోవాలి అంటే ప్రకృతి

అనే గ్రంథాన్ని అధ్యయనం చెయ్యాలి. మతం గురించి తెలుసుకోవాలి అంటే; నీవు నీ మనస్సుని, నీ హృదయాన్ని తెరచి చదవాలి. ఆధ్యాత్మిక ఋషి అయినవాడు సామాన్యంగా భౌతిక విజ్ఞానశాస్త్ర విషయాలకు సంబంధించి సంతవరకూ ఏమీ తెలియనివాడుగానే ఉండటం జరుగుతుంది. అందుకవసరమయిన పుస్తకాన్ని బాహ్య ప్రకృతిని-అతడధ్యయనం చేయకపోవడమే దీనికి కారణం. అదేవిధంగా చాలా సందర్భాలలో విజ్ఞానశాస్త్రవేత్త అయినవాడు మతం గురించి అసలేమీ తెలియని అజ్ఞానిగా ఉండటం జరుగుతుంది. అతడు కేవలం బాహ్య ప్రకృతినే అధ్యయనం చేయడం దీనికి కారణం.

“నేను ఆధ్యాత్మిక పరుడను కావాలి అనుకొన్నాను. ఇందుకు సంబంధించిన సత్కృతలను ఆవిష్కరింపజేసుకోవాలి అనుకున్నాను. కాని నాకు అట్లు చేయుటకు ఏలుపడలేదు. అందుచేత నేనీ విషయాలేవీ నమ్మను” అంటూ మాట్లాడేవాళ్ళు ఈ ప్రపంచంలో నీకు చాలా మంది కనిపిస్తారు. విద్యాధికులయిన వాళ్ళలో

కూడా ఇట్లాంటివాళ్ళు నీకు తటస్థులు. “నేను ఆధ్యాత్మికంగా ఉండాలి అని నా జీవితం అంతా ప్రయత్నించాను కాని అందులో ఏమీలేదు” అని చాలామంది నీతో అంటారు. ఇదే సందర్భముగా మరియొక విచిత్ర సంఘటన కూడా ఉంది.

గొప్ప రసాయనిక శాస్త్రవేత్త ఒకడు నీ వద్దకు వచ్చి తన సంగతి నీకు చెప్పాడనుకో అతనితో నీవు “నేను రసాయనిక శాస్త్రవేత్తను కావాలి అని నా జీవితం అంతా ప్రయత్నించాను. అందులో నాకేమీ అగుపించలేదు. అందుచేత రసాయన శాస్త్రము గురించి ఏదీ నేను విశ్వసించను” అని చెప్పితి వనుకో, అప్పుడు ఆ శాస్త్రవేత్త “నీ వెప్పుడు ప్రయత్నం చేశావు?” అని నిన్ను ప్రశ్నించును. దానికి జవాబుగా నీవు అతనితో “నేను నిద్రపోయే ముందు ఓ రసాయన శాస్త్రమూ రా! నా చెంతకు రా! అని పలుమాళ్లు అర్థించాను. అయినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. ఆ శాస్త్రం నా వద్దకు రానేలేదు” అని సమాధానం చెబుతావు. నీ మాటలకు నవ్వి, ఆ శాస్త్రవేత్త

ఇట్లా అంటాడు “రసాయనశాస్త్రం నేర్చుకునే పద్ధతి అదికాదు. నీవు ప్రయోగశాలకు పోయి ఆమ్లములను, ఔషధములను తీసికొని మాటి మాటికి చేతులు శాల్చుకొనుచు ప్రయోగము లెందుకు జరుపలేదు! అట్లు చేయకంవల్ల మాత్రమే నీకు రసాయనశాస్త్రం బోధపడి ఉండేది.”

మరలం గురించి అర్థం చేసుకోవడానికి కూడా నీ వదేవిధంగా శ్రమపడుతున్నావా! ఏ విజ్ఞాన శాస్త్రం అభ్యసించాలన్నా అందుకొక ప్రత్యేక మైన పద్ధతి ఉంది. అట్లాగే మరలం గురించి తెలుసుకోవాలి అంటే—దానిని తెలుసుకొనే విధానం ద్వారానే తెలుసుకోవలసి ఉంది.

భౌతికమయిన శక్తి ప్రకటనకు కేంద్ర స్థానముగానున్న విరోపా ఖండమే గనుక తన ప్రస్తుత స్థితిని మార్చుకొని, తన మనుగడకు, ఆధ్యాత్మికతను ఆధారముగా చేసికొనక పోయి నచో—యూబది సంవత్సరాలలోపలనే అది మట్టిగొట్టుకొని పోగలదు. ఉపనిషత్సతము మాత్రమే విరోపాఖండము నాశనము కాకుండా కాపాడజాలును.

[మొదటి ప్రపంచయుద్ధం జరగడానికి 17 సంవత్సరాలకు ముందే, క్రీ. శ. 1897లో వివేకానందస్వామి గావించిన హేచ్ఛరిక ఇది!]

వేదములుగాని, బైబిలుగాని, ఖురాన్ గాని వదియును లేని తావునకు మానవజాతిని నడిపించాలి అని మనం చాంఛిస్తున్నాం. అయితే వేదాలను, బైబిలును, ఖురాన్ ను ఈ మూడింటిని సమన్వయించి ఈ కార్యము సాధించాలి. మతాలు అనేవి అన్నీ ఏకత్వరూపమయిన మతమునకు వేర్వేరు ప్రకటనావిధానములే అని మానవజాతికి తెలియజెప్పవలసివుంది. ఈ వాస్తవం గనుక తెలిసినచి నచో ఎవనికే మార్గం ఎక్కువ అనుకూలమో దాని నతడు ఎన్నుకొనవచ్చును.

నీతిమంతుడవయి వుండు. ధైర్యశాలివై వుండు. నిండు గుండెతో పరిపూర్ణ నీతిమంతుడవయి, అన్నిటికీ తెగించిన సాహసముతో ధైర్యవంతుడవయి వుండు. మత సిద్ధాంతాలతో నీ బుర్ర పాడుచేసుకోవద్దు. విరివిపందలు మూత్రమే పాపం చేస్తారు. ధైర్యశాలురు పాపకార్యము

చేయనే చేయరు—ఈహాలలో నయిననుసరే
వారు పాపమును తలంపరు.

నైతికత్వమునకు ఈయదగిన ఒకే ఒక
నిర్వచనం ఇది:

ఏదయితే స్వార్థపూరితమో అది అవినీతి,
ఏదయితే స్వార్థరహితమో అది నీతి.

ఒకడు సుందరమయిన భాషలో అంద
మయిన భావములను వెలువరింపవచ్చునుగాక;
అయిన నేమి, అవి ప్రజలను ప్రభావితం చెయ్య
లేవు. మరియొకడు పలుకు భాషగాని, ప్రక
టించు భావములుగాని అంత సుందరముగా
నుండక పోవచ్చును. అయినప్పటికి, అతని
పలుకులు ప్రజలను ముగ్ధులనుకావించి వారి
మనసులో హత్తుకొనిపోవును. అతని ప్రతి కద
లికయు ప్రభావము చూపించు శక్తికలదియే
యగును. ఇదంతా ఓజో శక్తియొక్క ప్రభా
వమే.....పురుషుడుగాని, స్త్రీగాని,
పవిత్రజీవనము గడుపువారు మాత్రమే ఓజో
శక్తిని మేలుకొల్పి మెదడునందు భద్రపరచ
గలరు. ఆకారణముచేతనే బ్రహ్మచర్యము
ఎల్లప్పుడును ఆత్మైక్యమయిన సద్గుణమని

భావింపబడుచున్నది. తానుగనుక బ్రహ్మచర్య ప్రవేశింపనుండి స్థానిత్యము చెందినచో, తన పాఠశాలాధికార సమించిపోవునని, తాను మానసిక సత్తువను, నైతిక దాగుభ్యమును కోల్పోవుదునని మానవుడు భావించును. అందుచేతనే ఆధ్యాత్మిక మహాపురుషులను ప్రభావింపజేసిన మత సంప్రదాయాలన్నీ అస్థులైత బ్రహ్మచర్యము సంతగా నొక్కి చెప్పుచుండుటను నీవు గమనిస్తావు.

నైతికశాస్త్ర మెల్లప్పుడును "ననుకాదు, నీవు" అని చాటి చెప్పుచుండును. "స్వార్థము కాదు, స్వార్థరాహిత్యమే" అనునది దాని అదర్శ సూత్రము. ఆ ఆనంతశక్తిని, ఆ అపరిమితానందమును నగుడు తన విషయేంద్రియముల మూలమున పొందుటకు ప్రయత్నించునపుడు, అతడు నిరర్థకమయిన వ్యక్తిత్వమును అంటిపెట్టుకొనియుండును. దానిని విడనాడవలసియున్నదని నైతికశాస్త్రములు బోధించును. నీవు చిట్టచివర నిలచి ఇతరులు నీ ముందు నిలచు అవకాశమును కలుగ జేయవలెను. ఇంద్రియము లేమో "నను" ముందని ఘోషించుచుండును.

నైతికశాస్త్రమో “నేను” చిట్టచివర నుంచ వలెనని ఉద్బోధించును. భౌతిక ప్రపంచ స్థాయికి చెందిన “వ్యప్తి” నిర్మాణము మీద కాక, “వ్యప్తి” వినాశనము మీదనే—పరిత్యాగమును పునాది మీదనే నైతికశాస్త్రము నిలిచియున్నది. ఆ అనంతశక్తి లేక ఆ అపరిమితానందము భౌతిక ప్రపంచ స్థాయిలో ఎన్నడును అభివ్యక్తముకాదు. అట్లగుట అసాధ్యము. అనూహ్యము.

ప్రయోజన వాదముయొక్క—ప్రమాణములు (Utilitarian Standards) మానవుల మధ్యగల నైతిక సంబంధమాలము వివరించలేవు. ఏలననగా, ప్రయోజనమును ఆధారముగా చేసి కొని విచారించుటవలన ఏ నైతికసూత్రాలనూ మనం ఉత్పాదించలేము.

అనంతత్వమును చేరు సాధనమును, ఇంద్రియాతీతమయిన అనుభవమునకై చేయు యత్నమును విడనాడవలసినదిగ ప్రయోజనవాది (Utilitarian) మనలను కోరును. అతని దృష్టిలో ఇట్టి ప్రయత్నమంతా అసాధ్యము: అగంభవము, విపరీతము. ఒకవంక ఇట్లు

జోధించుచు, వేరొకవంక అలెడు నీతి నియమానుసారముగ సంఘ శ్రేయమునకై పాటు పడమని మనలను ప్రేరేపించును. మంచి పనులను మనం ఎందుకు చెయ్యాలి? మంచిని చేయడం అనేది గాని విషయం (Secondary) మనకు ఒక ఆదర్శం అంటూ ఉండాలి. నైతికతయే పరమార్థముకాదు. పరమార్థమును తేచ్చుటకది సాధనము మాత్రమే. గమ్యమే గనుక లేనిపక్షమున మనం నీతిమంతులముగా ఎందుకుండాలి? నేను ఇతరులకు మంచిచే ఎందుకు చేయాలి? ఇతరులకు హాని నెందుకు కలుగచేయకూడదు? సౌఖ్యమే గనుక మానవ జాతికి పరమగమ్యమైనచో, నేను నా సుఖం వరకు మాత్రం చూచుకొని, ఇతరులకు అసౌఖ్యం ఎందుకు కలిగించకూడదు? అట్లు చేయకుండా నన్ను అటంకపరచువరేమున్నది? మరియు, ప్రయోజనవాదముయొక్క అధారము మిక్కిలి గంతుచిత్తమైనది.

ఈ ప్రయోజనవాద సిద్ధాంతాలు (Utilitarian Theories) ప్రస్తుతం ఉన్న సాంఘిక పరి

స్థితులలో మాత్రమే ఉపయోగ పడవచ్చును. అది చాలీ, అంతకుమించి చాలీకి విలువలేదు. కాని మతంనుండి, ఆధ్యాత్మికతనుండి గ్రహింపబడిన నైతికతగాని, నీతిశాస్త్రముగాని మానవుని ఆనంతస్వరూపమును తనలో ఇముడ్చుకొనునంత విస్తృతపరిధి (Scope) కల్గియుండును. అది "వ్యక్తి"ని గ్రహించును. చివరపటికి ఆనంతత్వముతో దానికి సంబంధ మున్నది. అది సంఘమును కూడ తన పరిధిలోనికి గ్రహించును. ఏలననగా, ఈ వ్యక్తులు కొందరు కూడుటవలన ఏర్పడినదే గదా సంఘమగుచున్నది.

---

8. భారతదేశము - మన కన్నతల్లి

భారతదేశము అంతరించునా! అదియే జరిగినాడు ప్రపంచములోని ఆ ధ్యాత్వికత అంతయూ అంతర్ధానమగును; నైతిక పరిపూర్ణత్వమే అంతరించును. మతముపట్లగల అనురాగమాధుర్యమే నశించిపోవును. ఆదర్శకర్తవ్యమంతయు అదృశ్యమగును. ఆ స్థానమున పురుషదేవతగా కామము, స్త్రీ దేవతగా భోగలాసత అను జంట కలసి ఏలుబడి సాగించును. వానికి ధనము పౌరోహిత్యము సేరవును. పంచన, చార్జన్యము, స్పర్థపూజా కలాపములగును. మానవాత్మయే ఆహుతియగును. అంతటి పని ఎన్నటికి జరుగదు.....భారతదేశము నశించునా! సమస్త ఉదాత్తతలు, ఆధ్యాత్మికతలు కన్నతల్లి ఈ దేశము. ఇది ఋషివర్ష్యాలు నదయాదీన నేల. నేటికిని ఈ గడ్డమీద దివ్యపురుషులు మనుగడ సాగించు

చున్నాడు. అట్టి ఈ దేశము నశించునా! ఎథీనియో ఋషివద్ద నుండి దీపము తెచ్చుకొని నీ వెంటవచ్చెదను. ఈ విళాల ప్రపంచము లోని పల్లెలలో, పట్టణములలో, మైదానములలో అడవులలో ఎక్కడయిననూ సరే, అన్వేషించుటకై నీ వెంట వచ్చుటకు నేను సిద్ధముగా ఉన్నాను. సోదరా! భారతదేశమునగల మహాత్ముల వంటి దివ్యపురుషులను మరెక్కడయిననూ నీవు చూపింపగల్గినచో నాకు చూపుము.

[ఎథీనియో అమనది గ్రీకు దేశమున గల ఒక నగరము. ప్రాచీనకాలమున దార్శనికులు, తత్వవేత్తలు, మేధావులు నివసించిన ప్రదేశము.]

ఈ లోకము మన మార్మ దేశమున కెంతో ఋణపడియున్నది. ప్రణయొక్క- దేశచరిత్రమును తీసికొని పరిశీలించినచో - లోకము ఈ శుమామయుడును, సాధుమూర్తియు నయిన హిందువునకు ఋణపడియున్నంతగా మరి ఏ జాతికిని ఋణపడలేదని వెల్లడి అవుతుంది.....గ్రీకు దేశము అనునదియే ఈ

భూమిపై లేనికాలమున, ఊహించుటకై నమా
 రోము నగరము ఊహింపబడని రోజులలో, నేటి
 యూరోపుజాతుల పూర్వీకులు అడవులలో
 తిరుగాడుచు ఒడలెల్ల పచ్చబొట్లు పొడిపించు
 కొనుచుండిన ప్రాచీన కాలముననే, ఈ భారత
 దేశము వైరన్యవంశమై ధర్మప్రచారములు
 వెలువరించుచు వెలుగొందినది. అంతకంటెను
 ఇంకను పూర్వకాలమునుండి—అనగా చరిత్ర
 కందని కాలమునుండి దుష్టయ ప్రాచీనాంధ
 కారములోనికి సంప్రదాయము సహితము
 తొంగిచూచుటకు సాహసింపజాలని కాలము
 నుండి—అంతటి పురాతన కాలమునుండి, నేటి
 వరకును, ఈ దేశమునుండి దివ్యభావ పరం
 పరలు ప్రచారమై బయల్పడినవి. ఈ భావ
 ప్రచార సందర్భమున ప్రతి పలుకునకును
 ముందు జాంతి సందేశము, పెనుక శుభాశీ
 స్సును సహచరులుగా ప్రవర్తిల్లినవి.

అర్చనానికి చెందిన దేశము లన్నింటిలోను
 భారతదేశం ఈ నాడు అట్టడుగున బడియుండు
 టకు కారణమేమో చెప్పగలవా? బుద్ధి వైధ
 వములోగాని, నిపుణతలోగాని ఈ దేశము తీసి

పోయినదాని ఈ దేశపు కళావైభవమును కన్నులారగాంచి, గణితశాస్త్ర పాండిత్యమును గమనించి, రత్నశాస్త్రమును పరికించి పిమ్మట ఏ రంగములోనైనా నూతనము ఈ దేశము తక్కువ యని చెప్పగలవాని లేడు. యుగయుగాలుగా గురియైన విశ్రాంతినుంచి బయటపడి, దీర్ఘనిద్ర నుండి మేల్కొంచి భారతదేశము సాటిదేశములలో సముచిత స్థానము వలంకరింప వలసి యున్నది..... భారతదేశము జాతీయాదర్శములు: త్యాగము, సేవ, ఈ మార్గములలో దేశమును బలపరచుము, మిగిలినదంతయు దానికదే చక్కబడగలదు.

అమరుల సంతతి అయిన ఓ నా దేశీయులారా! ఈ మన భారత జాతీయ నాక యుగయుగాలుగా మన నాగరకరమ మోసికొని పోవుచు తన యందలి ఆమెయ సాంస్కృతిక సంపదచే ప్రపంచమునెల్ల సంపన్నముచేయుచు వచ్చుచున్నది. పెక్కు కళాబ్రములనుండి ఈ నాక లక్షలాదిమందిని తనలో ఎక్కించుకొని మోసికొనిపోవుచు జీవన సముద్రమున చలించుచుపోయి సమస్త దుఃఖమునకు దూరముగా

ఆపరితరమును కేర్చి ఒడ్డెక్కించెను. మీ అపరాధములచే నేమి, ఇతర కారణములచే నేమి—కారణ మేదైననూ అది అప్రస్తుతము—ఆ నాకకు రంధ్రముపడి, దెబ్బతినడం జరిగింది. ఆ నాకలో ఉన్న మీరు ఇప్పుడేమి చేయుదురు? మీ రెక్కియున్న ఈ నాకను శపించుచు, మీలో మీరు పోట్లాడుకొనుచు కూర్చొందురా? మీ రందరూ ఏకమై చాని రంధ్రములు పూడ్చి బాగుచేయరా? మన సర్వస్వము ధారవోసి మన జాతీయ నాకను బాగుచేయుటకై అందరమూ కలసి హృదయ పూర్వకముగా పనిచేసెదము గాక ఈ ప్రయత్నమున ఒకవేళ మనము విఫలులమైతిమా—కానిండు—అప్పుడుకూడ పరస్పర శాపాలాపములతో గాక, శుభాశీస్సులతో మన మందరము ఒక్కటిగా కలసి మునిగి మరణించెదము గాక.

ఈ రాక్షసియొక్క ప్రాణము ఎచట చాచి యుంచబడెనో మీ కిప్పుడు స్పష్టముగా అర్థమై యుండును. ఈ జాతి ఆయుధపట్టు మలేమునందు నిశ్చిత్తము గావింపబడి యున్నది. చాని

నింతవర కెవ్వరును నాశన మొనర్పలేక పోయిరి. ఎన్నో కష్టములకు, కడగండ్లకు తట్టుకొని ఈ హైందవ జాతి ఇంకను నిలచియు యుండుటకు కారణమిదే. "జాతియొక్క జీవ రహస్యమును మతమునందే నిక్షేపమొనర్చి నందువలన లాభ మేమి? అస్యజాతులవలె సామాజిక, రాజకీయ స్వేచ్ఛలలో ఏల ఉంచరాదు?" అనుచు భారతీయ పండితుడొకడు ప్రశ్నించుచున్నాడు. అట్లు మాటలాడుట చాల తేలిక.....వాస్తవ పరిస్థితి యిది. తన జన్మ స్థానమునుండి బయలుదేరిన నది వేలకొలది మైళ్ళదూరము ప్రవహించి వచ్చినది. ఇప్పుడది తన జన్మస్థానమునకు మరలి వెనుకకు పోగలదా? అది సాధ్యమా? అట్లు మరిలిపోవుటకు గనుక నది ప్రయత్నించినచో అది బహుముఖములుగా చెదరిపోయి ఎండిపోవును. త్వరితముగనో లేక ఆలస్యముగనో ఎప్పుడో ఒకప్పుడు నదీప్రవాహము చివరకు సముద్రమును చేరక తప్పదు. బహిరంగ మనోజ్ఞ సుందర మైదానములగుండానో, మురికి నేలల మీదుగ కొట్టుమిట్టాడు కొనుచునో ఎట్లు ప్రవహించి

నప్పటికి నదికి చివరకు సాగరమే గతి. ఈ పది వేల యేండ్లకు పైగా కొనసాగుచు వచ్చుచున్న మన జాతీయ జీవన విధానము లేప్పు దారి అయినప్పటికి మనకు వేరు గత్యంతరము లేదు. మన జాతికి, మతమునకు మారుగా విమాత్సనీలమును మరియొక దానిని దూషించించుటకు తలపెట్టినచో అట్టి ప్రయత్నమునకు అనివార్యఫలము మనజాతి వినాశనమే.....

నిపురుగప్పిన నిప్పు మాదిరిగా, పైకి నిర్జీవముగా కన్పించుచున్నప్పటికి మన జాతీయజీవన వహ్ని ఇంకను రగులుచునే యున్నది.

మతమే—ఈ జాతి జీవనము

మతమే—ఈ జాతి భాష

మతమే—ఈ జాతి భావము.

మీ రాజకీయము, సమాజము, పౌరపాలన, పేగు నివారణా కార్యక్రమము, తామ నివారణ - ఇవి అన్నియు, ఇంతకాలముగా ఎట్లు నిర్వహింపబడుచు వచ్చినవో అదేవిధముగా - మతముద్వారా మాత్రమే నిర్వహింపబడవలెను. అట్లుకాక, మతమును కాదని ప్రయత్నించినచో, మిత్రమా! ఉద్రేక పూరిత

మయిన మీ వడ్డులు, పెడబొబ్బలు అన్నియూ ఎందుకూ పనికిరాకుండా పోవును.

కార్యసాధనకు అనుసరింపబడు మార్గము ప్రతిదేశమునందు ఒకటే. ప్రేళ్ళపై లెక్కంప దగినంత ఏ కొలదిమంది శక్తిమంతులో కాసింది నట్లు అమలుజరుగుట అరువదే ఆ విధానము. మిగిలిన జనసామాన్యము గొర్రెలమంద మాదిరిగా ఆ నాయకులను అనుసరించి పోవుదురు. మీ (అమెరికనుల నుద్దేశించి) పాగ్ మెంటు, సెనేటు, వోటు, సంఖ్యాధిక్యత బ్యాలెట్ - వీనితో కూడిన మీ రాజకీయవిధానమును నేను గమనించితిని. మిత్రమా! ఎక్కడ చూచినా అదే పద్ధతి.....ఇప్పుడు ప్రశ్న యిది. హిందూదేశమున ఈ ప్రకారము ఆధికారము వహించి నడిపించునది యెవరు! ఆధ్యాత్మిక మహాపురుషులే మా దేశమున మార్గనిర్దేశకులు. మా సమాజమునకు చారిచూపి నడిపించునది ఆ మహానుభావులే. సామాజిక న్యాయములను ఆచారములను అవసరం అయినప్పుడు సంస్కరించునది ఆ మహానీయులే.

వారు చెప్పినదెల్ల మేము మారు పలకకుండా
విని, వారి ఆదేశము శిరసావహిస్తాము.

మున్ముందుగా ఈ విషయం అర్థం చేసుకో
దానికి ప్రయత్నించండి.

మనిషి శాసనములను రూపొందించునా?
లేక శాసనములే మనిషిని రూపొందించునా?

మనిషి ధనమును అర్జించునా? లేక ధనము
మనిషిని రేయారుచేయునా?

మనిషి పేరు ప్రఖ్యాతులు గడించునా? లేక
పేరు ప్రఖ్యాతులు మనిషిని రూపొందించునా?

కనుక, మిత్రమా! మున్ముందుగా నీవు నిజ
మయిన “మనిషివి”గా అగుము. శాసనములు,
ధనము, పేరుప్రతిష్ఠలు, ఇంకను మిగిలిన
వన్నియు రేమంతట తామే నీ పెంటబడి
వచ్చును, హేయమయిన అసూయను వదిలి
పెట్టు. కాట్లకుక్కలవలె పరస్పరము కలహించు
స్వభావము విడనాడుము. సదుద్దేశములను,
సన్మార్గమును, ధర్మబద్ధమయిన ధైర్యమును
దాల్చుము. భీరుడవై నిలు. మానవునిగా నీవు
జవవమెత్తిన గుర్తుగా చెరగని ముద్రలను నీ
పెనుక వదిలిపొమ్ము.....

సత్యమును, ప్రేమను, నిజాయితీని నిరోధించుట యెవరికిని సాధ్యముకాదు. మీలో నిజాయితీ యున్నదా? ప్రాణముమీదికి వచ్చినను వెనుదీయని నిస్వార్థపరులై యున్నారా? మీరు ప్రేమింపగలరా? అయినచో భయపడవలదు. మరణముకై నను మీరు వెరగంద పనిలేదు. నా బిడ్డలారా పదండి ముందుకు. ప్రపంచమంతటికి వెలుగు అవసరమై యున్నది. లోకము వెలుగుకోసమై ఎదురుచూచుచున్నది. ఆ ప్రకాశము ఒక్క భారతదేశమువద్దే మాత్రమే గలదు. గారడీ వేష విన్యాసములలోను, దాంభికడంభములలోను ఆ ప్రకాశము కాపరాదు. మరి—నిజమైన మతముయొక్క భావనై భవమును బోధించుటలో - మహాత్మాగారి ఆధ్యాత్మిక సత్యమును విశదీకరించుటలో ఆ ప్రకాశము ఇమిడి యున్నది. ఆ లేజమును కలిగియున్న కారణముననే అనేక దురవస్థల పాలైన ఈ జాతిని భగవానుడు నేటివరకు పదిలపరచియున్నాడు. నేడు రగిన సమయ మాసన్నమైనది. మహాదాత కార్యములను నిర్వహించుటకై మీరు జన్మించితిరని ఓ నా

బిడ్డలారా విశ్వసించండి. కుక్క-పిల్లల మొదలు గుళ్ళకు మీరు భయపడకుండురుగాక! అంతే కాదు-పిదుగుపాటుకై నను మీరు వెరపు చెందకుండుదరుగాక. లేండు కార్యతత్పరులుకండు.

భారతదేశము సముద్ధరింపబడుట తథ్యము. అయితే ఈ సముద్ధరణము కండబలముతోకాక, ఆత్మశక్తితో సాధింపబడును. చేతిలో విధ్వంసక పతాకమును ధరించికాక, శాంతియుత ప్రేమ పతాకమును చేబూని ఈ సముద్ధరణము జరుగును.

సజీవముగా నేను ఒక దివ్య దృశ్యమును దర్శించుచున్నాను. అత్యంత ప్రాచీనమయిన మన దేశమాత మరల మేల్కొంచివది. ఆ దివ్యజనని పునరుజ్జీవనము చెంది, నవ్యచైతన్యము పుంజుకొని, మరింతగా ఇనుమడించిన ప్రతిష్ఠతో తన సింహాసనమున ఆసీనమై యున్నది. శాంతిపూర్వకముగా శుభాశీస్సులతో ఈ దివ్యమాతను గురించి జగత్తంతటికీ చాటి చెప్పుడు.

కర్మకుల గుడిపెల నుండి, నాగలి చేతబూని నవ్యభారతము లేచి వచ్చునుగాక.

చేపలు పట్టడి, చెప్పలు కుట్టడి, వీధులు చిమ్మిడి సామాన్యజనుల గుడిసెలనుండి వవీన భారతము లేచివచ్చును గాక.

చిల్లరవస్తు దుకాణమునుండి, సంఠలనుండి, బజార్లనుండి, కర్మాగారమునుండి నవ్యభారతము బయల్పెడలునుగాక.

తోటలనుండి, అడవులనుండి, కొండలనుండి, గుట్టలనుండి నవీన భారతము లేచి వచ్చునుగాక.

మన భారతీయులము ఒక కాశ్వీర వ్యవస్థను నిర్మించుకొని సంస్కారాపముగా పనిచేయలేము. ఇది మనలోని పెద్ద లోపము. ఆధికారమును మనము ఇతరులతో పంచుకొనుటకిచ్చి గింపకుండుట, మన తరువారెన్ని బతుకునో అని దూరము ఆలోచింపకపోవుట ఇందుకు కారణము.

జనరల్ స్ట్రాంగు అను పేరుగల నా ఆంగ్లేయ మిత్రుడు ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ సమయమున భారతదేశమున పనిచేసి యుండెను. ఆ యుద్ధమును గురించి ఆయన అనేక కథలు గాథలు చెప్పుచుండెడివాడు.

ప్రసంగ సందర్భమున ఒకనాడు నేనాయన నిట్లు ప్రశ్నించితిని. "చాలినన్ని యుపాకులు, వలసినంత మందుగుండు సామగ్రి, ఆహార పదార్థాలు సమృద్ధిగా కలిగియుండి, సుశిక్షితులు అనుభవజ్ఞులు అయిన సిపాయీలు పరాజయమొందడం ఎట్లు సంభవించినది?" దాని కాయన ఇచ్చిన జవాబిది. "ఆ సిపాయీలకు నాయకత్వం వహించినవాళ్ళు సేనకు ముందు నడచుటకు మారుగా, తాము వెనుక వెచ్చటో సురక్షిత ప్రాంతమున నిలచి "వీరకుమారులారా! ధైర్యముగా పోరునలపండి" అంటూ ఆరవెడివారు. సేనాని అన్నవాడు పైస్వమునకు ముందునిలచి ప్రాణములను తేగించి పోరాడినగాని మిగిలిన పైనికులు హృరయపూర్వకముగా ధైర్యముతో పోరాడజాలరు. నాయకుడు మున్నందుగా తన ప్రాణములను అహుతిగావించవలెను. ఒక ప్రయోజనమునకయి నీ ప్రాణము లొడ్డుటకు సిద్ధమయిన నాడే నీవు నాయకుడవు కాగలవు. అవసరమయిన త్యాగమునకు సిద్ధపడకుండానే మనం అందరం నాయకులము కావాలని ఆశిస్తాం. చివరకు ఫలితం

ఏమీ ఉండదు. మన మాట నెవ్వడూ లక్ష్య పెట్టదు.

మున్నుండుగా విధేయతను అలవరచుకో, ఈ పాశ్చాత్యదేశాలలో ప్రబలమైన స్వాతంత్ర్యతా భావముతోబాటుగా, అంతబలీయముగానూ, విధేయతా భావము కానవచ్చును. మనం చూస్తే ఎవరికి వాళ్ళమే అధికలమని అహంకరిస్తాము. ఈ అహంభావము వలన ఏ కార్యమూ సానుకూలముగ నిర్వహింపబడదు. వ్యక్తిపురోభివృద్ధికి కాని, దేశ పునరుజ్జీవనమునకు కాని దాడితీయు ముఖ్యఅభిలక్షణములు - ఉత్సాహపూరితమయిన క్రియాశీలత, అంతులేని ధైర్యము, అద్భుతమయిన శక్త్యుత్సాహములు వీటన్నిటిని మించి పరిపూర్ణ విధేయత. ఈ అభిలక్షణములు మనలో పూర్తిగా లోపించినవి.

అసూయ అనునది బానిస జాతికి సహజ లక్షణము. ఈ అసూయయే మన జాతీయ శీలమునకు దాపురించిన వినాశకారి. సర్వశక్తి మంతుడైన పరమేశ్వరుడును సహితము, మన

లోని ఈ అసూయ భారణముననే, మన కేమియు చేయకాలకున్నాడు.

కర్తవ్యమును పూర్తిగా నెరవేర్చి, ఈ లోకమును వదలిపెట్టినవానిగా నన్ను భావించండి. కార్యభారమంతా పూర్తిగా మీ భజనకృందముల మీదే ఉంచని తలంచండి. మీరే, మన మాతృదేశ యువ జనమే ఈ కార్యనిర్వహణకు నిర్దేశింపబడినారని భావించండి. కార్యతత్పరులు కండు.

వ్యక్తిగాని, దేశముగాని ఇతరులతో కలియకుండా దూరముగా ఏకాకిగా మనుగడ సాగించుట వీలుపడదని నా దృఢవిశ్వాసము...

ఇచ్చి పుచ్చుకొనుట మనుగడకు మూలమయిన సూత్రము. భారతదేశము మరల తాను పునరుద్ధరణ మొందదలంచినచో తన సంపదలను వెలికి తెచ్చి ప్రపంచములోని అన్ని దేశములకు పంపిణీచాలెను. బదులుగా, ఇతర దేశములు తనకివ్వగల్గిన సంపదలను స్వీకరించుటకు సిద్ధమై యుండవలెను.

వికాసమే జీవనము - సంకోచమే మరణము

ప్రేమయే జీవనము-ద్వేషమే-మరణము

వినాడయితే మనము అన్యజాతులను ద్వేషించుట కారంభించామో అనాటినుండి మన వినాశము మొదలయినది. జీవన లక్షణం అయిన వికాసమునకు మనం గనుక మరల కున్నచో మన వినాశము అనివార్యము.

దేశములోని జనసామాన్యమును నిరాచరణ చేయుటయే మన చాలి చేసిన ఘోర పాపముగా నేను భావించుచున్నాను. మన దేశ పరిణామమునకు కారణములలో ఈ ఉపేక్ష ఒకటి. ఈ దేశములోని జనసామాన్యానికి మంచి విద్య నేర్పి, కడుపునిండా తిండిపెట్టి, చక్కని సంరక్షణ లభింపజేయువరకు రాజకీయ ములవలన ప్రయోజనమేమియు నుండదు. మన విద్యకోసమై ధనమొసంగునది ఈ పేద ప్రజలే. మన దేవాలయాలు కట్టునది వీరే. ప్రతిఫలముగా వారికి దక్కినదేమి?...తాడన వీక్షనములే. ఆచరణమున వారు శేఫలము మన బానిసలు. మార్కెదేశమును పునరుజ్జీవింప

జేయవలెనన్నచో ఈ జనసామాన్యమునకై మనము తప్పక పాటుపడి తీరాలి.

అందువలన తమ ప్రాచీన వైభవమును గురించి హిందువులు ఎంత ఎక్కువగా తెలిసికొనిన, అంత ఉజ్జ్వలముగా వారి భవిష్యత్తు ఉండగలదు. ఇంటింటికి పోయి భారత దేశ గత వైభవమును ప్రతివానికి తెలియజెప్పివేయవలెను. మహాపాపకారము చేసినవారగుచున్నారు. మన దేశము పతనమొందుటకు కారణము మన పూర్వీకు లేర్పాటుచేసిన శాసనాలు, అచార సంప్రదాయములు చెడ్డనగుట మాత్రం కాదు. అది కారణం కానేకాదు. మరి - వారు నిర్మించిన శాసనములు సంప్రదాయములు నిర్దేశింపబడిన సహజ పరిణామక్రమాన్ని అనుసరించి పరిసమాప్త స్థితిని చేరువరకు కొనసాగక మధ్యలో అడ్డగింపబడుటే ఈ పతనానికి కారణము.

ఈ దేశమున చేయవలసిన పనులెన్నియో గలవు. కాని సాధన సంపత్తి మాత్రము లోపించియున్నది. గొప్ప గొప్ప ఆలోచనలు గావించుటకు మనకు ధీశక్తి గలదు. కాని,

కార్యరూపమున అమలు జరుపుటకు చేతులు లేవు. మహాబాహుత్తమయిన వేదాంత తత్త్వమున్నదిగాని దానిని అనుష్ఠానమునకు గొనివచ్చు శక్తి మనకు లేదు. మన గ్రంథములలో సర్వజన సమానత్వము ప్రవచింపబడియున్నది కాని, ఆచరణములో మనము పాటించు విధేదాలకంటే లేదు. మహాన్నతము పరమోదాత్తము అయిన నిస్వార్థ సంగరహిత కర్తవ్య నిష్ఠ ప్రబోధింపబడినది మన హిందూదేశముననే. కాని, వ్యవహార జీవనమున మనము అత్యంత క్రూరులము, హృదయశూన్యులము అయి ప్రవర్తించుచున్నాము. మాంసవసాది వికారస్వరూపమయిన మన దేహమును మించి విశాలముగా ఆలోచింపలేకున్నాము.....

లక్ష్మీకటాక్షమునకు దూరమైపోయి, దురదృష్టవీడితులయి, వివేచనాజ్ఞానము పూర్తిగా నశించిపోయి, అధఃపతితులయి, ఆకలిచేమల మల మాడుచు, పరస్పరము కలహించుకొనుచు, అసూయాపరులయి అలమటించుచున్న ఈ దేశప్రజలను ఎవ్వరయినా హృదయ పూర్వకముగా ప్రేమింపగల్గిన నాడు—మన

భారతదేశము మరల జాగృతము కాగలదని నేనూ విశ్వసించుచున్నాను. జీవితభాగములను అనుభవించవలెనను కోరికలనన్నింటిని విడనాడి, విశాల హృదయులయిన శ్రీ పురుషులు వందలకొలదిగా ముందుకు వచ్చి, పేదరికము, అజ్ఞానము, అను సుడిలోబడి నానాటికి క్రుంగి క్రుశించి అణగారిపోవుచున్న లక్షలాది స్వదేశీయుల నిమిత్తము, వారి సంక్షేమము నిమిత్తము అపరిమితమయిన ఆకాంక్షతో 'తమ సర్వశక్తిని భారవోసి కట్టించి పనిచేసినచో మాత్రమే మనబాటి జాగృతము కాగలదు.

బీదసాదల దుస్థితియే భారతదేశములోని అన్ని అనర్థములకు మూల కారణము. పాశ్చాత్యదేశాలలో ఉండే పేదలు పితాచములే. వాళ్ళతో పోలిస్తే మన దేశంలో ఉండే పేదలు నిజముగా దేవతలతో సమానులే అందువలన మన పేదలనుద్ధరించుట చాలా సులభసాధ్యము. మన దళిత ప్రజకు మనం చేయవలసిన సేవ అంతా - వారికి విద్య నేర్పుటయే, వారు కోల్పోయిన వ్యక్తిత్వమును వారిలో పెంపుజేయుటయే.

సంస్కరణ సమాజములతో, సంఘ సంస్కర్తలతో, గత ముచ్చాతిక కతాబ్జకాలముగా భారత దేశమున తీవ్రసంచలనము చెలరేగుచున్నది. అయిన నేమి! పాపము ఆ ప్రయత్నములో వారిలో ప్రతి ఒక్కరును విఫలమైనారు. అసలు రహస్యము వారికి బోధపడలేదు. గ్రహించవలసిన మహద్విషయమును వారు గ్రహించనేలేదు. తొందరపాటుతో వారు సమాజములోని దోషములన్నిటికీ మతమే కారణమని ప్రకటించినారు. వెనుకటికి ఒక కథలో మిత్రుని నుదుట వ్రాలిన దోమను చంపుటకు ప్రయత్నించిన వాడొకడు దోమతోపాటు మిత్రునికూడ చంపునంతటి దెబ్బ కొట్టినాడట. అదేవిధముగా సమాజములోని దోషములను తొలగింప సమకట్టిన ఈ సంస్కర్తలు సమాజ వినాశమునే కల్గించుచున్నారు. ఈ సందర్భముగా ఈ సంస్కర్తలు అదృష్టవశమున చలనములేని కొండలను ఢీకొనిరి అంతట వారే ఆయా ప్రతిఘటములకు తుత్తునియై పోయిరి. అపసవ్యమార్గముననైన సమాజ సంస్కరణార్థము ప్రయత్నములుచేసి విఫలు

రైన ఆ ఉదారచరితులు, స్వాధ్యక్షహీనులు
ఆ మహానీయులు జ్ఞాఘనీయులే. సంస్కరణాభి
లాషతో వారు సమాజమున కిచ్చిన ఆ ఘోర
ములు, ఒడలు తెలియని నిద్రమత్తున మునిగిన
సమాజమును తట్టిలేపుటకు అవసరమే. అయితే
ఆ సంస్కర్తల ప్రయత్నములు నిర్మాణాత్మక
ముగా కాక కేవల విధ్వంసాత్మకముగా సాగి
నవి. విధ్వంససాత్మకమైన బెల్లను నశ్వరమే.
అందుచేతనే వారి ప్రయత్నములన్నీ విధిగా
విఫలమైనవి. మనము వారి నాశీర్వాదించి వారి
అనుభవమునుంచి గుణపాఠము నేర్చుకొం
దము... ప్రాగ్జితగా గాని, పశ్చిమ దిశగా గాని
ఏ మార్గమున ప్రయత్నించినను, భారతదేశము
యొప్పు మాసిపోయినగాని అది ఐరోపా ఆగుట
సాధ్యపడదు. అట్లు కావలెనన్నచో హైందవ
జాతియే పూర్తిగా నశించిపోయి, క్రొత్తజాతి
ఈ దేశము నాక్రమింపవలెను. అది ఏనాటికిని
జరిగిడి పనికాదు.

కాని నా మాటలను గుర్తుంచుకోండి.
మీరు ఆధ్యాత్మికతను విడిచిపెట్టినచో పాశ్చా
త్యుల భౌతిక నాగరికత పెంట పరుపులెత్తు

టై ఆధ్యాత్మిక పఠతను ప్రక్కకు నెట్టినచో -
 దాని ఫలితముగా మూడు తరములలో, మీ
 జాతి - అంతరించిపోవును. ఏలననగా - ఆధ్యాత్మిక
 కత్తను వదలిననాడు - మీ జాతికి వెన్నెముక
 కయే విరిగిపోయిన దగును, జాతీయతా భవ
 నపు పునాదియే కృంగిపోయిన దగును. ఫలి
 తము - సర్వనాశనమే.

ఓ నా సోదరులారా! మనమందరము కష్ట
 పడి శ్రమించెదముగాక. నిదిరించుటకిది సమ
 యము కాదు. మనముచేయు కృషిపై ననే భావి
 భారత భాగ్యోదయము ఆధారపడియున్నది.
 దేశమూత మనకొరకు సిద్ధముగా ఎదురు
 చూచుచున్నది. ఆమె ఊరక కొంచెము, కునుకు
 తీయుచున్నదంతే. లెందు, మేల్కొనుడు
 మన దేశ జనని పునరుజ్జీవితమై ఇంతకు మును
 పెన్నడు లేనంతగా ఇనుమడించిన శోధతో
 తన శాశ్వత సంహారము నధిష్టించి వెలు
 గొందుచుండుటను దర్శింపుడు.

దూషణ వాక్యముల నుచ్చరింపవలదు,
 మాటలను కట్టిపెట్టండి. ప్రేమపూర్వకముగా
 మీ హృదయకవాటములను తెరచియుంచండి.

ఈ దేశము యొక్క ప్రపంచమంతటి యొక్క విముక్తి కోసమయి మీరు పాటుపడాలి. భారతమంతా తన ఒక్కని భుజస్కంధములపై ననే ఉన్నట్లుగా మీలో ప్రతి ఒక్కడును భావించి ఇందుకోసం పనిచేయాలి. వేదాంతతత్వము యొక్క జ్యోతిని, జీనమును ప్రతి యింటికిని గొనిపోయి ప్రతి జీవియందును దాగియున్న దివ్యత్వమును జాగృత మొనర్చుడు.

మీ సరములను బలిష్ఠముగావించుకొనుడు. ఈనాడు మనకు కావలసినది ఇనుపకండరములు, ఉక్కునరములు. చాలినంత పెద్ద కాలము మనము శోకములు పెట్టియున్నాము. రోదనలికచాలు. లేచి, మీ కాళ్ళపై మీరు నిలబడండి. పురుషులు కండు.

నిదానముగా పనిచేయండి. అన్నిటికన్న మిన్నగా పవిత్రముగా, నిజాయితీగా ప్రవర్తించండి. మీ గమ్యమును గురించి సంపూర్ణ విశ్వాసము గలిగి యుండండి—

ధనములేని మీపైననే అంతా ఆధారపడి యుంది. బీదవారు గనకనే మీరు కష్టించి పనిచేస్తారు. ఏమియు లేనివారు గనుకనే మీరు

నిజాయితీగా ఉంటారు. మీరు నిజాయితీగా ఉంటారు గనుకనే సమస్తములు త్యాగము చేయుటకు మీరు సిద్ధమవుతారు. ఇప్పుడు నేను మీకు చెబుతున్న విషయమిదే.

ఆవేదన చెందండి. పరితాపము కలిగి యుండండి. నా బిడ్డలారా! పేదలకోసమై, అల్లలకోసమై, పతియలకోసమై సానుభూతి పూర్వకమయిన ఆవేదన చెందండి. ఎంతగా పరితాపము చెందాలి అంటే, ఆ ఆవేదనవల్ల జనించిన ఆవేశ తీవ్రతతో మీ హృదయ స్పందనం ఆగిపోవాలి. మీ తల తిరిగిపోయి మత్తిథమించునా అనిపించాలి. అంతటి సానుభూతిపూర్వకమయిన పరితాపమును పెంపొందించుకొని, పిమ్మట భగవంతుని సాదములకడ ఆత్మసమర్పణ గావింపుడు. వెంటనే అధికారము, సహాయము, ఆజేయమయిన శక్తి లభింపగలవు. కష్టపడి పనిచేయండి. గత పది యేండ్లుగా “కష్టించి కృషి చేయండి” అనేదే నా దీక్షావాక్యం. ఇప్పటికీ అదే మాట. “కష్టపడి పనిచేయండి” అనే చెబుతాను. అంతా నిరాశామయంగా ఉన్నపుడు ‘కష్టించి పని

చేయండి' అని చెప్పేవాణ్ణి. ఆకాకిరణములు ప్రసరించ నారంభించుచున్న ఈ సమయంలో కూడా అదే మాటను "కష్టపడి పనిచేయండి" అని మరల చెప్తూచున్నాను. నా లిడ్డలారా! దేనికని భయపడకండి.

ఉత్సాహాన్ని కల్గియుండి, అన్ని వయిపులా వ్యాపించండి. కృషి చేయండి. నాయకత్వము వహించి ముందుపడచే సమయమున సేవకు నిగా మనలండి. నిస్వార్థముగా నుండండి. ఒక మిత్రుని మీద మరియొక మిత్రుడు చెప్పే కొండెపు మాటల కన్నదూ చెవి యొగ్గకండి. అంతులేని ఓర్పుని కనబరచండి. విజయం మీదే—

జాగ్రత్త! అసత్యమయిన ప్రతివిషయం గురించి, ఎంతో జాగ్రత్తగా ఉండండి. సత్యమునే అంటిపెట్టుకొని యుండండి. మనము తప్పుక గలుపొంది తీరతాం, కొంచెం ఆలశ్యం అయితే కావచ్చునేమోకాని, నిశ్చయంగా మనం విజయం సాధించి తీరుతాం. మీలో ప్రతి ఒక్కని భుజస్కంధాలమీదా కార్య భారం మొత్తం పూర్తిగా మోపబడి యున్న

ట్లుగా భావించి పనిచేయండి. రాగల ఏబది శతాబ్దాల భవిష్యత్కాలము మీ వయిపు నిరీక్షిస్తూ ఉంది. భారత దేశపు భావిభాగ్యోదయము మీ మీదనే ఆధారపడియుంది. పని చేయడం సాగించండి.

నా విశ్వాసము యువతరమునందే, నవతరమునందే. నా ఉద్యమ నిర్వహణ కవసరమయిన శార్యకర్తలు వారిలో నుండియే రాగలరు. సింహములు మాదిరిగా వారు మొత్తము సమస్యను సాధింపగలరు. నేను నా ఆశయమును ప్రతిపాదించాను. ఆ ఆశయమును సాధించుటకోసమై నా జీవితాన్ని అర్పించాను. ఒక కేంద్రమునుండి మరియొక కేంద్రమునకు... భారత దేశము మొత్తమంతా అల్లుకొనువరకు వారు విస్తరింపగలరు.

మాతృదేశ సేవావసరమున తమ సర్వస్వమును త్యాగమొనర్చి దేశహితమునకయి స్వీయజీవితముల నాహుతి యొనర్చ సంసిద్ధులయిన యువకులు కొందరిప్పుడవసరమయ్యున్నారు. అట్టివారి జీవితములను తీర్చిదిద్ద

గలిగినచో నిజముగా కొంతవని జరుగుటకు అవకాశమున్నది.

పరుల మేలుకొరకై చేసినపని ఎంతచిన్న దయిననూ అది మనలోగల అంతశ్శక్తిని మేలుకొల్పును. ఇతరులకు కొద్దిపాటి ఉపకారమును ఉహించుట సయితము హృదయమున సింహబలమును నెలకొల్పును. మీ అందరి పయిన నాకు అత్యంత ప్రేమగలదు. కాని, పర హిత కర్మాచరణమునందు మీ రందరు ప్రాణములనర్పించుట నాకిష్టము. మీ రట్లు చేయుట నాకెంతో ఆనందదాయక మగును—

లెందు కార్యోన్ముఖులు కందు, —

ఈ జీవిత మొత్త కాలము కొనసాగును! మీరీ లోకములోనికి వచ్చిన గుర్తుగా ఏదియో కొంత కార్యమును నిర్వహించిపొందు. లేనిచో, మీరును రాలిబండలకు, చెట్ల చేమలకు మధ్య గల భేదమేమి?

సరవరమున ఆపాదమ స్తకము రజోగుణ ప్రసారముగల వీరుడు, సత్యమును తెలిసికొనుటకై మరణించుటకయినను వెనుదీయని ధీరుడు, త్యాగ మేకవచముగ, జ్ఞానమే కర

చాలముగ ధరించిన శూరుడు — అట్టి వీరాగ్ర గణ్యుని భావమే మనకిప్పుడు అత్యావశ్యకము. జీవన సంగ్రామమున ధైర్యముతో పోరు నలుపు వీరుని శౌర్యమే మనమిప్పుడు వాంఛించునది. జీవితమును నందనోద్యానముగా తలంచి ప్రేమసల్లాపములు సాగించు ప్రేమికుని భావముతో మనకెంత మాత్రము పనిలేదు.

అర్థవిశ్వాసము సలవరుచుకోండి. మీరు గతములో ఒకనాడు వైదిక ఋషిపుంగవులుగా విరాజిల్లారు. ఈనాడు మీరు మరియొక రూపమున జన్మించారు. అంతే. మీరందరూ మీలో అనంతమయిన శక్తిని కలిగియున్న సంగతిని నేను విస్మయముగా - పట్టపగటి సూర్య కాంతిని చూచినంత విస్మయముగా చూచుచున్నాను. మీలో ఉన్న ఆ అనంతశక్తిని గట్టి లేపండి. లేండు! లేండు! నడుములు బిగించి, హృదయపూర్వకముగా, అర్థ సమర్థులతో కార్యనిర్వహణకు దిగండి. సంపద, కీర్తి తాత్కాలిక మయినవి. వానితో మీ కేమి పని? నా ఆలోచన మీకు తెలియునా?

ముక్తియో గిక్తియో అదంతా నాకు పట్టదు.
పైవ నేను చెప్పిన భావములను మీ అందరి
లోను ఉద్దీపింపజేయుటే నా కర్తవ్యము.
ఒక్క మనిషినయినా సరే, పైవిధముగా తీర్చి
దిద్దుటకై వందల వేల జన్మ తెత్తుటకయిననూ
నేను సిద్ధము.

కుమారా! మరణము అనివార్యమయినపుడు,
ఎండిన చెట్టు మ్రోడులవలెనో, రాలిబండల
వలెనో నశించిపోవుటకన్న పీరోచితముగా
మరణించుట కోరదగినదిగదా. తాత్కాలిక
మయిన ఇహలోకమున మరియొకటి రెండు
రోజులు అధికముగా బ్రతికియున్నందున ప్రయో
జనమేమి! ఏదయిననూ పనిముట్టు ఊరక
యుండి త్రుప్తపట్టి చెడిపోవుటకంటే, ఉపయో
గింపబడుచు అరగిపోయి నశించుటే మేలు.
అదేవిధముగా ఏమియు చేయక ఊరక జీవిం
చుటకన్న, పడులమేలుకయి చేతనయినంత
ఏ కొద్దిసాటి సాయమయినను చేయుచు మర
ణించుటే కోరదగినది.

శరీరములో చేవలేక, హృదయమున
నుత్సాహము కూన్యమై, మెదడులో స్వతంత్ర

ఆలోచన మృగ్యమై - ఏరు - ఈ నిర్జీవమాంస
పిండములు ఏమి చేయగలరు! అట్టి వీరిని
ఉత్తేజపరచి, వారిలో జీవచైతన్యమును
తోటికింపజేయవలెనని నా సంకల్పము, ఈ
పనిపై నేను నా జీవితము సంకీర్త మొనర్చినాను.
వైదిక మంత్రములలో గల అమోఘ శక్తి
ద్వారా నేను వారిని మేలుకొలిపెదను. "లెండు,
మేల్కొనుడు—ఉత్తిష్టత, జాగ్రత" అను
భయరహిత సందేశమును వారికి చాటి చెప్పు
టకే నేను జన్మించినాను. ఈ నా కృషిలో
మీరందరూ తోడ్పడండి.

సంఖ్యాబలము లెక్కలోనిదికాదు. సంపద
గానీ దార్శిద్ర్యముగానీ లెక్కచేయవలసిన పని
లేదు. ఈ ప్రపంచమును క్రక్కవలించుటకు
ఒక కొద్దిమంది మాత్రముచాలు. అయితే
వారు త్రికరణశుద్ధిగా ఏకమయి పనిచేయాలి.
ఈ దృఢవిశ్వాసము నెన్నడును మరువకు. ప్రతి
ఘటన యెంత యెక్కువగానున్న అంతమందిది.
గతికి నిరోధమే గనుక లేకున్నచో సదికంత
ఉరవడి కలుగునా! ఒక విషయం ఎంత విచార
త్నముగా నుండిన, ఎంత శ్రేష్ఠతరమయిన

అంతగా ప్రతికూలతను అది ప్రారంభదశలో ఎదురుకొనవలసి యుండును. ప్రతికూలతయే కార్యసాఫల్యతను సూచించునది.

మెప్పుడలరానీ, రాకపోనీ, ఈ యువకులను ఒక వ్యవస్థగా రూపొందించుటకే నేను జన్మించాను, వీరేశాదు, ప్రతి పట్టణంలోనూ ఇంకను పంపలాదిగా యువకులు నాతోజేరి నేను చెప్పినట్లు చేయుటకు సంసిద్ధులయి యున్నారు. వారినందరిని అనివార్య తరుంగాల వలె భారతదేశం అంతటా పంపిస్తాను. వారి బ్యాచా ఉపశాంతిని, నైతికత్వమును, మతమును, విద్యను - వీటిని, అధిపతియిలు దళితులు అయిన దీనుల ఇంటివాకిటకు గొనిపోయి అందజేడెదను. ఈ పనిని నేను నెరవేర్చితీరెదను. లేదా నా ప్రాణములనయినను విడచెదను.

మీరు నిజముగా నా లిడ్డలే అయినచో దేనికిని మీరు భయము చెందరు. ఏదియును మిమ్ములను అడ్డగింపజాలదు. మీరు సింహముల వలెనుండురు. మనము మన మాతృదేశమును, యావత్ప్రపంచమును బాగ్భగం చేయాలి. —

తమ పనిని సాధించుటకై అవసరమయినచో అగ్నిలో దుముకుటకయినమానా విడ్డలు సంసిద్ధులయ్యుండాలి.

ఓ నా భారత జేశమా! నీ సతీత్వాదర్శము నీర, సావిత్రి, దమయంతి, అని మరువకు. నీ పూజలందుకొను దైవము - సర్వసంగపరిత్యాగియు, యతులకెల్ల యతీశ్వరుడు నయిన శంకరుడు - ఉమాపతి, అను మాట మరువకు. నీ వివాహము, నీ సంపద, నీ జీవితము - ఇవన్నియు విషయ సుఖము లనుభవించుటకు కాదనియు మరచిపోకు, జేశమాత యజ్ఞ వేదికపై ఆహుతి అగుటకే నీవు జన్మించితివని మరువకు.

నిన్ను దళిత జాతులు, అజ్ఞానులు, దరిద్రులు, నిరక్షరాస్యులు, చెప్పులు కట్టిడివారు, వీధులూడ్చిడివారు..... వీరంతా నీ రక్తమాంసములే, నీ సహోదరులే అని మరువకు.

స్వేగువ్యాధిగాని, తామముగానీ. ఎచ్చటెచ్చట సంభవించునో, ఎచ్చటెచ్చట ప్రజలు ఆపదలపాలయి బాధపడుచుండునో అట్టి కాపులకు మీరందరూపోయి వారిని ఆదుకొనండి. ఆ ప్రయత్నమున మీరొక వేళ మరణించవచ్చును.

అయిన నేమి? ప్రతి దినమును తోద్రకీటకముల
మాదిరిగా మీపలె నెందరెందరు పుట్టుటలేదు,
చచ్చుటలేదు? దానివలన ఈ మహాప్రపంచ
మున మార్పు ఏమయిన సంభవించినదా? మర
ణము తప్పదు. కాని ఒక మహోన్నత ఆదర్శ
మును గైకొని దానికొరకై ప్రయత్నించుచు
మరలింపుడు. ఒక ఉన్నత ఆదర్శమునకై పని
చేయుచు మరణించుట శ్రేయస్కరము.

బయటనుండి వచ్చు విదేశీ సహాయముపై
నీ వెంటమాత్రం ఆధారపడకూడదు. వ్యక్తుల
మాదిరిగానే, దేశములు కూడా తమకు తామే
సహాయ మొనర్చుకోవాలి. ఇదే నిజమయిన
దేశభక్తి, ఒక దేశమట్లు స్వయముగా అభి
వృద్ధి చెందజాలకున్నచో, దానికి తగిన సమయం
ఇంకా రాలేదని అర్థం. తగిన సమయం వచ్చే
వరకు ఆ దేశం వేచియుండక తప్పదు.

నీలో ఊపిరి యున్నంతవరకు పనిచేస్తూనే
ఉండు. నీ వెంట తోడుగా నే నున్నాను. నేను
మరణించిన పిమ్మట నా ఆత్మ నీతో కలసి పని
చేస్తుంది. ఈ జీవితం వస్తుంది, పోతుంది.
సంపద, కీర్తి, సుఖభోగములు — ఇవి మూడు

నాళ్ళ ముచ్చటలే. ప్రపంచమున కొట్టుమిట్టాడు
ఒక ఊద్రకీటకమువలె చచ్చుటకన్న, సత్యము
నుపదేశించుచు విధినిర్వహణగా డేత్రరంగమున
ప్రాణములు విడచుట ఎంతో మంచిది. సాగి
పొమ్ము! ముందును సాగిపొమ్ము!

---

9. ఇతర ప్రబోధములు

వ్యాకుల పడవద్దు, పెనుగాలి తాకిడిచెట్టు
 తగులునది పెద్ద చెట్టునకే. చిదుగులను కదు
 ల్లుట నిప్పును మరింతగా రగులునట్లు చేయును.
 నెత్తిమీద చెట్టు తగిలిన పాము బుస్సుమని
 పడగ నెత్తును — ఇట్లే మిగిలినవియు. హృద
 యము వేదనాభరిత మయినపుడు; విచారపు
 తుఘాను అన్నివయిపులా విజృంభించినపుడు;
 ఇక వెలుగు కనిపించు సనడి ఆశ అడుగంటి
 పోయినపుడు; ఆశయును ధైర్యమును చాచా
 పుగా శూన్యమయిపోయినపుడు — ఆ ఆధ్యా
 త్మిక పెనుతుఘాను మధ్యమున లోపలనుండి
 బ్రహ్మముయొక్క ప్రకాశము తేలుక్కుమని
 మెరయును. సుఖసంపదలలో పుట్టి పెరిగి, హంస
 మూలికాతల్పమున శయనించుచు, ఎన్నడును
 ఒక్క కన్నీటిచుక్కనయినను కార్చి యెరు
 గని చాడెవడయినను, గొప్పవాడయినాడా!

అట్టివాడు ఎవడయినను లోనున్న బ్రహ్మమును అవిష్కరించినా?

హృదయమునకును బుద్ధికిని మధ్య సంఘర్షణము సంభవించినపుడు హృదయము చూపించు మార్గమునే అనుసరింపదగును. ఎందుచేతననగా మేధాశక్తి ఒక్క హేతువాద స్థాయిని మాత్రమే కల్గియున్నది. ఆ స్థాయినిమించి అది దాటిపోజాలదు. బుద్ధి వైభవము ఏనాటికిని అందుకొనలేని ఉన్నత స్థాయికి హృదయము కొనిపోగలదు. హృదయము ధీశక్తిని అధిగమించిపోయి, బ్రహ్మజ్ఞాన ప్రేరణమును కూడ చేర్చగలదు.

హృదయము గలవారికి లభించునది వెన్న. కాగా బుద్ధిశీలురకుమిగులునదిమజ్జిగమాత్రమే.

మనమందరము న్యాయవర్తనులమై మెలిగెదము గాక. ఆదర్శము ననుసరించి మనము ప్రవర్తింపజాలని పక్షమున మనము మన బలహీనతను అంగీకరించెదము గాక. అంతేగానీ, ఆదర్శమును మాత్రము పఠనము చెందనీయవలదు. ఎవరయినగానీ, ఆదర్శమును దిగజార్చనీయదగదు.

అసత్యమునుండి సత్యమునకు గాక మానవ జాతి సత్యమునుండి సత్యమునకు మాత్రమే పయనించుచున్నదని నీవు తప్పక గుర్తుంచుకొనవలెను. దీనిన, నీకు మరింతగా నచ్చునట్లు చెప్పవలసి వచ్చినచో—మానవజాతి క్రింది అంతస్తులో నున్న సత్యమునుండి ఉన్నత స్థాయికిచెందిన సత్యమునకు పయనించుచున్నదని చెప్పవచ్చును. (అంతేకాని, అసత్యము నుండి మాత్రము ఎన్నడును బయటజేసుట లేదు.) అసత్యమునుండి సత్యమునకు మాత్రము ఎన్నడును మానవజాతి పయనించుటలేదు.

జీవితయొక్క స్థాయి అధమతరమయిన కొలదీ విషయ సుఖములలో ఆ జీవిపాండు ఆనందము అధికతరముగా నుండును. కుక్కగాని లేదా తోడేలుగాని తన ఆహారమును ఆరగించు వంతటి మక్కువతో ఏ కొద్దిమంది మాత్రమే మానవులు ఆహారమును ఆస్వాదింపగలరు. కానీ, ఆ కుక్క లేక తోడేలుయొక్క ఆనందానుభవము లన్నియు నహజముగా వాని యింద్రియములను మాత్రమే చేరిన వేగు చున్నవి. అన్ని చాతులయందును, అధమ తర

గతి మానవులు ఇంద్రియ సుఖములందే ఆనందము సమర్థవించుదురు. విద్యాసంతులు, సంస్కారపరులు అయినవారు మాత్రము భావనలోను, వేదాంతము నందును, కళలలోనూ, శాస్త్రములందును ఆనందానుభూతిని పొందుదురు. ఆధ్యాత్మికత ఇంతకన్నను ఉన్నత స్థాయికి చేరినది.

బుద్ధుడు, క్రీస్తువంటి మహనీయుల చరిత్రయే ఈ ప్రపంచ చరిత్ర. నిష్కాములు, సంఘరహితులు అయినవారు ప్రపంచ సంతోమమునకు అధికముగా పాటుపడుచుందురు.

చేపట్టిన ప్రతి పనియందును విజయమునందుచున్న ప్రతి వ్యక్తికిని పెనుక తోడుగా, ఎచ్చటనో అచ్చట అదృశ్యమయిన చిత్తశుద్ధియు, అదృశ్యమయిన నిజాయితీయును ఉండితీరవలెను. వాని జీవితమున అసాధారణ విజయమునకు కారణమిదియే. అతడు పరిపూర్ణముగా స్వార్థరహితుడు కాకపోవచ్చును కాని, అతడా లక్ష్యమునకు మొగ్గు చూపుచున్నాడు. అతడే సంపూర్ణముగా స్వార్థరహితుడయి యుండిన యెడల, అతని విజయము బుద్ధునియొక్క

లేదా క్రీస్తుయొక్క విజయమంతటిదే అయి యుండెడిది. ఎక్కడయినను నిస్వార్థత అను దాని పరిమాణ తీవ్రత కార్యసాఫల్యతా తీవ్రతను నిర్ణయించునదై యుండును.

సత్యము, పవిత్రత, స్వార్థరహిత్యము — అనునవి ఎచ్చట ప్రవర్తింబునో అచ్చట సృష్టి లోని ఏ క్షత్రియు ఈ సద్గుణములు కల్గియున్న వానిని సశింపచేయజాలదు. ఈ ఉపకరణములను కల్గియున్న వ్యక్తి సమస్త విశ్వము తన నెదిరించినను ప్రతిఘటించి నిలుచుటకు సమర్థుడగును.

సాగిపాండు! కూడని పని ఏదయినను చేసి యున్నట్లుగా మీరు తోచినయెడల, అట్టి సంపర్కమున మీరు వెనుదిరిగి చూడకుడు. ఇంకను మునుపు మీరే ఆ పాపబాట్లను చేసియుండ నిచో ఈనాడు మీరు ఈ స్థితిలో ఉండియుండ గలరని మీరు విశ్వసించెదరా? అందుచే మీ పాప బాట్లను మెచ్చుకోండి. ఆ పాపబాట్ల మీ పాలిట ప్రచ్ఛన్న అదృష్టదేవతలు. కష్టమును మెచ్చుకోండి. సుఖమును మెచ్చుకోండి. మీ పరిస్థితి ఎట్టిదైననూ కష్టమయినను సుఖమయి

నను దానిని సరకు చేయకండి. మీ ఆదర్శమును మాత్రము వదలకుండా అంటిపెట్టుకొని యుండండి. సాగిపొందు. ముందుకు సాగి పొందు!

పరులకు మంచిని గావించుటే పుణ్యము (ధర్మము), పరులకు హానిగావించుటే పాపము. బలము, పౌరుషము పుణ్యము; బలహీనత పిరికితనము పాపము. తన కాళ్ళపై తాను నిలబడి స్వతంత్రముగా మనుగడ సాగించుట పుణ్యము, ఇతరులపై ఆధారపడి జీవించుట పాపము. ఇతరులను ప్రేమించుట పుణ్యము; ద్వేషించుట పాపము. భగవంతునియందు, తన ఆత్మయందు గల నమ్మకమే, పుణ్యము, సందేహమే పాపము. ఏకత్వమును గురించిన జ్ఞానమే పుణ్యము, భిన్నత్వమును చూచుటే పాపము.

ఈ ఆధునిక కాలమున ఏ వ్యక్తి అయినను మోజెస్ నుగాని, బుద్ధునిగాని, క్రీస్తునుగాని ఉదహరించినచో అతడు పరిహాసాస్పదుడగుచున్నాడు. కాని, ఆ వ్యక్తియే హక్సలే, టెండెల్, బార్విన్ వంటివారి పేర్లను ఉదహరించినంతనే, వారి పేర్లను ఉచ్చరించినంత

మాత్రముననే - చాలు - మరి నోరెత్తక అంద
కును ఆమోదించురు. “హక్సే ఇట్లన్నాడు”
అని ఉటంకించిన చాలును. చాలమందికి అది
పరమసత్యమే. నిజముగా మనము అంధవిశ్వా
సాలకు అతీతముగా ఉన్నాము!! మొదట
నుదాహరించినది మతపరమయిన అంధవిశ్వా
సము కాగా, ఇది శాస్త్రపరమయిన మూఢ
విశ్వాసము. మొదటి విశ్వాసమువలన జీవన
ప్రదములయిన ఆధ్యాత్మిక భావములు వెల్లి
విరిసినవి. కాగా, ఈ ఆధునిక గ్రుడ్డినమ్మక
ముల కారణముగా లోభమోహములు ప్రబలు
చున్నవి. మొదటిది వైచారాధనము కాగా,
ఇది హేయమయిన ధనము, కీర్తి, ప్రతిష్ఠ,
అధికారముల ఆరాధనము. ఇదే ఈ రెండు
రకముల విశ్వాసముల మధ్యగల భేదము.

ఈ భూమి మీద నిజమయిన సమత్వము
ఇంతవర కెన్నడును ఉండి యుండలేదు. ఇక
నెన్నడును ఉండదు. ఇక్కడ మనం అందరం
సమానముగా ఉండుట యెట్లు సమకూడును?
సాధింపజాలని ఈరకపు సమత్వము మరణమే
యగును. — మనిషి! మనిషి! మధ్యయున్న భేద

మును కలుగ చేయుచున్నది ఏది? బుద్ధి వైభవములోని తేడాయే ఎక్కువగా ఈ భేదమునకు కారణమగుచున్నది. మనమంతా సమానమైన తెలివి తేటలతో జన్మించితిమని పిచ్చివాడు మనచో మరియెవ్వడును ఈ రోజులలో అనడు.

ఉన్నతమయిన ఆదర్శభావములను ప్రతి మానవుని ఇంటి గుమ్మము వద్దకును గొనిపోవగల వ్యవస్థను కార్యరంగమున ఆరంభము చేయవలెను — ఇదేనా జీవితమునంతా నిండి యున్న ఆశ. అట్లు ఉన్నతమయిన భావములు తమముంగిట అందజేయబడిన పిమ్మట, స్త్రీ పురుషులు ఎవరికి వారే వారి భవితవ్యమును నిర్ణయించుకొను నవకాశమును ఈయవలెను. మనపూర్వీకులు, అస్య దేశములవారు, జీవితమునకు సంబంధించి అత్యంత ముఖ్యమయిన సమస్యల విషయమై ఏమేమి అభిప్రాయములను కలిగియుండిరో వారిని (ప్రజలను) తెలిసికొననిండు. ముఖ్యముగా, ఈనాడు ఇతరులు ఏమిచేయుచున్నారో చూచిన పిమ్మట వారిని ఒక నిర్ణయమునకు రానిండు. రాసాయనిక ద్రవ్యములను ఒకచోట చేర్చుటయే మనము

చేయవలసిన పని. అటు పిమ్మట ప్రకృతియే తన నియమముల ననుసరించి స్వలికేకరణమును గావించును. కష్టించి పనిచేయండి. నిదానముగా పనిచేయండి — “అనసామాన్యమును వారి మతమునకు హాని యొనర్పకుండా సముద్ధరించుట” అను నాదర్శమును మీ ముందుంచుకొని కృషి చేయండి.

జనానీకము నిన్ను పొగడనీ లేదా తెగడనీ; అదృష్టము నీకు అనుకూలముగానీ లేదా ప్రతికూలించనీ; నీ శరీరము ఈ రోజే సమసిపోనీ లేదా ఒక యుగము గడచిన పిమ్మట నశించనీ; సత్యమార్గమునుండి నీ వెన్నడును మరలకుండ చూచుకో. శాంతి యనెడి రేవును చేరుటకు ముందుగా ఎన్నియో తుఘానులను, అలల కల్లోలమును దాటవలసియున్నది. ఒక మనిషి ఎంతటి ఉన్నతతర స్థితిని చేరికొనిన, అతడంతటి తీవ్రతరమయిన కఠినపరీక్షలను అధిగమించి యుండవలెను.

నీచమయిన జన్మల నుపయోగించుట ద్వారా ఈ ప్రపంచమున గొప్పపని ఏదియును సాధింప బడదని నా దృఢవిశ్వాసము.

నేను నాజీవితమున ఈ విషయమును గమనించి యున్నాను, — ఎవడయితే తనను గురించి అతిజాగ్రత్తగా ప్రవర్తించునో అట్టివాడు అడుగడుగునా అపాయముల పాలగుచు నేయుండును. గౌరవము మర్యాదయు పోవునని ఎవడయితే భయపడుచుండునో అట్టివాడు అపమానమును మాత్రమే పొందుచుండును. ఎవడయితే ఎల్లప్పుడును నష్టమును గురించి భయపడుచుండునో అట్టివాడెప్పుడును నష్టపోవుచునేయుండును.

నా జీవితమున ఏలక్ష్యమును సాధింపవలెనో అది నాకు తెలియును. ఉత్కటమయిన సంకుచిత దేశాభిమానము నాకు లేదు. నేను ప్రపంచమంతటికి ఎట్లు చెందియున్నానో అచేవిధముగా భారతదేశమునకును చెందియున్నాను.

... విద్యావంతులయిన హిందువులలో మాత్రమే కనుగొనగల్గిన; కులవిభేదభావపూరితులు, అంధవిశ్వాసయుతులు, దయాహీనులు, వంచకులు, నాస్తికులు, విరికిపందలు అయిన వారిమధ్యలో జీవించి సమసిపోవుటకే నేను బద్ధించితిని నీవు భావించుచున్నావా? విరికి

తనమనిన నాకు పరమ ద్వేషము. అసహ్యము: పిరికిపందలతోగాని, అర్థరహితపు రాజకీయపు చెత్తతోగాని నాకేమియు పనిలేదు. ఏ రాజకీయములుండును నాకు నమ్మకములేదు. దైవము సత్యము - ఇవే, ప్రపంచమునగల రాజకీయములు, మిగిలినదంతా వత్తిచెత్త.

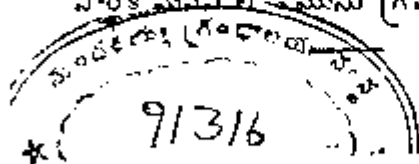
ఆత్మతత్త్వమును అన్వేషించు జీవిత విధానములో నాకు ఆనందము కలుగనంతమాత్రమున; ఇంద్రియవిషయ సుఖములతో కూడిన జీవితమున సంతృప్తికొరకై నేను వెదుకులాడవలెనా? అమృతమును పొందలేనంత మాత్రమున, నేను మురికినీటిని త్రాగుటకు దిగజారిపోవలయునా?

పరమ పాపనుడయిన పవిత్రాత్ముడవే నీవు. ఉత్తిష్ఠత జాగృత. ఓ మహాశక్తి సమాపేతా! ఈ నిద్ర నీకు తగదు లెమ్ము. మేల్కొనుము. నీకిది తగదు. దుర్బలుడనని దుఃఖితుడనని నీవు భావించుకొనకుము. సర్వశక్తిమంతా లెమ్ము, మేల్కొనుము. నీ సహజ స్వభావమును ప్రకటన మొనర్చుము. నిన్ను నీవు పాపివిగా భావించుకొనుట అనుచితము, నిన్ను

నీవు దుర్బలుడవుగా భావించుటయు అనుచితమే. ఈ సంగతిని ప్రపంచమునకు చాటి చెప్పము నీకు నీవు ఎరుక పరచుకొనుము. అందువల్ల ఆచరణాత్మకముగా ఎట్టి ఫలితము ఒనగూడునో గమనింపుము; విద్యుద్వేగముతో నమస్తమును ఎట్లు ఆవిర్భవించునో పరికింపుము. నమస్తమును ఎట్లు మార్పు చెందుచున్నదో గుర్తించుము. దానినే మానవకోటికి బోధించుము. వారి సామర్థ్యమును వారికి తెలియజెప్పము.

నా ఆశయు, విశ్వాసమును నీ వంటివారి పయిననే ఆధారపడియున్నవి. నా మాటలలోని యధార్థత త్వమును సరిగా అర్థముగావించుకో, ఆ మాటల వెలుగులో ఆ వెలుగు ఆధారముగా నీవు కార్యోన్ముఖుడవుగమ్ము.

నీకు చాలినంతగా సలహా ఇచ్చియున్నాను. అందులో ఒకింత అయినను ప్రస్తుతము ఆచరణమున చేసి చూపించుము. (అట్లు చేయుట ద్వారా) నా పలుకులను నీవు ఆలకించుట సార్వత్రికమేనని లోకమును గ్రహింపనిమ్ము.

ISBN 81-7120-045-1

Bharata Jatiki Na Hitavu

Rs. 6-00